

**UCHWAŁA NR XLVI/283/2018
RADY POWIATU CHODZIESKIEGO**

z dnia 29 sierpnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Chodzieży o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu chodzieskiego za rok 2017**

Na podstawie art. 12 a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 ze zm.) Rada Powiatu Chodzieskiego uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjąć informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu chodzieskiego za rok 2017 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Chodzieskiego.

§ 3. 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr XLVI/283/2018
Rady Powiatu Chodzieskiego
z dnia 29 sierpnia 2018 r.

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA

W CHODZIEŻY

**Ocena
stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej
powiatu chodzieskiego w 2017r.**

Chodzież, luty 2018r.

	SPIS TREŚCI	Strona
	Wstęp	3
I	Sytuacja demograficzna powiatu	5
II	Działalność kontrolno-represyjna i opiniotwórcza Stacji	6
III	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	7
IV	Urządzenia do zaopatrywania w wodę oraz ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	13
V	Kąpieliska naturalne i baseny oraz jakość wody do kąpielii	15
VI	Obiekty użyteczności publicznej	18
VII	Obiekty żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku	27
VIII	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	36
IX	Obiekty nauczania i wychowania oraz całonocnego pobytu dzieci i młodzieży	44
X	Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	49
XI	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	55

Wstęp

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) powiatu chodzieskiego było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych, niezakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz działalności przeciwepidemicznej.

Sprawowanie nadzoru epidemiologicznego było i jest priorytetowym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadanie to realizowali pracownicy Epidemiologii (E), którzy, jak co roku prowadzili nadzór nad chorobami zakaźnymi i ich rejestrację oraz koordynowali działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc pokarmowych u ludzi. Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) prowadzono intensywny nadzór nad zachorowaniami na grypę poprzez m.in. prowadzenie stałego monitoringu zgłaszalności przypadków podejrzanych lub zachorowań. Ze względu na ekspansję zachorowań na WZW typu A, konieczne było zwiększenie działań nadzorowych i edukacyjnych wśród społeczeństwa powiatu. Pracownicy epidemiologii prowadzili również nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych, które są skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym oraz sprawowali merytoryczny nadzór nad egzekucją administracyjną obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane. W 2017 roku, w celu usprawnienia i poprawy jakości nadzoru epidemiologicznego nad wybranymi chorobami zakaźnymi, prowadzono we współpracy z Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego - Państwowym Zakładem Higieny elektroniczny System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych (SRWE), wdrożony został w 2016 roku i rozszerzony w roku 2017 o nowe jednostki chorobowe.

Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie chodzieskim były dane liczbowe o zachorowaniach na choroby zakaźne pochodzące z indywidualnych zgłoszeń zachorowań dokonywanych przez lekarzy podejrzewających lub rozpoznających choroby zakaźne.

Higiena Komunalna (HK) w 2017r. prowadziła intensywny nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w miejscach wykorzystywanych do kąpieli i w basenach oraz nad stanem sanitarno-technicznym urządzeń wodnych. Informacje o jakości wody badanej przez inspekcję sanitarną w ramach nadzoru sanitarnego oraz badanej przez producentów wody w ramach monitoringu wewnętrznego przesyłane były do władz samorządowych.

Do zadań priorytetowych Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku (HŻ) w 2017r. należało sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego, w tym pobieranie próbek do badań laboratoryjnych. W 2017 roku przeprowadzono zwiększoną liczbę kontroli w okresie letnim w obiektach żywności i żywienia, które znajdowały się na trasach turystycznych.

Higiena Pracy (HP) prowadziła w roku sprawozdawczym nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy m.in. zakładów, w których występowało narażenie na hałas oraz charakteryzujących się szczególnie szkodliwymi warunkami pracy. Pod szczególnym nadzorem były również substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze i prekursory narkotyków kategorii 2 i 3. W ramach prowadzonej akcji pt. „Wielkopolska Strategia Ograniczania Zagrożeń Zawodowych” pracownik powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (PSSE) przeprowadził szkolenia dla pracodawców, kadry kierowniczej, służb bhp i pracowników podległych zakładów na temat czynników szkodliwych w miejscu pracy – hałasu (uczestniczyły w nich 134 osoby z 2 zakładów), obowiązków spoczywających na pracodawcy, który stosuje środki chemiczne (uczestniczyło w nich 38 osób) oraz wypadków przy pracy oraz czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy (uczestniczyło 27 osób).

Głównymi kierunkami działania w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży (HD) w 2017r. było prowadzenie nadzoru nad warunkami nauczania, wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży oraz warunkami higieniczno-sanitarnymi w żłobkach i klubach dziecięcych.

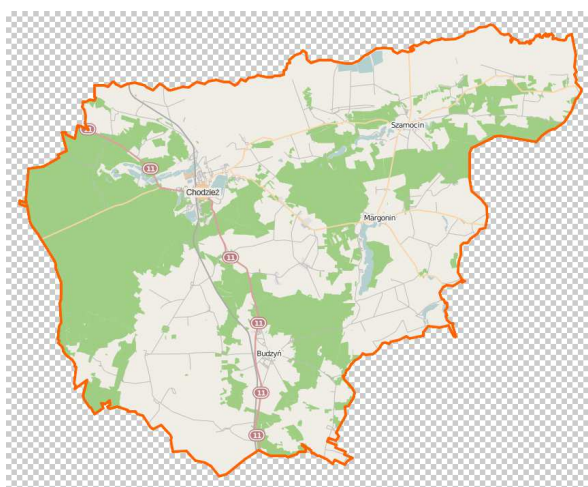
Najwięcej działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia (OZ) skupiało się wokół Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu. Poza tym, w 2017 roku, ze względu na nasilenie używania zwłaszcza wśród młodych ludzi tzw. dopalaczy i wzrostu zatrueń spowodowanych tymi substancjami, realizowano w szerszym niż zazwyczaj zakresie działania profilaktyczne mające przeciwdziałać temu niebezpiecznemu zjawisku. W dalszej kolejności realizowano programy lokalne i akcje profilaktyczne organizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną (PSSE) w Chodzieży lub współorganizowane z innymi instytucjami z terenu powiatu, w oparciu o potrzeby środowiska lokalnego.

Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu chodzieskiego w 2017r. dostępna jest również w Biuletynie Informacji Publicznej PSSE w Chodzieży: www.bip.psse-chodziez.pl oraz na stronie internetowej PSSE: psse.chodziez@pis.gov.pl.

I Sytuacja demograficzna powiatu

Powiat chodzieski zajmuje powierzchnię 680,6 km². Wg danych statystycznych na dzień 30.06.2017r. ludność powiatu liczyła 47 392 osoby, tj. 52 osoby mniej niż w dniu 30.06.2016r. Gęstość zaludnienia wynosiła prawie 70 osób na 1 km² powierzchni. Na wsiach mieszkało 21 070 osób (44,5%), w miastach 26 322 (55,5%). Na wsiach przybyło 53 mieszkańców, w miastach ubyło 105. Kobiet było 24 123 (50,9%), a mężczyzn 23 269 (49,1%). Dzieci do lat dwóch było 1375, tj. o 9 więcej niż rok wcześniej.

Gmina miejska Chodzież - 19 027

Gmina wiejska Chodzież - 5 978

Gmina miejsko - wiejska Szamocin - 7 544

Gmina miejsko - wiejska Margonin - 6 379

Gmina wiejska Budzyn - 8 464

Rys. nr 1. Powiat chodzieski - obszar działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży oraz liczba ludności w poszczególnych gminach powiatu

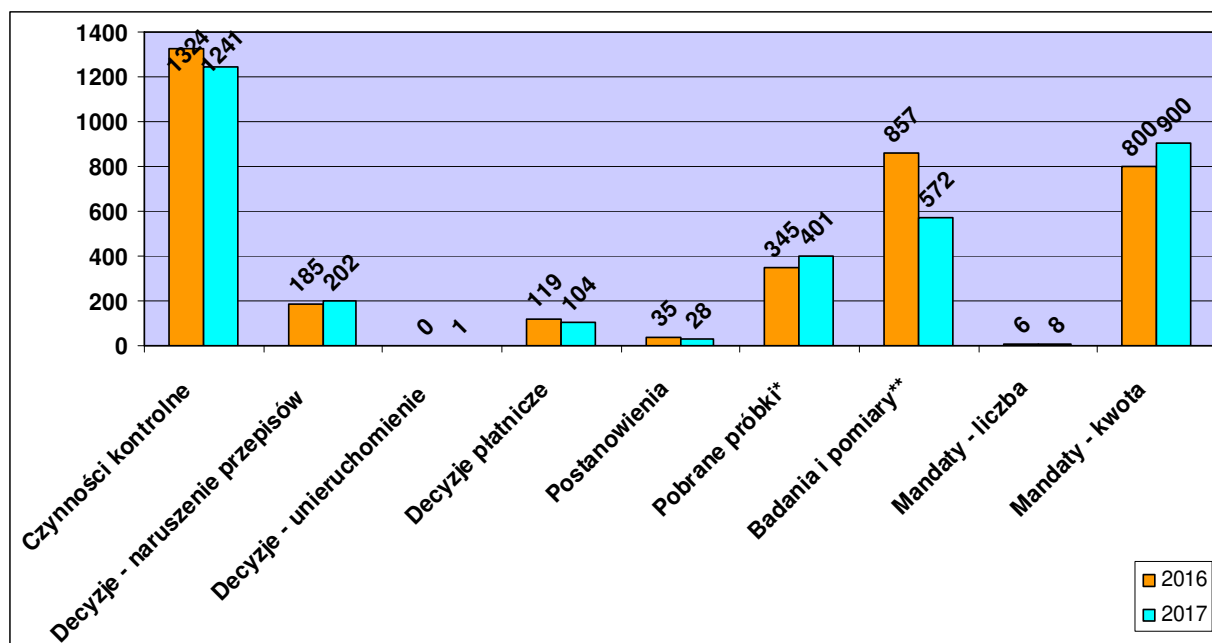
II Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza Stacji

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017
Liczba czynności kontrolnych	1324	1241
Liczba decyzji wydanych w wyniku naruszania przepisów sanitarnych	185	202
Liczba decyzji o nieruchomości obiektu/wstrzymaniu działalności	0	1
Liczba decyzji płatniczych	119	104
Liczba postanowień	35	28
Liczba pobranych próbek *	345	401
Liczba pomiarów** i badań laboratoryjnych	857	572
Liczba mandatów	6	8
Kwota mandatów (w zł)	800	900

* Dotyczy próbek wody, żywności i kału pobranych przez PSSE w Chodzieży a zbadanych przez inne laboratoria PIS

** Dotyczy pomiarów mebli szkolnych (w 2017r. na 572 badań ogółem składało się 1324 oznaczeń fizycznych)

Tabela nr 1. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2016 -2017r.

Wykres nr 1. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza PSSE w Chodzieży w okresie 2016 - 2017r.

III Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Pracownicy epidemiologii przeprowadzili w 2017r. łącznie 172 dochodzenia epidemiologiczne w ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi oraz 77 kontroli podmiotów leczniczych, w tym 13 w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych. Przekierowano do innych PSSE lub WSSE 36 formularzy zgłoszeń zachorowań i dodatnich wyników badań laboratoryjnych.

Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Choroby, szerzące się drogą pokarmową

Wystąpiło 20 przypadków zachorowań na biegunki u dzieci do lat dwóch (w 2016 roku – 10). Badania wirusologiczne wykonano u wszystkich dzieci, czynnikiem patogennym w 18 przypadkach były rotawirusy, a w 2 przypadkach czynnika patogennego nie stwierdzono. Wszystkie chore dzieci hospitalizowano.

W 2017 roku odnotowano 1 przypadek zatrucia pokarmowego wywołanego czynnikiem bakteryjnym – pałeczką Salmonella Enteritidis (w 2016 roku – 5). Zachorował 17 – miesięczny chłopiec, mieszkaniec miasta. Dziecko wpisano do rejestru nosicieli.

W roku sprawozdawczym, po raz pierwszy od wielu lat wystąpił 1 przypadek czerwonej bakteryjnej wywołanej czynnikiem etiologicznym Shigella sonnei. Zachorowała 6-miesięczna dziewczynka, zamieszkująca wieś. Choroba zakończyła się wyzdrowieniem.

Ogniska zachorowań

Podobnie jak w roku bieżącym, zarejestrowano 1 ognisko zachorowania na chorobę zakaźną przenoszoną drogą pokarmową. Ognisko dotyczyło 3 osób i było wywołane wirusem zapalenia wątroby typu A. 2 osoby chore, byli to mieszkańcy miasta, a 1 zamieszkiwała na wsi. Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych i badań serologicznych krwi. U wszystkich osób choroba zakończyła się wyzdrowieniem.

Choroby, w zakresie których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji

Zarejestrowano 5 przypadków przewlekłego zapalenia wątroby typu B, o 1 więcej niż w roku 2016. Zachorowały 2 osoby z miasta (mężczyźni) oraz 3 osoby mieszkające na wsi (2 kobiety i 1 mężczyzna). U wszystkich chorych wykonano badania serologiczne krwi i stwierdzono Hbs(+), u wszystkich osób wykonano również badania w kierunku HBV-DNA, wyniki były dodatnie. 3 osoby chore hospitalizowano a 2 leczono ambulatoryjnie.

W roku 2017 odnotowano 2 zachorowania na nagminne zapalenie przyusznic, o 1 więcej niż w roku poprzednim. Zachorował 3-letni chłopiec oraz 6-letnia dziewczynka, oboje zamieszkujący wieś. Dzieci były wcześniej zaszczepione zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO) szczepionką skojarzoną przeciw odrze, śwince i różyczce. Chorobę stwierdzono na podstawie objawów klinicznych. Dzieci leczono ambulatoryjnie.

Zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na różyczkę, o 1 mniej niż w roku 2016. Był to chłopiec w wieku 5 lat, mieszkaniec wsi. Był on wcześniej zaszczepiony zgodnie z PSO szczepionką skojarzoną przeciwko odrze, śwince i różyczce. Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych. Przypadek sklasyfikowano jako możliwy.

W roku sprawozdawczym nastąpił prawie 2-krotny wzrost zachorowań na grypę sezonową – z 646 przypadków w 2016 roku do 1552 w roku 2017 (w tym 555 dzieci do lat 14, tj. 36%). 9 osób leczono w szpitalu z powodu: dolegliwości ze strony układu krążenia (1 przypadek), dolegliwości ze strony układu oddechowego (7 przypadków), innych przyczyn (6 przypadków).

	2016		2017	
	Liczba	%	Liczba	%
0-4 lat	133	64%	175	36%
5-14 lat	281		380	
15-64	215	33%	768	49%
65 i >	17	3%	229	15%
Ogółem	646	100%	1552	100%

Tabela nr 2. Zachorowania na grypę sezonową w 2016 i 2017r.

W 3 przypadkach grypa była potwierdzona badaniami wykonanymi metodą REAL-TIME PCR. Wykryto wirusa grypy typu A u 3-miesięcznej dziewczynki oraz 63-letniego mężczyzny. Obie osoby były hospitalizowane. Dziewczynka przebywała na Oddziale Dziecięcym Szpitala Powiatowego w Chodzieży. Mężczyzna natomiast był hospitalizowany na Oddziale Hipertensjologii i Angiologii, Szpitala Klinicznego Przemienienia Pańskiego UM w Poznaniu. Wirusa grypy typu B wykryto natomiast u 2-letniego chłopca, który był hospitalizowany w Oddziale Dziecięcym Szpitala Powiatowego w Chodzieży. Wszystkie przypadki hospitalizowane zakończyły się wyzdrowieniem. Pozostałe zachorowania na grypę zdiagnozowano na podstawie objawów klinicznych.

W ramach programu SENTINEL, skierowanego do placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ), polegającego na nadzorze wirusologicznym i epidemiologicznym nad grypą, nie pobrano w 2017 roku wymazów do badań wirusologicznych, gdyż lekarze z placówek POZ na terenie powiatu nie zadeklarowali zamiaru uczestnictwa w programie.

W minionym roku odnotowano spadek zachorowań na krztusiec (z 20 przypadków w 2016 roku, do 14 przypadków w roku 2017). Zachorowało 8 kobiet i 6 mężczyzn, w tym 3 osoby chore to mieszkańcy środowiska wiejskiego, a pozostałych 11, to mieszkańcy miasta. Większość zachorowań (57%) wystąpiła w grupie wieku do lat 19. Pozostałe przypadki, to osoby z grupy wieku od 20 do 49 lat. Hospitalizowano 1 osobę, a pozostałe leczono ambulatoryjnie. Chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych i badań serologicznych krwi. 7 przypadków sklasyfikowano jako przypadki potwierdzone, 1 jako prawdopodobny i 6 przypadków jako możliwe. 10 osób chorych było wcześniej zaszczepionych przeciw krztuścowi. Brak informacji o szczepieniu 4 osób dorosłych.

Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez *Haemophilus influenzae*

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano neuroinfekcji, w tym zapalenia opon mózgowo rdzeniowych i mózgu o etiologii wirusowej lub bakteryjnej.

Wystąpiły 2 przypadki posocznicy (nie rejestrowane w roku 2016), których przyczyną były: inwazyjna choroba wywołana przez *Neisseria meningitidis* i inwazyjna choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*.

Przypadek posocznicy wywołanej inwazyjną chorobą meningokokową sklasyfikowany jako potwierdzony, wystąpił u 2-letniej dziewczynki ze wsi, którą ze Szpitala Powiatowego w Chodzieży przetransportowano i dalej hospitalizowano w Szpitalu Klinicznym im. K. Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu. Wykonano badania mikrobiologiczne krwi i płynu mózgowo-rdzeniowego, z których wyhodowano czynnik chorobotwórczy *Neisseria meningitidis* gr. B. Zastosowano chemioprophylaktykę u 10 osób z otoczenia domowego dziecka i 32 osób bezpośrednio kontaktujących się z dzieckiem podczas jego transportu i pobytu w szpitalu. Choroba dziecka zakończyła się wyzdrowieniem.

Z kolei przypadek inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* dotyczył 60-letniej kobiety zamieszkałej w mieście. Kobieta (przechodząca chemioterapię), była ho-

spitalizowana w Szpitalu Specjalistycznym im Stanisława Staszica w Pile, wypisana w stanie dobrym.

Choroby odzwierzęce

W 2017 roku nie zarejestrowano chorób: włośnicy, leptospirozy, tasiemczycy w tym bąblowicy, listeriozy, wścieklizny oraz toksoplazmozy (w roku poprzednim wystąpił 1 przypadek toksoplazmozy).

Inne choroby zakaźne

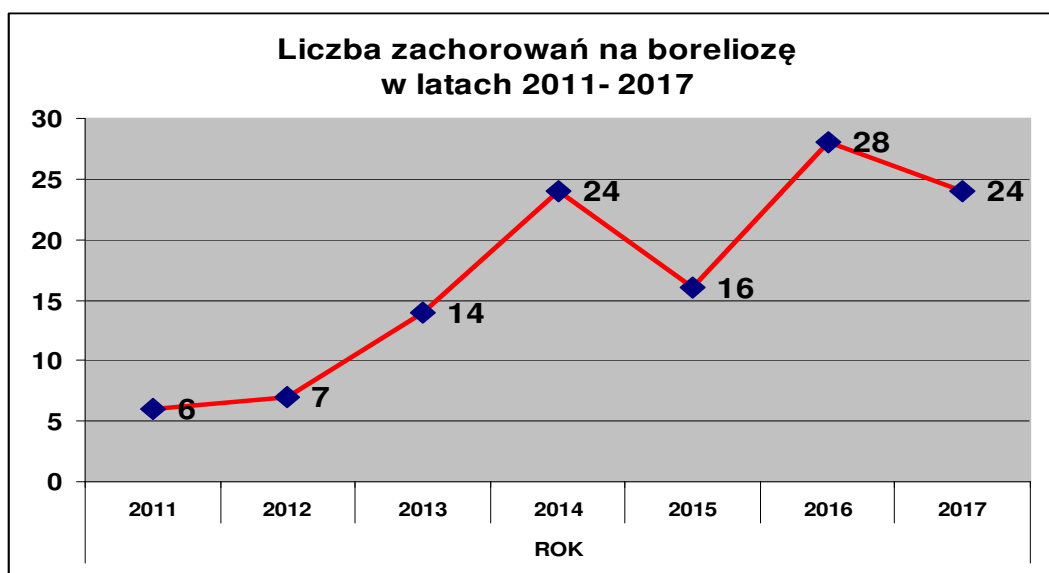
W bieżącym roku nastąpił spadek zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (z 6 przypadków w 2016 roku, do 3 przypadków w roku 2017). Zachorowały 3 kobiety w wieku 50, 63 i 71 lat, 2 mieszkające w mieście, 1 na wsi. U wszystkich chorych chorobę stwierdzono na podstawie badań laboratoryjnych na obecność przeciwciał anty HCV oraz testów potwierdzających replikację wirusa HCV-RNA – wyniki były dodatnie. 1 osobę leczono ambulatoryjnie, a pozostałe 2 hospitalizowano. Wśród chorych nie było osób zawodowo narażonych na zakażenie. Wszystkie osoby chore nie figurowały wcześniej w rejestrze nosicieli PSSE w Chodzieży.

Odnotowano 174 zachorowania na ospę wietrzną, o 17 więcej niż w roku poprzednim. Tylko 1 osoba chora była wcześniej zaszczepiona przeciw ospie wietrznej. Najwięcej zachorowań (165 przypadków) wystąpiło w grupie wieku od 0 - 14 lat. Zachorowania występowały w ciągu całego roku z tendencją wzrostową w miesiącach zimowych. Wszystkich chorych leczono ambulatoryjnie.

Nadal następuje spadek zachorowań na płonicę (z 25 przypadków w 2015 roku i 17 w 2016 roku do 6 przypadków w 2017 roku). Zachorowały dzieci w wieku 4 - 7 lat, 2 dzieci ze wsi i 4 z miasta. 1 dziecko hospitalizowano, a pozostałe leczono ambulatoryjnie.

W 2017r. odnotowano wzrost zachorowań na gruźlicę (9 w 2015, 5 w 2016 i 11 w 2017 roku). Zachorowało 9 mężczyzn i 2 kobiety, 2 osoby ze wsi i 9 z miasta. Wszystkie osoby chore hospitalizowano. Wszystkie przypadki choroby potwierdzono badaniami bakteriologicznymi na obecność prątków gruźlicy. 30 osób z wysokiego ryzyka będące w bliskim kontakcie z chorymi objęto nadzorem.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 24 zachorowania na boreliozę, o 4 mniej niż w roku 2016. Zachorowało 11 mężczyzn i 13 kobiet, 17 osób, to mieszkańcy miast, a 7 osób, to mieszkańcy wsi. Hospitalizowano 4 osoby, pozostałe leczono ambulatoryjnie. Wszyscy chorzy wcześniej byli ukąszeni przez kleszcze. 16 przypadków ukąszeń przez kleszcze wystąpiło na terenie w powiatu chodzieskiego. Terenem narażenia na ukłucie przez kleszcze były w 12 przypadkach okoliczne lasy, a w 6 przypadkach działki lub ogródki przydomowe, natomiast 5 osób nie określiło miejsca narażenia. Żadna z osób nie należała do grupy wysokiego ryzyka w związku z wykonywaną pracą zawodową (głównie leśników).

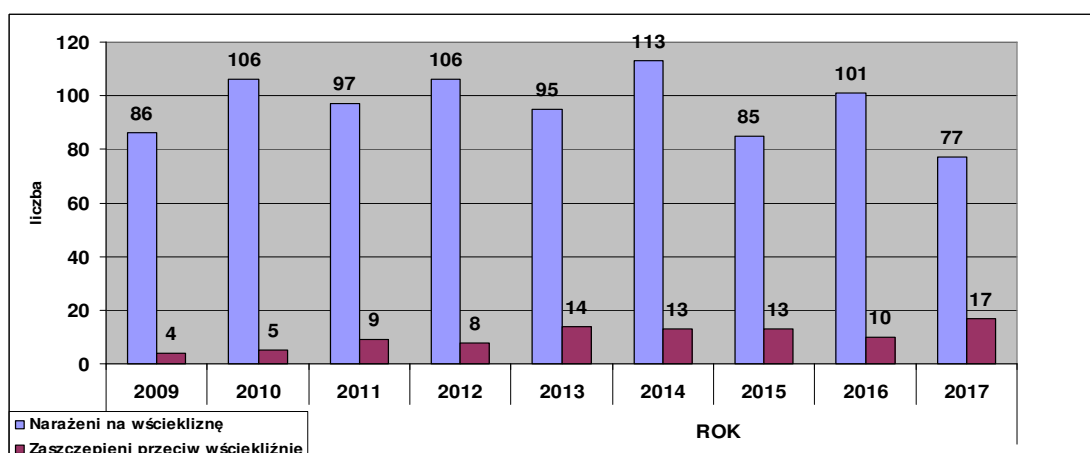
Wykres nr 2 . Zachorowania na boreliozę w latach 2011-2017 na terenie powiatu chodzieskiego

Zapobieganie wściekliznie

W dalszym ciągu, tak jak w latach poprzednich, utrzymywała się duża liczba zgłoszeń dotyczących osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę. W 2017 roku zarejestrowano 77 przypadków, o 24 przypadki mniej niż w roku 2016. Do szczepień przeciw wściekliznie zakwalifikowano 17 osób, a w roku poprzednim – 10 osób. 7 osób zaszczepionych było pokąsanych na terenie miast i 9 osób na terenach wiejskich.

	Zwierzę		
	pies	kot	dzik
Liczba osób	7	8	2

Tabela nr 3. Kontakt ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę w 2017r.

Wykres nr 3 . Liczba osób narażonych na wściekliznę i zaszczepionych w latach 2009 - 2017 na terenie powiatu chodzieskiego

Często sprawcami pokąsań były zwierzęta nieznane, bez właściciela lub takie, które po zdarzeniu zbiegły (nie można było poddać ich obserwacji weterynaryjnej).

Choroby przenoszone drogą płciową (wywołane przez *Chlamydia trachomatis*, ziarnica weneryczna, rzeżączka, kiła i jej postaci)

W 2017r. zarejestrowano 2 przypadki zachorowania na choroby przenoszone drogą płciową. W jednym przypadku była to rzeżączka stwierdzona u mężczyzny w grupie wieku 20-29 lat, mieszkańca wsi. Drugi przypadek dotyczył zachorowania kobiety na kiłę będącej w grupie wieku 30-39 lat, mieszkanki miasta. Obie osoby były leczone ambulatoryjnie.

Chlamydiozy wywołanej przez *Chlamydia trachomatis* nie stwierdzono (w 2016r. wystąpiło 1 takie zachorowanie, w 2015 również 1).

Zakażenia szpitalne

Pod nadzorem PSSE w Chodzieży w minionym roku funkcjonował Szpital w Chodzieży przy ul. Strzeleckiej 32, należący do Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, Samodzielnego Publicznego ZOZ ul. Szamarzewskiego 62 w Poznaniu. W 2017 roku, w obowiązującym terminie, szpital opracował i przesłał do PSSE w Chodzieży raport roczny o zakażeniach zakładowych i drobnoustrojach alarmowych za rok 2016.

W 2016 roku, w Wielkopolskim Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc i Gruźlicy - szpitalu w Chodzieży hospitalizowano 5150 pacjentów. Wykonano 2164 badania mikrobiologiczne w tym 21 posiewów krwi. W placówce największy odsetek badań dotyczył dwóch oddziałów: Oddziału Chorób Płuc I tj. 0,6 badania na jednego pacjenta (na 1506 hospitalizacji wykonano 954 badania mikrobiologiczne) i Oddziału Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej tj. 0,4 badania na jednego pacjenta (na 2393 hospitalizacje wykonano 1142 badania mikrobiologiczne). Na Oddziale Rehabilitacji Pulmonologicznej i Oddziale Rehabilitacyjnym II wykonano 3 badania mikrobiologiczne na 995 hospitalizowanych oraz na Oddziale Opieki Paliatywnej wykonano 65 badań na 256 hospitalizowanych. Wskaźnik badań mikrobiologicznych na 100 pacjentów dla szpitala wynosił 42,02.

W porównaniu z rokiem 2015 nieznacznie zmalała liczba badań na jednego pacjenta. W 2015r. szpital wykonał na 4957 hospitalizowanych pacjentów 2624 badania co stanowi 0,5 badania na 1 pacjenta, natomiast w 2016r. wykonał na 5150 leczonych pacjentów 2164 badania co stanowi 0,4 badania na jednego pacjenta.

Wykryto 20 czynników alarmowych. Były to: *Clostridium difficile*, *Klebsiella pneumoniae* ESBL(+), *Pseudomonas aeruginosa* spp, *Escherichia coli* (ESBL+), *Staphylococcus aureus* MRSA(+).

Najwyższy wskaźnik zapadalności dotyczył zakażeń *Klebsiella pneumoniae* ESBL(+) - 11,72, które wystąpiły na Oddziale Opieki Paliatywnej (nie zanotowano zgłoszeń w 2015r.). W porównaniu do roku 2015, w roku 2016 zmniejszyła się liczba zakażeń wywołana *Staphylococcus aureus* MRSA(+) z 12 do 4 przypadków, co stanowi wskaźnik zapadalności na poziomie 0,77.

Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne na terenie miasta Chodzieży i powiatu chodzieskiego prowadzone były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych przez 12 podmiotów leczniczych. Szczepienia obowiązkowe były finansowane z budżetu Ministra Zdrowia.

W roku sprawozdawczym wszystkie dzieci urodzone od 1 stycznia 2017r. objęto obowiązkowym szczepieniem przeciw pneumokokom. Natomiast szczepienia zalecane, między innymi przeciw kleszczowemu zapaleniu opon mózgowych, grypie, ospie wietrznej, biegunce rotawirusowej, WZW typu A, zakażeniom wywołanym przez wirusa brodawczaka ludzkiego, *Neisseria meningitidis* były szeroko propagowane przez lekarzy rodzinnych, pediatrów oraz pielęgniarki wykonujące szczepienia. Szczepienia zalecane nie były finansowane z budżetu Ministra Zdrowia.

Wszystkie punkty szczepień posiadały urządzenia chłodnicze do przechowywania szczepionek, które były zabezpieczone zamknięciem przed dostępem osób postronnych i wyposażone

były w termometry lub monitoring temperatury. Wyznaczony personel w dni robocze i w dni wolne od pracy odnotowywał w prowadzonych rejestrach (zeszytach) temperaturę w urządzeniach chłodniczych. Szczepionki przechowywane były w urządzeniach chłodniczych prawidłowo, miały aktualne daty ważności - nie stwierdzono szczepionek przeterminowanych. Transport szczepionek z PSSE do punktów szczepień odbywał się samochodami służbowymi tych placówek, w termotorbach z wkładem lodowym i termometrem monitorującym temperaturę.

Magazyn szczepionek w PSSE w Chodzieży wyposażony był w 2 urządzenia chłodnicze. Urządzenia te podłączone były do elektronicznego systemu monitoringu temperatur.

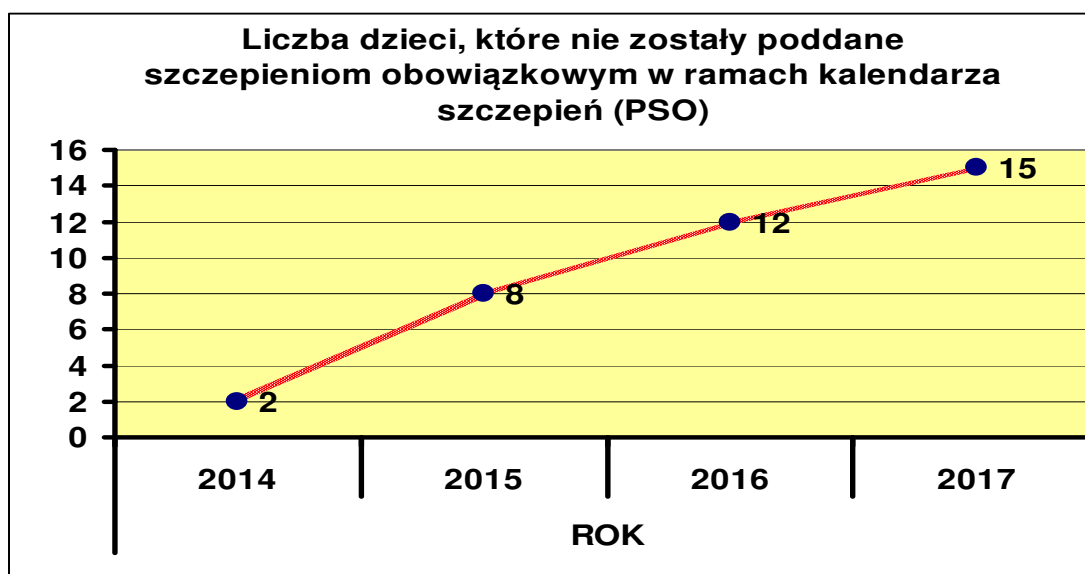
W roku sprawozdawczym nie było większych trudności z realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych. Wykonawstwo szczepień, podobnie jak w latach poprzednich, było wysokie. Jedynie w przypadku 1 punktu szczepień (w Margoninie) nie zrealizowano w całości szczepień wśród dzieci podlegających szczepieniom w roku sprawozdawczym, z powodu zakończenia działalności placówki POZ z dniem 30 września 2017r.

W przypadku szczepień zalecanych wystąpiły trudności z dostępem do szczepionek przeciw WZW typu A, zarówno na terenie powiatu, jak i całego województwa. Zainteresowanie tą szczepionką było spowodowane wzrostem zachorowań na WZW typu A na terenie województwa wielkopolskiego.

Wykonawstwo szczepień, podobnie jak w latach poprzednich było wysokie, choć odnotowano już i na naszym terenie wpływ ruchów antyszczepionkowych. Przełożyło się to na nieznaczny wzrost ilości osób uchylających się od szczepień (w roku 2016 zarejestrowano 12 osób uchylających się, a w roku 2017 - 15 osób).

	Rok			
	2014	2015	2016	2017
Liczba dzieci, które nie zostały poddane szczepieniom obowiązkowym w ramach kalendarza szczepień (PSO)	2	8	12	15

Tabela nr 4. Liczba dzieci nie szczepionych w ramach PSO w latach 2014 – 2017

Wykres nr 4. Liczba dzieci nie szczepionych w ramach PSO w latach 2014 – 2017

W 2017r. zgłoszono 2 przypadki niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP), w 2016 roku wystąpiły również 2 przypadki. NOP-y wystąpiły u 2 dzieci, po zaszczepieniu ich szczepionką przeciw gruźlicy (BCG-10) i zostały zakwalifikowane, jako łagodne.

W 2016 roku w PSSE w Chodzieży kontynuowano prowadzenie „Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Magazynami i Dystrybucją Szczepionek” (e-szczepionka).

W minionym roku pracownicy epidemiologii współpracowali min z:

- Inspekcją Weterynaryjną, w zakresie nadzoru nad wścieklizną oraz innymi chorobami odzwierzęcymi (np. różycą, bąblowica, włośnica, bruceloza u zwierząt)
- podmiotami leczniczymi: przekazywano bieżące informacje z NIZP-PZH oraz GIS i zakresie nadzoru epidemiologicznego; zorganizowano 2 szkolenia dla właścicieli i pracowników podmiotów medycznych na temat zapobiegania zakażeniom w gabinetach zabiegowych i konsultacyjnych; przesłano do placówek pisemne przypomnienie o obowiązku zgłaszania podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne i zachowania poufności danych osobowych w tym zakresie; przekazano materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki chorób
- Policją, w zakresie przesyłania informacji dotyczących prowadzonych interwencji i dochodzeń
- placówkami innymi niż medyczne które wykonują usługi, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek: zorganizowano 1 szkolenie dla pracowników salonów kosmetycznych i fryzjerskich oraz salonów tatuaży na temat zapobiegania zakażeniom w tych placówkach; przekazywano materiały edukacyjne na temat profilaktyki chorób.

Pracownicy epidemiologii przygotowali materiały informacyjne i korzystali z opracowań GIS i PZH, które umieszczano na stronie internetowej PSSE w Chodzieży, dotyczyły one:

- Programu Szczepień Ochronnych na rok 2017 i 2018
- profilaktyki grypy sezonowej
- profilaktyki WZW typu A i typu C
- boreliozy
- postępowania w przypadku zachorowania na odrę
- postępowania w przypadku wystąpienia grypy ptaków
- propagowania szczepień ochronnych
- promowania wiedzy o antybiotykach.

WNIOSKI

1. Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu chodzieskiego w 2017r. była stabilna.
2. Podobnie jak w latach ubiegłych utrzymywała się dość znaczna liczba zachorowań na boreliozę. Nadal też do pokąsań przez kleszcze dochodziło najczęściej w lasach powiatu chodzieskiego.
3. Od kilku lat utrzymuje się znaczna liczba pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, w tym 22% pokąsań spowodowały zwierzęta nieznane lub takie, które zbiegły.
4. Obserwuje się na naszym terenie wpływ ruchów antyszczepionkowych. W celu utrzymania korzystnej sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych należy skutecznie przeciwstawiać się narastaniu tego zjawiska.
5. Obserwuje się wzrost zachorowań na gruźlicę i wirusowe zapalenie wątroby typu A.
6. Po raz pierwszy od wielu lat odnotowano zachorowanie na czerwonkę bakteryjną wywołaną przez *Shigella sonnei*.

IV Urządzenia do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

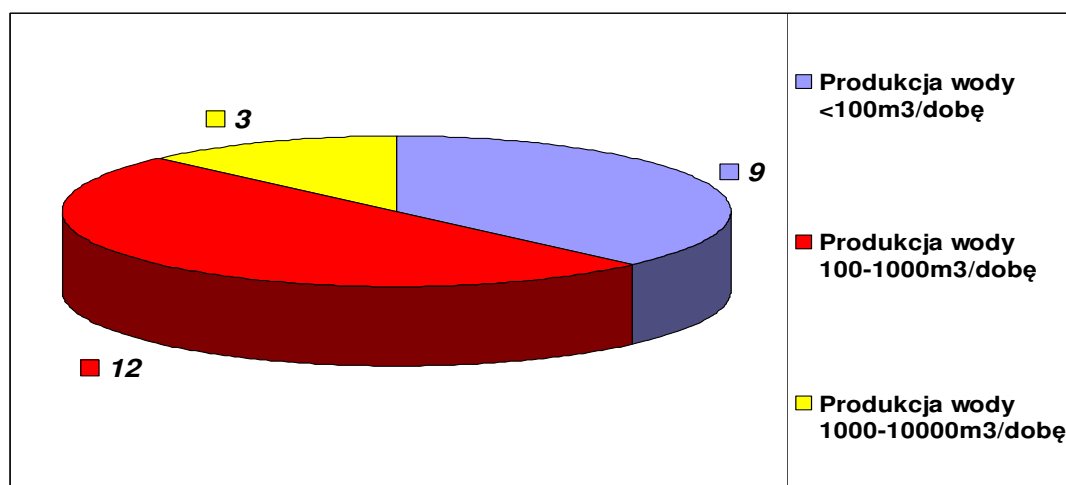
Wodociągi na terenie powiatu chodzieskiego ujmują wodę ze studni głębinowych wierconych. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania. Nie stwierdzono niedoborów wody.

Nadzorem objęto 24 urządzenia wodne:

- 9 wodociągów o wydajności < 100 m³/dobę

- 12 wodociągów o wydajności 100-1000 m³/dobę
- 3 wodociągi o wydajności 1000-10000 m³/dobę

Liczbę wodociągów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Chodzieży w zależności od ilości produkowanej wody w m³/dobę w 2017 roku obrazuje wykres.

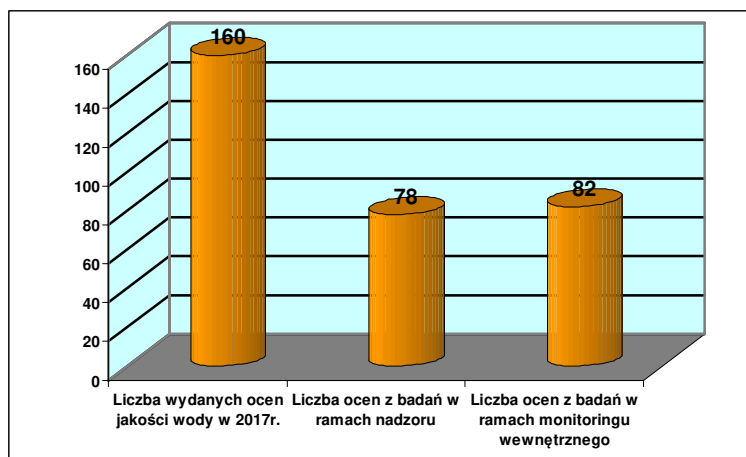

Wykres nr 5 . Liczba wodociągów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Chodzieży w zależności od ilości produkowanej wody w m³/dobę w 2017 roku

Zaopatrzeniem ludności w wodę zajmowały się: 3 wodociągi o produkcji wody poniżej 100 m³/dobę (liczba zaopatrywanej ludności - 1001 osób), 10 wodociągów o produkcji wody od 100 do 1000 m³/dobę (liczba zaopatrywanej ludności – 17089 osób) i 3 wodociągi o produkcji wody powyżej 1000 do 10000 m³/dobę (liczba zaopatrywanej ludności - 28992 osoby). Pozostałych 8 wodociągów produkowało wodę tylko na własne potrzeby.

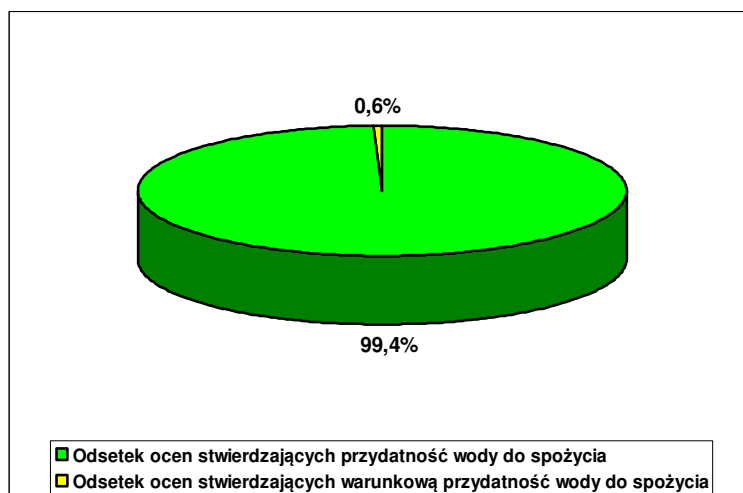
Ogółem w obiektach zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze przeprowadzono 24 kontrole protokolarne i 76 kontroli poborowych, wydano 160 ocen jakości wody do spożycia:

- 78 ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do spożycia na podstawie badań wykonanych w ramach nadzoru sanitarnego
- 81 ocen jakości wody stwierdzających przydatność wody do spożycia i 1 ocenę stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na niezgodną z wymaganiami mętność i ponadnormatywną zawartość żelaza na podstawie badań wykonanych przez producenta wody w ramach monitoringu wewnętrznego.

Wykres nr 6 . Liczba wydanych ocen jakości wody w ramach nadzoru i w ramach monitoringu wewnętrznego w 2017 roku

W związku ze stwierdzoną w roku sprawozdawczym 2017 obecnością w wodzie bakterii grupy coli w 6 wodociągach, niezgodną z wymaganiami mętnością i ponadnormatywną zawartością żelaza w 1 wodociągu, pismami wyegzekwowano poprawę jakości wody w 3 wodociągach, a właściciele 4 wodociągów poinformowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży o podjęciu działań naprawczych i przekazaniu wyników badań wody, zgodne z wymaganiami rozporządzenia, po przeprowadzonych działaniach naprawczych. Wydano 3 komunikaty o pogorszeniu jakości wody, a po doprowadzeniu jakości wody do wymagań rozporządzenia 3 komunikaty o poprawie jakości wody.

Wykres nr 7 . Procentowa liczba ocen stwierdzających przydatność wody do spożycia w 2017r.

Właściciele 20 wodociągów przeprowadzili badania wody surowej w zakresie pierwiastków promieniotwórczych (trytu, radonu i izotopów promieniotwórczych radu). Wydano 20 ocen jakości wody. Jakość wody w ujęciach badanych wodociągów była zgodna z wymaganiami rozporządzenia.

Wydano 2 oceny stwierdzające, że jakość wody pod względem zawartości bakterii z rodzaju Legionella w instalacji wody ciepłej Szpitala w Chodzieży i instalacji wody ciepłej w internacie Ochotniczego Hufca Pracy w Próchnowie jest zgodna z wymaganiami rozporządzenia.

Wydano 3 zgody w formie decyzji na zastosowane materiały, wyroby i preparaty do uzdatniania i dystrybucji wody, 2 decyzje zatwierdzające dwa laboratoria zakładowe oraz 1 decyzję zatwierdzającą laboratorium w związku z zakończeniem postępowania administracyjnego, związanego z odwołaniem Miejskich Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Chodzieży od decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży wydanej w grudniu 2015r.

W związku ze stwierdzoną niezgodną z wymaganiami jakością wody wydano 5 decyzji opłatowych. Mandatów karnych nie nałożono.

Skontrolowano wszystkie wodociągi. Wszystkie wodociągi uzyskały pozytywną opinię ze względu na dobrą jakość wody pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym i dobry stan techniczny.

V Kąpieliska naturalne i baseny oraz jakość wody do kąpielii

Miejsca wykorzystywane do kąpielii

W ewidencji były 4 miejsca wykorzystywane do kąpielii: przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży, przy Jeziorze Siekiera w Szamocinie, przy Jeziorze Margonińskim w Margoninie i przy Jeziorze Miejskim w Ratajach.

W sezonie letnim przeprowadzono 8 kontroli miejsc wykorzystywanych do kąpiel. Przeprowadzono 1 badanie bakteriologiczne wody w miejscu wykorzystywanym do kąpiel przy Jeziorze Karczewnik w Chodzieży.

W czasie sezonu organizatorzy miejsc wykorzystywanych do kąpiel zlecali badanie wody w ramach monitoringu wewnętrznego. Sprawozdania z badań przekazywali PPIS w Chodzieży w celu dokonania oceny jakości wody. Wydano 14 ocen jakości wody w miejscach wykorzystywanych do kąpiel, w tym 1 ocenę stwierdzającą brak przydatności wody do kąpiel ze względu na niezgodną z wymaganiami ilość bakterii *Escherichia coli*.

W czasie sezonu kąpielowego woda w 3 miejscach wykorzystywanych do kąpiel spełniała wymagania mikrobiologiczne i inne wymagania w trakcie wizualnego nadzorowania wody, natomiast w jednym miejscu wykorzystywanym do kąpiel od 4 do 11 sierpnia wywieszona była czerwona flaga i informacja o zakazie kąpiel, ze względu na niezgodną z wymaganiami ilość bakterii *Escherichia coli*. Pod koniec sezonu kąpielowego (30 sierpnia) stwierdzono w tym miejscu obecność sinic. Polecono ratownikom wywiesić czerwoną flagę i czuwać, aby nikt nie korzystał z kąpiel.

Miejsca wykorzystywane do kąpiel były oznakowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 kwietnia 2011r. w sprawie ewidencji kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpiel (Dz. U. z 2016r., poz. 2082).

W 2017r. roku, podobnie jak w 2016r. w miejscu wykorzystywanym do kąpiel przy Jeziorze Margonińskim w Margoninie dodatkową atrakcją dla korzystających z kąpiel był kompleks zjeżdżalni.

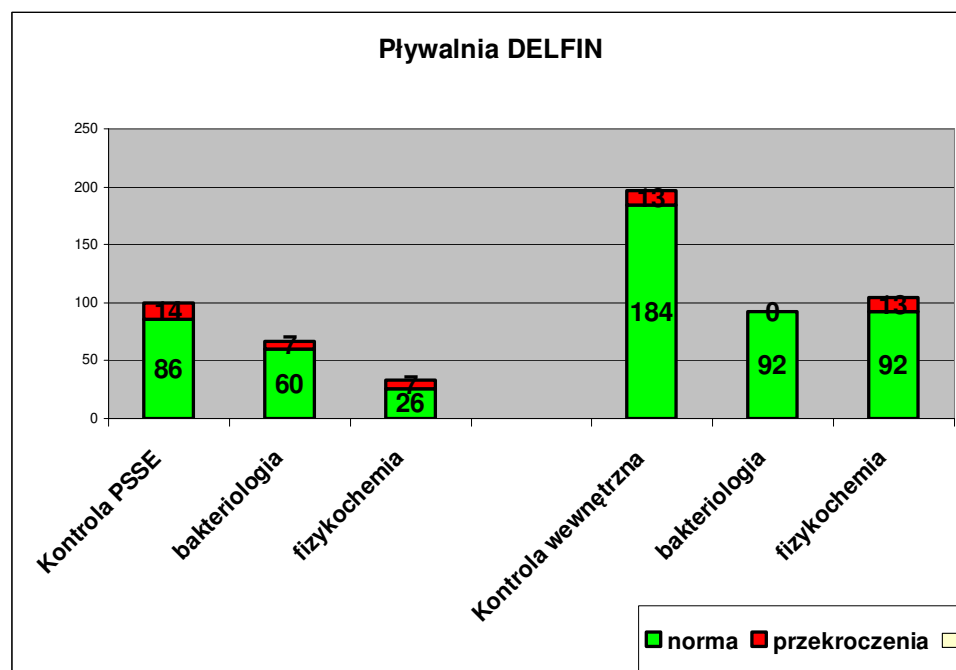
W związku ze stwierdzeniem na jednym z miejsc wykorzystywanych do kąpiel złego stanu sanitarnego kabin ustępowych (brudne, zanieczyszczone obrzeża misek ustępowych) nałożono mandat w wysokości 100 zł. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

Baseny kryte

W roku sprawozdawczym 2017, podobnie jak w 2016r., zewidencjonowane były baseny kryte: Pływalnia „Delfin” w Chodzieży i basen kąpielowy w Hotelu „Habenda” w Budzynie. Badania jakości wody basenowej prowadzone były w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach monitoringu wewnętrznego przez zarządców basenów.

W Pływalni „Delfin” przeprowadzono 3 kontrole protokolarne oraz 14 kontroli poborowych, wykonano 60 badań bakteriologicznych wody, w tym 4 badania w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* oraz 26 badań fizykochemicznych wody. W ramach monitoringu wewnętrznego pobrano 92 próbki w kierunku bakteriologicznym i fizykochemicznym oraz 35 próbek w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*. Jakość wody w nauce basenowej i zjeżdżalni nie odbiegała od wymagań rozporządzenia z wyjątkiem 9 prób, gdzie stwierdzono niezgodną z wymaganiami ogólną liczbę mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h, obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* oraz zawartość chloru wolnego. W wannach z hydromasażem jakość wody w 18 próbach odbiegała od wymagań rozporządzenia ze względu na niezgodną z wymaganiami ogólną liczbę mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h, obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa*, zawartość chloru wolnego i związanego, utlenialność oraz chloroform.

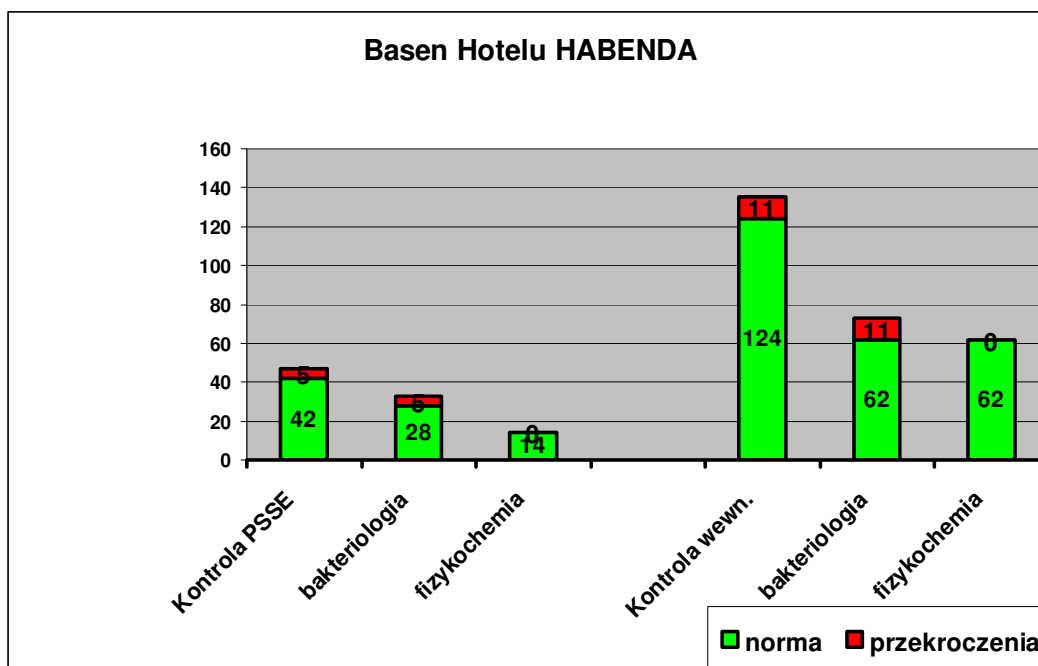
W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli sanitarnej nieprawidłowościami dotyczącymi ubytków w fugach między płytkami na ścianach i posadzkach w pomieszczeniach z natryskami w części damskiej i męskiej oraz ubytków farby na ścianie w rozbieralni i w przejściu do toalet w części damskiej, wydano decyzję administracyjną. Nakazano doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany w rozbieralni i w przejściu do toalet w części damskiej z terminem wykonania do 16.10.2017r. oraz doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-technicznego wyłożone płytkami ceramicznymi ściany i posadzki w pomieszczeniach z natryskami w części damskiej i w części męskiej z terminem wykonania do dnia 31.08.2018r. W związku z kwestionowaną kontrolą wydano decyzję opłatową. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości. Stan sanitarno-porządkowy basenu był dobry, ale ze względu na stan techniczny obiekt wykazano jako zły.

Wykres nr 8 . Liczba badań bakteriologicznych i fizykochemicznych na pływalni Delfin w 2017r.

W basenie w Hotelu „Habenda” przeprowadzono 1 kontrolę protokolarną oraz 12 kontroli poborowych, wykonano 28 badań bakteriologicznych wody, 14 badań fizykochemicznych oraz 2 badania w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*. Właściciel basenu prowadził badania w ramach monitoringu wewnętrznego. Pobrano 62 próby w kierunku bakteriologicznym i fizykochemicznym oraz 12 prób w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-porządkowy basenu był dobry. W styczniu 2017r. przeprowadzono prace remontowe, obejmujące: wymianę filtrów, kraników, przewodów dozujących, pokrywy membrany, manometru, sondy pH i chloru, stacji uzdatniania wody, wieszaków, suszarek do włosów, luster, pojemników na papier. Odmalowano ściany na całym basenie, w szatni i pod prysznicami, wymieniono terakotę, halogeny, węże i wtryski w basenie.

Jakość wody w niecce basenowej i w jacuzzi nie odbiegała od wymagań rozporządzenia z wyjątkiem 6 prób, gdzie stwierdzono niezgodną z wymaganiami ogólną liczbę mikroorganizmów w $36 \pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h i obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa*. W 10 próbach pobranych z systemów cyrkulacji wody doprowadzonej do basenu i jacuzzi jakość wody odbiegała od wymagań rozporządzenia ze względu na niezgodną z wymaganiami ogólną liczbę mikroorganizmów w $36 \pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48h, obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* i bakterii z rodzaju *Legionella*.

Wykres nr 9 . Liczba badań bakteriologicznych i fizykochemicznych na basenie w Hotelu „Habenda” w 2017r.

Ze względu na stan sanitarno-porządkowy, sanitarno-techniczny Pływalnię „Delfin” oceniono jako obiekt zły, a Basen w Hotelu „Habenda” oceniono jako dobry.

VI Obiekty użyteczności publicznej

W 2017r. zewidencjonowanych było 189 obiektów. Ogółem w obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 96 kontroli protokolarnych, w tym 70 w obiektach użyteczności publicznej oraz 26 kontroli poborowych na basenach. Łącznie wydano 36 decyzji administracyjnych: w tym 1 decyzję nakazu, 2 decyzje opłat, 2 decyzje przedłużające termin wykonania decyzji oraz 31 decyzji dotyczących ekshumacji. Ponadto wydano 6 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok z zagranicy i 1 postanowienie dotyczące sprowadzenia spopielenych zwłok. Wystąpień z art. 30 ustawy o PIS, tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia oraz upomnień nie wydawano. Nałożono 1 mandat karny w wysokości 100 zł. Wydano łącznie 9 opinii sanitarnych: 7 dotyczyło masowych imprez artystyczno-rozrywkowych, 2 opinie dotyczyły regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach i odbioru odpadów komunalnych.

W 2017r. do komórki Higieny Komunalnej tut. Stacji wpłynęło 1 pismo z prośbą o interwencję, dotyczące hałasu powodowanego przez psa. Składającego skargę Państwowemu Powiatowemu Inspektor Sanitarny w Chodzieży pismem poinformował, że z tą sprawą należy zwrócić się do straży miejskiej lub policji.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W roku 2017 w ewidencji Stacji była 1 placówka - Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Budziniu, która nie była zaplanowana do kontroli i nie była skontrolowana.

Hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Zewidencjonowanych było 21 obiektów, w tym: 6 hoteli, 2 motele, 3 pensjonaty oraz 10 innych obiektów, w których świadczone były usługi hotelarskie.

Bieżący stan sanitarno-porządkowy w 11 skontrolowanych obiektach był dobry, 1 obiekt wykazano w ocenie rocznej jako zły, a 10 obiektów nie zostało zaplanowanych do kontroli w roku 2017. Przedmiotem kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzonej w ww. obiektach był ogólny stan sanitarno-techniczny, postępowanie z bielizną brudną i czystą, gospodarka odpadami i nieczystościami płynnymi, zaopatrzenie w środki czystości. Wszystkie kontrolowane obiekty były w dobrym stanie technicznym i sanitarno-porządkowym. Obiekty te zaopatrzone były w wodę do spożycia z wodociągów publicznych i podłączone były do kanalizacji. W 2017r. w obiektach tych nie pobierano z nadzoru prób wody ciepłej w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju Legionella. Właściciele obiektów nie zlecili przeprowadzenia badań wody w zakresie kolonizacji bakteriami z rodzaju Legionella.

Obiekty z omawianej grupy wyposażone były w zamykane pojemniki bądź kontenery na śmieci, które ustawione były na podłożach utwardzonych. Pojemniki i kontenery były w dobrym stanie technicznym. Były one opróżniane zgodnie z zawartymi umowami przez zakłady oczyszczania miasta. Obiekty zaopatrzone były w dostateczną ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych. Postępowanie z bielizną pościelową było prawidłowe. Bielizna czysta i brudna przechowywana była w wydzielonych magazynach lub szafach. Stan bielizny w skontrolowanych obiektach był dobry. Bielizna pościelowa prana była w pralniach usługowych, z wyjątkiem 3 obiektów, w których bielizna była prana we własnych pralniach. Właściciele większości obiektów prowadzili okresową dezynfekcję poduszek, kołder i koców.

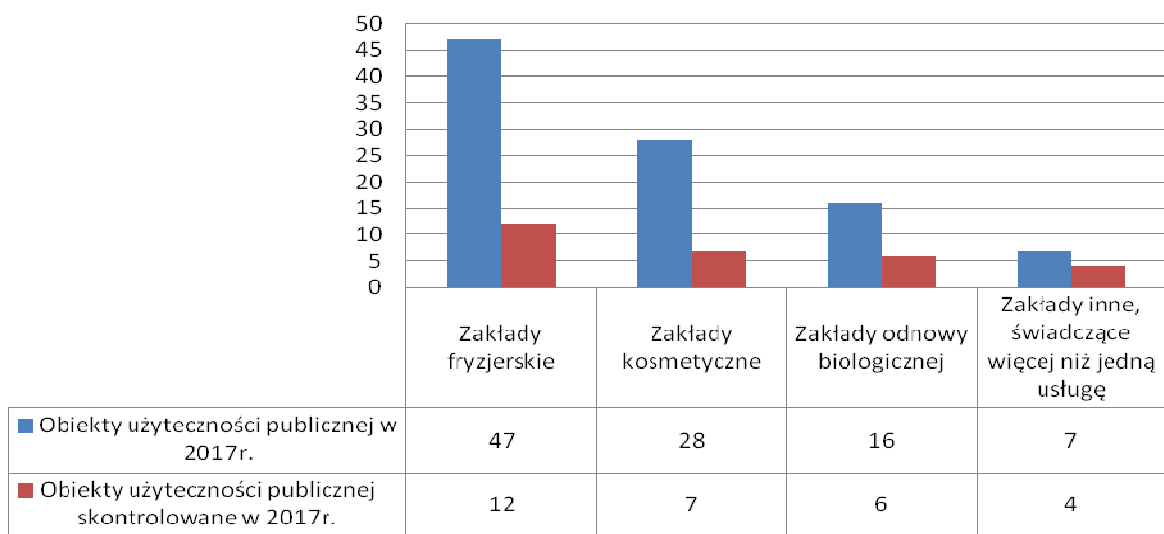
Otoczenie wszystkich kontrolowanych obiektów było zagospodarowane, utwardzone, częściowo obsadzone zielenią, z zapewnionymi parkingami dla gości hotelowych. Przy niektórych obiektach zapewniono place zabaw, stoliki i krzesła, istniała możliwość wypożyczenia sprzętu wodnego oraz skorzystania z kortów tenisowych i jazdy konnej. Jeden z hoteli posiadał basen z jacuzzi i sauną, a dwa sale do bowlingu.

Nadal zły stan sanitarno-techniczny odnotowano w 1 obiekcie – w Hostelu należącym do Chodzieskiego Domu Kultury. Na początku 2017r. wydano decyzję przedłużającą termin wykonania zaleceń decyzji z 2015r. w zakresie doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego: holu, korytarza i magazynu bielizny czystej oraz stolarki okiennej i drzwiowej hostelu do dnia 30.11.2017r., pokoi w hostelu do dnia 30.11.2018r. W grudniu 2017r. przeprowadzono kontrolę Hostelu w związku z wnioskiem właściciela obiektu o dalsze przedłużenie terminu usunięcia nieprawidłowości zawartych w decyzji ze stycznia 2017r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży wyraził zgodę na przedłużenie terminu wykonania decyzji do dnia 30.08.2019r.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej oraz inne zakłady, w których świadczonych jest łącznie więcej niż jedna z wyżej wymienionych usług

Na terenie powiatu chodzieskiego w 2017 roku zewidencjonowanych było 98 zakładów, w tym: 47 zakładów fryzjerskich, 28 gabinetów kosmetycznych, 16 zakładów odnowy biologicznej, 7 innych zakładów, w których są świadczone różne usługi: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej. W roku sprawozdawczym 2017 przybyło 13 ww. obiektów, a ubyły 4 obiekty.

Obiekty użyteczności publicznej

Wykres nr 10 . Liczba obiektów użyteczności publicznej i liczba skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej w 2017r.

W roku 2017 skontrolowano 29 obiektów, przeprowadzono w nich 29 kontroli sanitarnych. Podczas kontroli sanitarnych ww. obiektów szczególną uwagę zwracano na procesy dezynfekcji sprzętu do obsługi klienta. Preparaty i środki dezynfekcyjne używane w zakładach posiadały odpowiednie stężenia nie stwarzające zagrożeń dla zdrowia. Informacje o produktach dezynfekcyjnych umieszczane były na etykietach w języku polskim. Osoby sporządzające roztwory dezynfekcyjne przestrzegały zasad zawartych w instrukcji producenta preparatu. Czyste przybory i narzędzia wykorzystane w czasie zabiegów przechowywane były w czystych, zamykanych pojemnikach lub w sterylnych pakietach. Brudne narzędzia były odkładane do przeznaczonego do tego celu pojemnika, a następnie dezynfekowane i myte.

Każdorazowo podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z bielizną – zarówno w aspekcie prania i dezynfekcji, jak i prawidłowego przechowywania bielizny czystej i brudnej. Bielizna wielokrotnego użytku najczęściej była prana poza zakładami. Powszechne stało się stosowanie bielizny fryzjerskiej i kosmetycznej jednorazowego użytku.

Wszystkie skontrolowane zakłady utrzymane były w czystości.

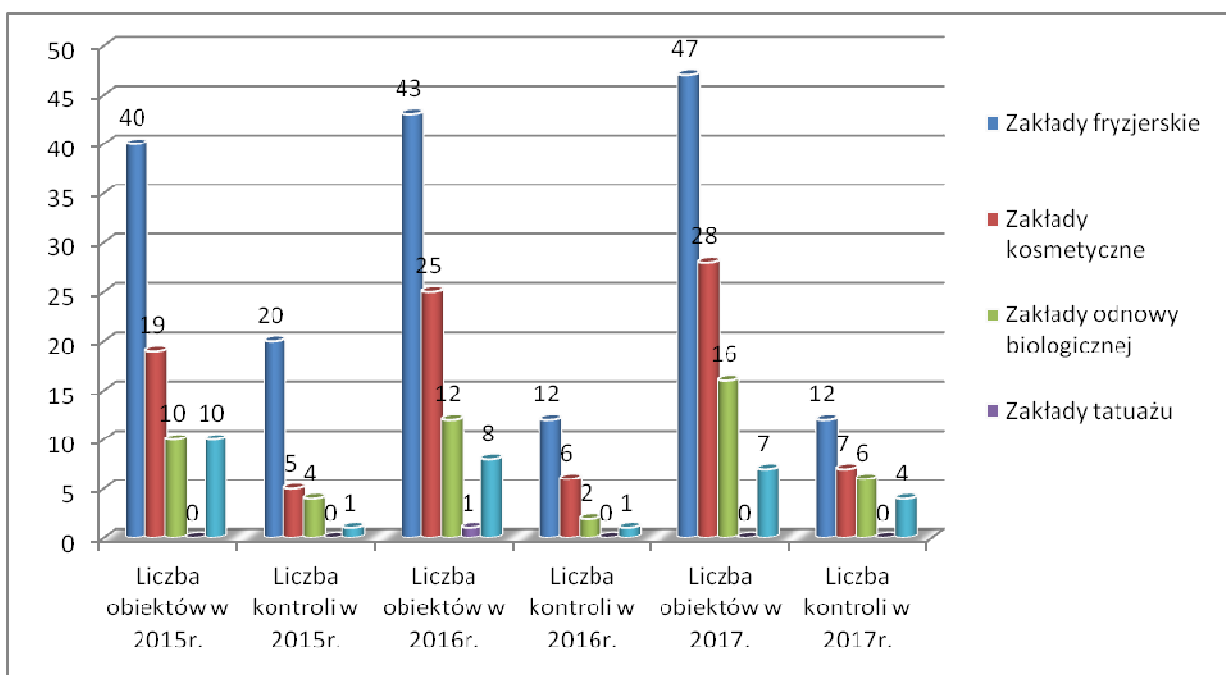
Odpady stałe gromadzone były w odpowiednio oznaczonych i specjalnie przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub kontenerach. Podmioty wytwarzające odpady niebezpieczne posiadały procedury postępowania z odpadami potencjalnie zakaźnymi. Odbiorem ww. odpadów zajmowały się firmy specjalistyczne posiadające odpowiednie zezwolenia na prowadzenie tego rodzaju działalności.

Brak aktualnego przepisu określającego szczegółowe wymagania sanitarne jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej utrudnia prawidłowe sprawowanie nadzoru nad tą grupą obiektów.

W związku z brakiem ww. przepisu w roku 2017, podobnie jak w roku poprzednim, kontrole prowadzone były w oparciu o wymagania sanitarne wynikające z przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 151). We wszystkich skontrolowanych zakładach pomieszczenia i wyposażenie utrzymane było we właściwym stanie sanitarno-porządkowym. Również stan sanitarno-techniczny żadnego ze skontrolowanych obiektów, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń.

We wszystkich skontrolowanych zakładach przestrzegane były przepisy ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017r., poz. 957).

Wśród zakładów ujętych w ewidencji przeważały zakłady fryzjerskie, najmniej liczną grupę stanowiły zakłady tatuażu.

Wykres nr 11 . Liczba obiektów i kontroli w latach 2015-2017r.

Dworce autobusowe, stacje kolejowe PKP i przystanki osobowe PKP

Zewidencjonowane były:

- 4 przystanki autobusowe
- 2 stacje PKP.

W roku 2017 w ewidencji było 6 obiektów. Skontrolowano 2 obiekty: Przystanek autobusowy PKS w Margoninie i Przystanek autobusowy PKS w Szamocinie. Źródłem zaopatrzenia w wodę ww. obiektów były wodociągi publiczne. Nieczystości płynne odprowadzane były do sieci kanalizacyjnej, odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach, które opróżniane były przez specjalistyczne firmy. Dla osób niepełnosprawnych przystosowany był tylko przystanek autobusowy w Margoninie. Stan sanitarno porządkowy i sanitarno-techniczny przystanku autobusowego PKS w Margoninie w dniu kontroli był bardzo dobry, a przystanku autobusowego PKS w Szamocinie był dobry.

Cmentarze

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży w roku 2017 były 24 cmentarze, w tym 19 cmentarzy parafialnych, 4 cmentarze komunalne i 1 cmentarz wielowyznaniowy.

W 2017 roku skontrolowano 14 cmentarzy, w tym 3 cmentarze komunalne i 11 cmentarzy parafialnych. Teren tych cmentarzy był ogrodzony. Ogrodzenie wykonane było z materiału trwałego (plot metalowy, ażurowy, siatka druciana). Na terenie cmentarzy wszystkie główne aleje były utwardzone. Źródłem zaopatrzenia w wodę na wszystkich cmentarzach były wodociągi sieciowe. Odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach i kontenerach o dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym. Zarządcy cmentarzy mieli podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia. Teren skontrolowanych cmentarzy utrzymany był czysto. Na koniec roku sprawozdawczego obiektów złych nie wykazano.

Domy przedpogrzebowe i kostnice

W 2017r. zewidencjonowanych było 5 obiektów: 2 domy przedpogrzebowe i 3 kostnice. Liczba obiektów w stosunku do 2016r. nie uległa zmianie. W Domu Przedpogrzebowym przy ul. Strzeleckiej w Chodzieży, który w 2016r. wyłączony został z eksploatacji, przeprowadzono kapitalny remont. Po remoncie spełniał on wymogi kostnicy (brak było warunków sanitarno-technicznych do przygotowywania zmarłych do pochówku). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży wydał opinię sanitarną dopuszczającą budynek kostnicy do użytkowania i przechowywania zwłok i szczątków. Obiekt ten w ocenie rocznej został uznany jako dobry.

W 2017r. skontrolowano 1 obiekt, przeprowadzono w nim 1 kontrolę.

Inne obiekty użyteczności publicznej

Nadzorem objętych było 31 obiektów, były to: domy kultury, boiska i hala sportowa, stok narciarski, wyciąg nart wodnych, targowisko, środki transportu publicznego, usługi pogrzebowe, pralnie, firma sprzątająca. Skontrolowano 7 obiektów, przeprowadzono 7 kontroli.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę sprawdzającą na boisku sportowym w Budzynie. W wyniku decyzji administracyjnej wyegzekwowano poprawę stanu technicznego nawierzchni betonowej na widowni.

Kontrole Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Margoninie i Gminnego Ośrodka Kultury w Budzynie, Stadionu Miejskiego w Margoninie oraz Agencji Usługowej w Chodzieży świadczącej usługi sprzątania gabinetów lekarskich i przychodni nie wykazały nieprawidłowości, obiekty te spełniały warunki sanitarno-techniczne.

W 2017r. skontrolowano 1 obiekt świadczący usługi przewozowe „EURO-TOM” Prywatny Przewóz Osób w Chodzieży. W sumie skontrolowano 2 autobusy. Autobusy były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i w dobrym stanie sanitarno-technicznym, kierowcy autobusów posiadali aktualne badania techniczne pojazdów. W autobusach zapewnione były pojemniki na odpady komunalne i apteczki doraźnej pomocy. Obiekt w ocenie rocznej uznano za dobry.

W roku 2016 było 5 pralni, w roku sprawozdawczym 2017 było również 5 pralni. Zaplanowano do kontroli i skontrolowano 1 pralnię. Skontrolowana BIOpralnia świadczyła usługi dla ludności oraz od roku 2017 dla szpitala. BIOpralnia wykonywała usługi w zakresie prania bielizny hotelowej, odzieży i bielizny klientów prywatnych oraz prania bielizny i odzieży szpitalnej. Obiekt podzielono na: strefę brudną przeznaczoną do prania odzieży klientów prywatnych; strefę brudną z barierą biologiczną, przeznaczoną do prania bielizny i odzieży szpitalnej oraz strefę czystą i pomieszczenia socjalnego dla osób zatrudnionych w pralni. Postępowanie z bielizną brudną i czystą było prawidłowe. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę był wodociąg publiczny w Chodzieży, ścieki odprowadzane były do sieci kanalizacyjnej. Odpady komunalne gromadzone były w pojemnikach i odbierane przez firmę specjalistyczną. Opakowania plastikowe po środkach piorących i wybielaczach zabierane były przez firmę dostarczającą środki do prania. Wszystkie pomieszczenia posiadały wentylację mechaniczną wywiewną. W kanały wentylacyjne w części brudnej przeznaczonej do prania bielizny szpitalnej wmontowanie były filtry bakteriobójcze. W pralni nie wykonywało się sterylizacji odzieży i bielizny przeznaczonej dla noworodków i dzieci młodszych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży wydał opinię sanitarną dotyczącą dwóch samochodów do przewozu bielizny i odzieży szpitalnej należących do ww. pralni. Pojazdy były trwale oznakowane, wyposażone w środki dezynfekcyjne o szerokim spektrum działania, komory ładunkowe wykonane z materiałów gładkich, nadających się do mycia i dezynfekcji. Założone były rejestry mycia i dezynfekcji komór ładunkowych. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych pojazdów był bardzo dobry, bieżąca czystość była zachowana.

W 2017r. zewidencjonowanych było 9 firm, które zajmowały się usługami pogrzebowymi i posiadały środki transportu do przewozu zwłok. W stosunku do roku 2016 ilość firm zajmujących się usługami pogrzebowymi nie zmieniła się. Nie zaplanowano do kontroli i nie skontrolowano żadnego z obiektów.

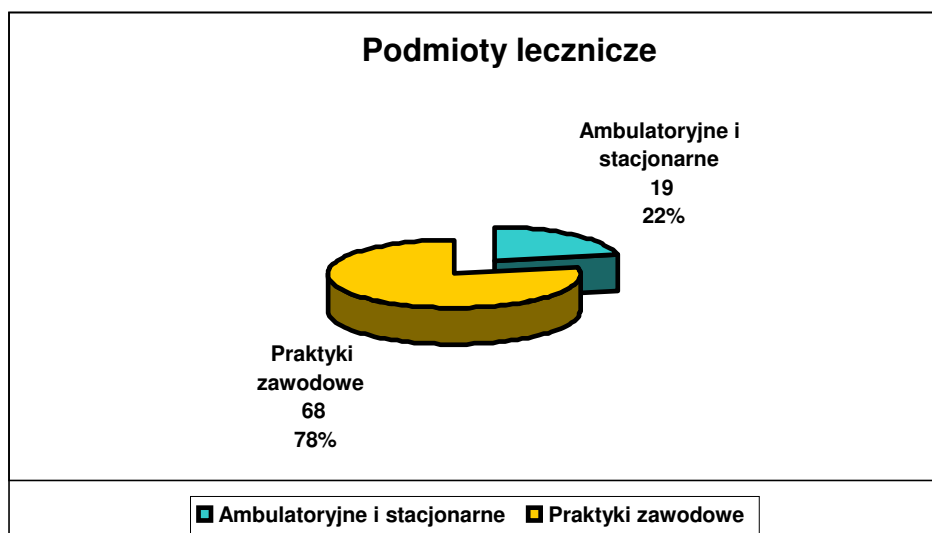
Ustępy publiczne

Pod nadzorem był 1 ustęp publiczny w Chodzieży. Ustęp zaopatrywany był w wodę z wodociągu publicznego w Chodzieży, podłączony był do sieci kanalizacji miejskiej. Ustęp publiczny zlokalizowany poniżej płyty głównej rynku, nie był przystosowany dla osób niepełnosprawnych z uwagi na bariery architektoniczne w postaci wąskich schodów oraz braku możliwości zjazdu do obiektu.

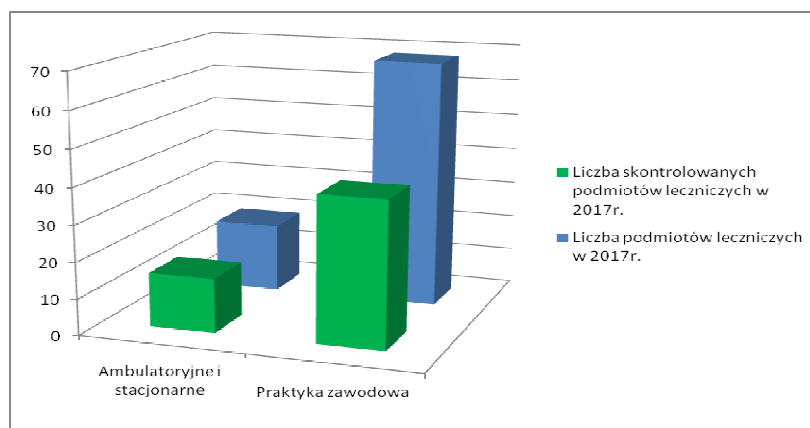
Kontrola ustępu przeprowadzona przed w sezonem letnim 2017 nie wykazała nieprawidłowości. Na koniec roku sprawozdawczego obiekt uznano jako dobry.

Podmioty lecznicze

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Chodzieży w 2017 roku obejmowała nadzorem sanitarnym 87 obiektów służby zdrowia. W roku 2017 powstał 1 nowy podmiot leczniczy, a 4 obiekty zostały zlikwidowane. W 55 skontrolowanych obiektach służby zdrowia pracownicy PSSE w Chodzieży w roku 2017 przeprowadzili łącznie 77 kontroli protokolarnych (w tym 4 kontrole w szpitalu i 73 kontrole w placówkach lecznictwa otwartego). Wydano łącznie 3 decyzje administracyjne (w tym 1 decyzję nakazu dotyczącą stanu sanitarno-technicznego obiektu, 2 decyzje opłatowe). Postanowień o nałożeniu grzywny oraz pism (zawiadomień) w trybie art. 30 ustawy o PIS nie wydano. Mandatów karnych nie nakładano.

Wykres nr 12 . Liczba podmiotów leczniczych 2017r.

Wykres nr 13 . Liczba podmiotów leczniczych oraz liczba skontrolowanych podmiotów leczniczych w 2017r.

Zakłady leczenia stacjonarnego

W powiecie chodzieskim pod nadzorem PSSE był 1 szpital - Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów, Samodzielny Publiczny ZOZ, ul. Szamarzewskiego 62, 60-569 Poznań, Szpital w Chodzieży, ul. Strzelecka 32, 64-800 Chodzież, w którym pracownicy PSSE w Chodzieży przeprowadzili 4 kontrole sanitarne. W szpitalu zakończono program dostosowawczy.

Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalność większości skontrolowanych pomieszczeń szpitalnych nie budziły zastrzeżeń. W 2017r. w całym obiekcie wymieniano sukcesywnie krzesła na nowe, z odmienną kolorystyką do poszczególnych miejsc przeznaczenia (oddziały, zakład rehabilitacji, laboratorium) oraz szafki przyłóżkowe (oddziały, niektóre sale chorych). W laboratorium dokonano wymiany posadzki w korytarzu oraz wyremontowano pomieszczenie ciepłarni. Posadzkę wymieniono także w korytarzu przy szatniach personelu na III piętrze i w pomieszczeniu biurowym Izby Przyjęć.

Podczas kontroli kompleksowej przeprowadzonej w IV kwartale 2017r. stwierdzono nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego szpitala:

- na Oddziale Chorób Płuc I, na Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej II i na Oddziale Rehabilitacyjnym II (RO) - w niektórych salach chorych były zniszczone, z ubytkami okleiny lub farby, stoliki przyłóżkowe i stoły
- na Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej II w gabinecie zabiegowym była zniszczona stolarka drzwiowa (ubytki drewna i farby) oraz ściany z pęknięciami, ubytkami farby i tynku
- na Oddziale Chorób Płuc I, w gabinecie zabiegowym brakowało listwy łączącej blat roboczy, w holu ławka dla pacjentów i odwiedzających miała liczne ubytki farby
- na Oddziale Opieki Paliatywnej w pokoju przygotowań leków dla pacjentów były brudne ściany z licznymi plamami. Na korytarzu prowadzącym do Zakładu Rehabilitacji były liczne pęcherze i ubytki farby olejnej na ścianach
- w Laboratorium analitycznym i mikrobiologicznym była zniszczona, popękana tapicerka kozetki w pobieralni. W całym laboratorium był zły stan techniczny ścian, podłóg i sufitów: spękanie, z ubytkami farby, zaciekami brudne ściany i sufity. W pobieralni były luźne płytki ceramiczne z ubytkami spoin na ścianach. W pracowni hematologii i pracowni bakteriologii ogólnej podłogi zawierały ruchome podczas chodzenia płytki oraz ubytki
- zły stan techniczny wnętrza wind (ściany z ubytkami farby).

W celu poprawy niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego wyżej wymienionych pomieszczeń zostanie wydana decyzja administracyjna w 2018r.

W roku sprawozdawczym 2017 w wyniku decyzji administracyjnej doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego: futryny drzwi do sal chorych i toalet na Oddziale Chorób Płuc I, na Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej II i na Oddziale Rehabilitacyjnym II (RO). W salach chorych na Oddziale Chorób Płuc I, na Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej II i na Oddziale Rehabilitacyjnym II (RO) stoliki przyłóżkowe, stoły i krzesła odnowiono, częściowo wymieniono stare na nowe. W pomieszczeniu gospodarczym odmalowano szafę na Oddziale Chorób Płuc I, doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego sofę w pomieszczeniu socjalnym na Oddziale Opieki Paliatywnej oraz fotel do poboru krwi w pomieszczeniu pobieralni w laboratorium. Doprowadzono do właściwego stanu ściany, sufity, posadzki i kaloryfery wszystkich pomieszczeń gospodarczych na oddziałach, z wyjątkiem oddziału paliatywnego oraz uzupełniono fugi w posadzkach w pracowni bronchoskopii na Oddziale Chorób Płuc II z Pododdziałem Bronchologii Diagnostycznej II.

W roku 2017 podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla szpitala był własny wodociąg lokalny. Obiekt posiadał pozwolenie wodnoprawne na pobór wód z własnego ujęcia ważne do dnia 26.06.2033r. W 2017r. PPIS w Chodzieży zaplanował i pobrał z wodociągu

lokalnego Szpitala w Chodzieży 3 próby wody zimnej. Pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym jakość wody odpowiadała obowiązującym wymaganiom dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Pobrano również z nadzoru 4 próby wody ciepłej w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju Legionella. Jakość wody była dobra. Rezerwowym zaopatrzeniem w wodę dla szpitala w 2017 roku był nadal wodociąg publiczny w Chodzieży, który produkował wodę dobrej jakości. W 2017r. wystąpiła 10 dniowa przerwa w dostawach wody w szpitalu z własnego wodociągu lokalnego z powodu stwierdzenia obecności bakterii grupy coli. Szpital podjął działania naprawcze (dezynfekcja studni i urządzeń wodociągowych). Po przeprowadzonych działaniach naprawczych właściciel wodociągu pobrał próby wody w ujęciach i hydroforni. Jakość wody pod względem bakteriologicznym była dobra. Na czas działań naprawczych sieć wodociągowa szpitala została podłączona do wodociągu publicznego w Chodzieży. W roku sprawozdawczym nie było awarii sieci i nie przeprowadzano jej modernizacji.

W szpitalu nadzór nad utrzymaniem czystości w obiekcie sprawował Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, prowadzona była dokumentacja kontroli wewnętrznej – pobierane były wymazy z powierzchni i sprzętów oraz z rąk personelu medycznego. Szpital posiadał i stosował procedury sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń. W obiekcie utrzymaniem czystości zajmował się Dział Utrzymania Czystości - 28 osób (20 sanitariuszek i 8 salowych). Koordynatorem tego działu była pielęgniarka epidemiologiczna. Personel sprząający był podzielony według zadań na salowe sprząające na oddziałach oraz salowe zajmujące się transportem bielizny i odpadów medycznych, myciem pojemników transportowych i sprzętu porządkowego. Wszystkie oddziały szpitala wyposażone były w odpowiedni sprzęt do sprzątania - wózki wielofunkcyjne z wymiennymi nakładkami do mopów oraz ścierki przeznaczone do określonych powierzchni. Po jednorazowym użyciu ścierki i nakładki do mopów oddawane były do prania w pralni usługowej. Wydzielone były pomieszczenia do przechowywania sprzętu porządkowego oraz do poboru środków dezynfekcyjnych i myjących. Pomieszczenia te posiadały powierzchnie zmywalne oraz były odpowiednio wyposażone. Zachowany był właściwy ciąg technologiczny od części „czystej” do „brudnej”. Ponadto do pomieszczenia „czystego” prowadziło osobne wejście z korytarza w celu pobrania czystego sprzętu porządkowego i środków.

Punkty mycia rąk personelu wyposażone były w dozowniki z mydłem w płynie i środkiem dezynfekcyjnym, w zasobniki z ręcznikami jednorazowego użytku oraz uchwyty na rękawice jednorazowe. W szpitalu stosowane były środki dezynfekcyjne o szerokim spektrum działania, przeznaczone do stosowania w placówkach medycznych. Podczas kontroli sanitarnych bieżąca czystość w szpitalu była zachowana, mandatów karnych nie nakładano.

Zakłady lecznictwa ambulatoryjnego

W ewidencji na dzień 31.12.2017r. było 86 placówek lecznictwa otwartego, w tym:

- 18 podmiotów leczniczych: 11 przychodni, ośrodków zdrowia, poradni, 2 zakłady badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych, 1 zakład rehabilitacji leczniczej, 4 inne podmioty
- 68 praktyk zawodowych: 14 indywidualnych praktyk lekarskich (w tym 13 indywidualnych praktyk lekarzy dentystów), 38 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich (w tym 6 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentystów), 2 grupowe praktyki lekarzy dentystów, 11 grupowych praktyk pielęgniarek, 3 inne praktyki.

Skontrolowane placówki na terenie powiatu były w dobrym stanie technicznym. W 2017r. nie zgłoszono żadnej prośby o interwencję w obiektach lecznictwa otwartego. W roku sprawozdawczym skontrolowano 54 obiekty lecznictwa otwartego, przeprowadzono 73 kontrole sanitarne (w tym 55 kontroli przez komórkę Higieny Komunalnej i 18 kontroli przez Epidemiologię). Higiena Komunalna wydała 1 decyzję administracyjną (decyzja opłatową). Postanowień o nałożeniu grzywny oraz pism (zawiadomień) w trybie art. 30 ustawy o PIS nie wydano. Mandatów karnych nie nakładano. Skontrolowane w 2017r. obiekty lecznictwa otwartego były dostosowane do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca

2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r. poz. 739).

W roku sprawozdawczym podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-technicznego i na koniec roku 2017 obiekty oceniono jako dobre.

We wszystkich skontrolowanych w 2017r. placówkach utrzymanie bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniach nie budziło zastrzeżeń. Placówki posiadały prawidłowy sprzęt do sprzątania oraz wystarczającą ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych stosowanych w zależności od zagrożeń. Właściciele obiektów dbali o porządek pomieszczeń i otoczenie obiektów. Sprzątaniem obiektów zajmowali się pracownicy lub właściciele placówek, a w 2 obiektach sprzątaniem zajmowała się firma zewnętrzna, własnym sprzętem i środkami.

Placówki podmiotów leczniczych prowadzące działalność ambulatoryjną zaopatrywane były w wodę z wodociągów sieciowych publicznych. Jakość wody była dobra.

W obiektach lecznictwa ambulatoryjnego wykorzystywano bieliznę jednorazowego lub wielokrotnego użytku. Wszystkie placówki objęte nadzorem sanitarnym posiadały opracowane i wdrożone procedury postępowania z czystą i brudną bielizną. Bielizna czysta zabezpieczona była przed zanieczyszczeniem i przechowywana w szafkach. Bielizna brudna gromadzona była w zamykanych i oznakowanych pojemnikach. Placówki stosujące bieliznę wielokrotnego użytku korzystały z usług pralni usługowych. Transport bielizny brudnej i czystej odbywał się w plastikowych pojemnikach lub workach foliowych.

W placówkach odpady medyczne zbierane były selektywnie, zgodnie z opracowanymi procedurami. Odpady zabierane były przez firmy specjalistyczne w celu ich utylizacji.

WNIOSKI

1. W 2017 roku wodociągi produkowały wodę dobrej jakości.
2. Ukończono kapitalny remont Domu Przedpogrzebowego zlokalizowanego na terenie cmentarza w Chodzieży. Obiekt ten został przekwalifikowany w ewidencji PSSE na kostnicę.
3. Na terenie powiatu chodzieskiego obecnie brak jest sali sekcyjnej.
4. Wszystkie podmioty lecznicze na terenie powiatu spełniają wymagania higieniczno-sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r., poz. 739).
5. Podmiotom leczniczym zalecano posiadanie dokumentu potwierdzającego utylizację odpadów niebezpiecznych.
6. Nadal stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny Hostelu przy Chodzieskim Domu Kultury.
7. Pływalnię Delfin oceniono jako obiekt zły z powodu złego stanu technicznego pomieszczeń pryszniców.
8. Brak aktualnego przepisu określającego szczegółowe wymagania sanitarne, jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej utrudnia prawidłowe sprawowanie nadzoru nad tą grupą obiektów.
9. Ustęp publiczny na rynku w Chodzieży nie był przystosowany dla osób niepełnosprawnych z uwagi na bariery architektoniczne w postaci wąskich schodów oraz braku możliwości jazdu do obiektu usytuowanego poniżej poziomu gruntu.

VII Obiekty żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży w 2017r. sprawowała nadzór nad 687 obiektami żywnościowo-żywieniowymi, wytwórniami i miejscami obrotu przedmiotami użytku, miejscami obrotu kosmetykami oraz środkami transportu żywności. Były to:

- 192 sklepy spożywcze (w tym 11 supermarketów)
- 91 zakładów żywienia zbiorowego otwartych (w tym 49 małej gastronomii)
- 39 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego
- 2 wytwórnie lodów
- 9 automatów do lodów
- 7 piekarni
- 2 ciastkarnie
- 1 browar
- 5 przetwórni owocowo-warzywnych i grzybowych
- 2 wytwórnie napojów bezalkoholowych
- 1 zakład wytwarzający suche wafle
- 180 innych wytwórni żywności (z czego 175 były to gospodarstwa rolne)
- 2 kioski szkolne
- 12 magazynów hurtowych
- 36 innych obiektów obrotu żywnością
- 12 obiektów ruchomych i tymczasowych (obiekty na imprezach okolicznościowych jak również mobilne obiekty małej gastronomii)
- 70 środków transportu
- 10 wytwórni materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością
- 11 miejsc obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością
- 3 miejsca obrotu kosmetykami.

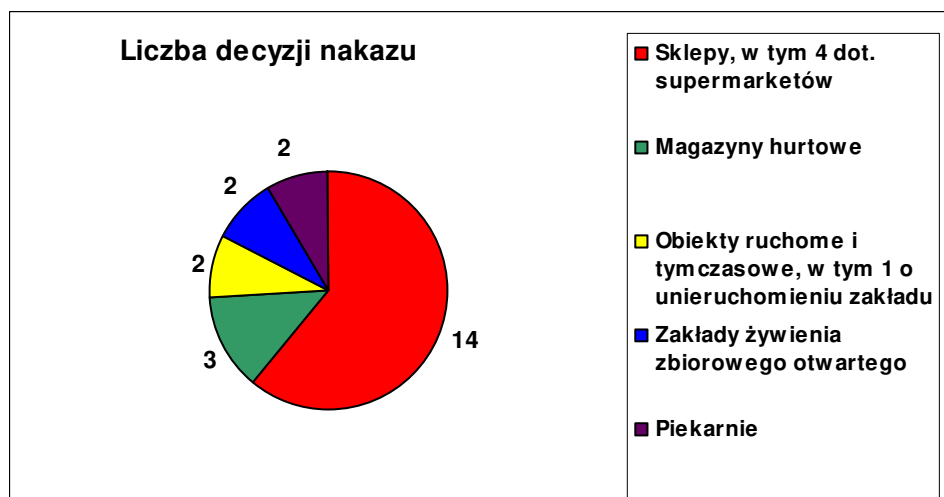
W 2017r. skontrolowano 288 obiektów, co stanowi 41,9% obiektów figurujących w ewidencji komórki HŻ. Mniejszy procent obiektów skontrolowanych wynikał z obowiązku wpisania do rejestru zakładów produkcji pierwotnej. Przeprowadzono ogółem 376 kontroli sanitarnych w obiektach żywnościowo-żywieniowych oraz wytwórniach i miejscach obrotu przedmiotami użytku i kosmetykami. Obiektów, w których wdrożono zasady GMP/GHP (Dobrej Praktyki Produkcyjnej/Dobrej Praktyki Higienicznej) było 487, część z nich rozpoczęła wdrażanie systemu HACCP (Systemu Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli). System HACCP wdrożony został w 17 zakładach, były to 3 zakłady produkujące artykuły spożywcze, 1 produkujący osłonki do wędlin, 1 restauracja, 1 firma transportowa i 11 supermarketów.

W celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładów wydano 23 decyzje administracyjne nakazu, w tym 1 decyzję unieruchamiającą zakład. Wydano także 5 decyzji o wykreśleniu z rejestru obiektów oraz 65 decyzji opłat. Decyzje administracyjne nakazu wydano na następujące grupy obiektów:

- sklepy (14 decyzji, w tym 4 na supermarkety)
- magazyny hurtowe (3 decyzje)
- obiekty ruchome i tymczasowe (2 decyzje, w tym 1 unieruchamiająca zakład)
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte (2 decyzje)
- piekarnie (2 decyzje).

	Zakład				
	Sklepy	Magazyny hurtowe	Obiekty ruchome i tymczasowe	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	Piekarnie
Liczba decyzji nakazu	14	3	2	2	2

Tabela nr 5. Decyzje nakazu wydane w 2017r. w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w grupach obiektów żywności i żywienia

Wykres nr 14. Decyzje nakazu wydane w 2017r. w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w grupach obiektów żywności i żywienia

Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia natury sanitarno-porządkowej nałożono 7 mandatów karnych na sumę 800 zł. Mandaty karne nałożono w następujących obiektach:

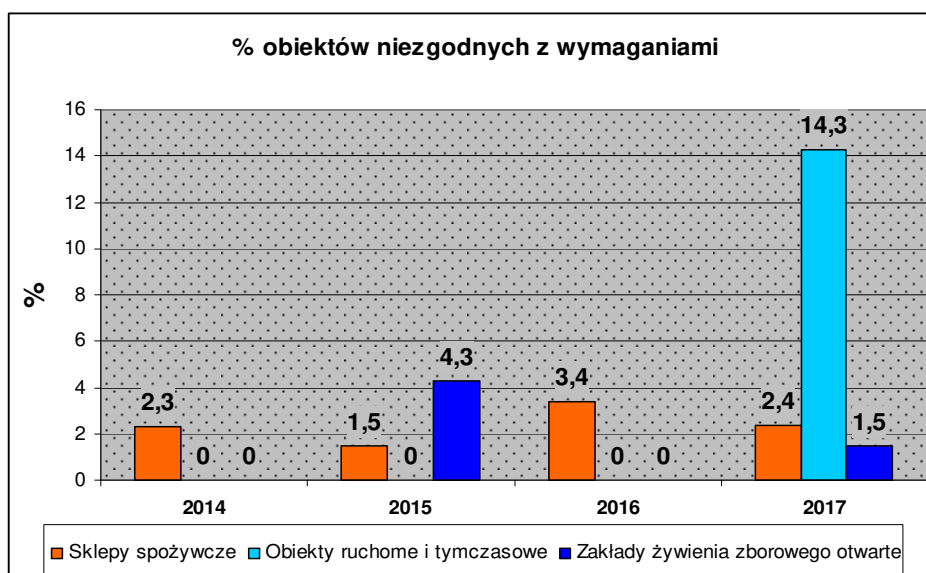
- miejscach obrotu artykułami spożywczymi (sklepach) - 4 na sumę 400zł
- zakładach żywienia zbiorowego otwartego – 2 na sumę 200zł.
- obiektach ruchomych i tymczasowych - 1 na kwotę 200zł.

Ocenę stanu sanitarnego na arkuszach oceny przeprowadzono w 207 obiektach, co stanowi 71,9% obiektów skontrolowanych. W wyniku przeprowadzonej kontroli 4 obiekty uznane zostały za niezgodne z wymaganiami, stanowi to 1,9% obiektów ocenionych. Niezgodne były:

- obiekt ruchomy, przyczepa gastronomiczna – rożen
- sklep spożywczo-przemysłowy w Ratajach
- sklep spożywczo-przemysłowy GS „SCh” w Zacharzynie
- restauracja w Chodzieży.

Lp.	Nazwa obiektu	2014	2015	2016	2017
1.	Sklepy spożywcze	2,3%	1,5%	3,4%	2,4%
2.	Obiekty ruchome i tymczasowe	0%	0%	0%	14,3%
3.	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	0%	4,3%	0%	1,5%

Tabela nr . 6 Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywności za lata 2014 – 2017 (wyrażonego w % obiektów niezgodnych).

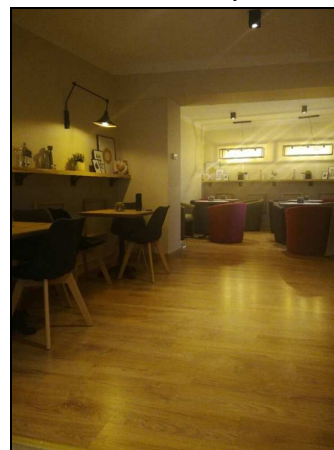
Wykres nr 15. Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywności za lata 2014 – 2017 (wyrażonego w % obiektów niezgodnych).

W celu usunięcia stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości oraz z uwagi na uchybienia sanitarne nałożono w ww. obiektach mandaty karne i wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzje nakazu, w tym jedną o unieruchomieniu zakładu - przyczepy gastronomicznej ustawionej w Margoninie.

W związku ze złożonymi wnioskami właścicieli wydano 121 decyzji zatwierdzających nowe zakłady do prowadzenia działalności lub zatwierdzające poszerzony zakres działalności.

Zdjęcie nr 1. Sklep garmazeryjny „Królewskie Jadło” w Chodzieży.

Zdjęcia nr 2 i 3. Cukiernia-Kawiarnia „Królewska” w Chodzieży.

Zdjęcia nr 4,5 i 6 Restauracja Rybna PRZYSTAŃ w Chodzieży przy ul. Czechowskiego 6.

Wydano 1 upomnienie w celu przymuszenia do wykonania decyzji nakazu. Tytułów wykonawczych i postanowień nie wydawano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Nie wysłano zawiadomień do prokuratury.

Na wnioski właścicieli wpisano do rejestru zakładów będących pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej 16 obiektów. Były to:

- 11 gospodarstw rolnych
- 2 obiekty obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością
- 1 magazyn opakowań szklanych
- 1 sklep zielarski
- 1 apteka.

Z uwagi na fakt, że powiat leży na trasie dojazdowej do nadmorskich ośrodków wypoczynkowych, w 2017 roku wzmożonym nadzorem sanitarnym objęto obiekty żywności i żywienia przy tych trasach. Planując kontrole szczególny nacisk położono na obiekty, które w poprzednich latach wykazywały zły stan sanitarny oraz na te, które produkowały lub świadczyły usługi dla dużej liczby konsumentów. W ramach akcji letniej wykonano 25 kontroli.

Podczas kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2017r. poz. 957).

W PSSE w Chodzieży w okresie wiosenno-jesiennym grzyboznawca udzielał porad grzybiarzom. W 2017r. udzielono 17 porad grzybiarzom z powiatu chodzieskiego.

W roku 2017 przyjęto 4 wnioski o interwencję. Dotyczyły one:

1. sklepu spożywczo-przemysłowego w Milczu należącego do GS „SCH” w Chodzieży. Anonimowy klient informował o obecności kota w sklepie. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Nie stwierdzono również śladów obecności kota.
2. warunków sanitarno-technicznych i jakości zdrowotnej oferowanych wyrobów w przyczepie gastronomicznej ustawionej w Margoninie przy ul. Kościelnej. Przeprowadzona kontrola potwierdziła zarzuty. Została wydana decyzja z rygorem natychmiastowej wykonalności unieruchamiająca działalność zakładu, ponadto właściciel obiektu został ukarany mandatem karnym w wysokości 200zł.
3. wprowadzania do obrotu handlowego nie autoryzowanych produktów zawierających nasiona chia. W trakcie kontroli obiektów handlowych na terenie powiatu chodzieskiego pracownicy HŻ nie stwierdzili w obrocie nieprawidłowo oznakowanych produktów spożywczych zawierających w swoim składzie nasiona szalwii hiszpańskiej (*Salvia hispanica*).
4. uciążliwości wynikających z działalności gastronomicznej baru KEBAB FARAON w Chodzieży. Do PSSE w Chodzieży wpłynęło pismo Chodzieskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. w Chodzieży, będącego zarządcą budynku i reprezentującego Wspólnotę Mieszkaniową, dotyczące skarg mieszkańców budynku przy ul. Stefana Żeromskiego 2 w Chodzieży. W związku z ww. pismem pracownicy PSSE w Chodzieży przeprowadzili kontrolę in-

terwencyjną biorąc pod uwagę informacje mieszkańców budynku. Nie stwierdzono większych uchybień w zakresie działalności baru. Odpowiedź na pismo przesłano do Chodzieskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. w Chodzieży.

Do PPIS w Chodzieży wpłynęło również pismo Wielkopolskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego dotyczące skargi mieszkańców budynku przy ul. Żeromskiego 2 w Chodzieży na nierzetelne przeprowadzanie kontroli w barze gastronomicznym KEBAB FARAON w Chodzieży.

Informacje oraz kserokopie dokumentów z teczki obiektu przesłano do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (WPWIS)..

Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych, wyrobów do kontaktu z żywnością i wyrobów kosmetycznych

W roku 2017 zaplanowano pobranie do badań laboratoryjnych 110 próbek środków spożywczych a pobrano 116 próbek. W ramach kontroli urzędowej pobrano 53 próbki artykułów spożywczych, w ramach monitoringu pobrano 4 próbki oraz w ramach kontroli urzędowej i monitoringu 59 próbek, w tym 6 próbek dodatkowych.

Mikrobiologicznie w ramach kontroli urzędowej przebadano 25 próbek krajowych środków spożywczych. Były to:

- 5 próbek wędlin
- 5 próbek przetworów fermentowanych
- 5 próbek galanterii ciastkarskiej
- 5 próbek świeżych warzyw (kiełków)
- 5 próbek przypraw.

Próbek nie kwestionowano.

Pobrano 45 próbek środków spożywczych do badań mikrobiologicznych w ramach kontroli urzędowo-monitoringowej. Były to:

- 5 próbek świeżego mięsa drobiowego
- 5 próbek świeżych warzyw, krojonych, gotowych do spożycia
- 5 próbek innych przetworów drobiowych (przeznaczonych do spożycia po obróbce cieplnej)
- 5 próbek lodów z udziałem mleka (tradycyjnych)
- 15 próbek wyrobów ciastkarskich z kremem niepoddanym obróbce termicznej
- 5 próbek wyrobów ciastkarskich z kremem poddanym obróbce termicznej
- 5 próbek wyrobów garmażeryjnych.

Próbek nie kwestionowano.

Pobrano również 1 próbkę surowego mięsa wieprzowego do badań mikrobiologicznych w ramach monitoringu. Probki nie kwestionowano.

Pod względem chemicznym łącznie przebadano 45 próbek żywności. W ramach kontroli urzędowej przebadano 28 próbek środków spożywczych. Były to badania:

- 7 próbek w kierunku obecności metali tj. 2 próbek podrobów drobiowych, 1 próbki mąki pszennej, 1 próbki kaszy, 2 próbek ryżu i 1 próbki pszennych produktów przemysłu piekarskiego
- 1 próbki środków spożywczych uzupełniających – do grupy środków uzupełniających należą produkty zbożowe przetworzone i inne środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci (zawierające marchew, warzywa liściaste i banany) powyżej 6. miesiąca życia w kierunku azotanów
- 2 próbek sosów sojowych w kierunku 3-MCPD i estrów 3-MCPD
- 1 próbki produktów i wyrobów przemysłu piekarskiego w kierunku ochratoksyny A, DON, ZEA
- 9 próbek ryb w kierunku histaminy
- 2 próbek przetworów mlecznych w kierunku barwników
- 3 próbek przetworów zbożowo-mącznych (przekąsek typu snack) w kierunku barwników i substancji konserwujących
- 2 próbek suszonych owoców w kierunku substancji konserwujących
- 1 próbki suplementu diety w kierunku WWA.

Próbek nie kwestionowano. Do wyników badań 1 próbki suszonych owoców Laboratorium Badania Żywności i Przedmiotów Użytku WSSE w Poznaniu zwróciło uwagę, że na opakowaniu zbadanej próbki moreli suszonych producent nie umieścił informacji dotyczącej kraju lub miejsca pochodzenia owoców. Wyniki wraz z adnotacją laboratorium zostały przekazane państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu sprawującemu nadzór nad producentem ww. środka spożywczego.

W ramach monitoringu pobrano 3 próbki żywności. Były to badania:

- 1 próbki środków spożywczych uzupełniających obejmujących produkty zbożowe przetworzone i inne środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci w kierunku alkaloidów sporyszu
- 1 próbki kapusty głowiastej w kierunku obecności azotanów
- 1 próbki konserwy warzywnej w kierunku furanu.

Próbek nie kwestionowano.

W ramach badań urzędowo-monitoringowych pobrano 14 próbek żywności. Były to badania:

- 3 próbek w kierunku pozostałości pestycydów tj. 2 próbek bananów i 1 próbki kiwi
- 2 próbek w kierunku GMO tj. 1 próbki wędliny wieprzowej i 1 próbki wędliny drobiowej zawierających w swoim składzie białko sojowe
- 3 próbek w kierunku znakowania tj. 2 preparatów do początkowego żywienia niemowląt, w tym mleko początkowe oraz preparaty do dalszego żywienia niemowląt, w tym mleko następne i 1 próbki bezglutenowej mąki jaglanej
- 5 próbek suplementów diety w kierunku znakowania i badania zawartości witamin i składników mineralnych
- 1 próbki bezglutenowej mąki jaglanej w kierunku glutenu.

Próbek nie kwestionowano. Przy wynikach 1 próbki suplementu diety Laboratorium Badania Żywności i Przedmiotów Użytku WSSE w Poznaniu zwróciło uwagę, że w oznakowaniu zbadanej próbki producent umieścił nieprawidłowe sformułowanie: „% realizacji zalecanego dziennego spożycia” i nie umieścił informacji, że spożycie suplementu diety w nadmiernych ilościach może mieć efekt przeczyszczający. Ponadto do wyników 1 próbki mleka następnego dla niemowląt dołączono uwagę, że w oznakowaniu zbadanej próbki producent zadeklarował użycie dodatku do żywności: „lecytyna sojowa” bez określenia nazwy kategorii składnika. Wyniki wraz z adnotacjami laboratorium zostały przekazane państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu sprawującemu nadzór nad producentem ww. środków spożywczych.

Ponieważ na terenie powiatu chodzieskiego nie było producentów suplementów diety i producentów żywności specjalnego przeznaczenia, pracownicy HŻ kontrolowali ww. artykuły znajdujące się w obrocie. Skontrolowano oznakowanie 44 suplementów diety, 10 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia i 2 środków spożywczych wzbogaconych witaminami lub składnikami mineralnymi. Ponadto skontrolowano oznakowanie 13 suplementów diety i 2 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia oferowanych przez portale internetowe. Nie kwestionowano oznakowania żadnego z tych artykułów.

W 2017r. nie kwestionowano żadnej próbki środków spożywczych. W porównaniu do 2016r., w którym kwestionowano 1 próbkę, ilość środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej zmniejszyła się. Ze względu na pojawiające się w wynikach badań uwagi dotyczące oznakowania środków spożywczych nadal podczas bieżących kontroli sanitarnych powinno się prowadzić nadzór nad oznakowaniem artykułów spożywczych.

Najwięcej próbek środków spożywczych pobrano z obiektów obrotu żywnością (sklepów), a także z piekarni, ciastkarni, hurtowni artykułów spożywczych i aptek.

Pobrano również 6 próbek przedmiotów użytku (2 wyrobów ceramicznych, 4 wyrobów szklanych). Próbek nie kwestionowano.

Pobrano także 3 próbki kosmetyków: płyn do kąpieli dla dzieci, szampon do włosów i żel do mycia twarzy w kierunku oznaczeń mikrobiologicznych. Żadnej nie kwestionowano.

Zgodnie z planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2017 oceniono 5 produktów kosmetycznych pod względem zgodności z przepisami umieszczonych na nich oświadczeń. Nie stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu ocenianych kosmetyków.

Żywnienie w placówkach zamkniętych

W 2017r. w ewidencji znajdowało się 39 obiektów, były to :

- bloki żywienia w domach pomocy społecznej (1)
- bloki żywienia w szpitalach (system cateringowy) (1)
- stołówki szkolne (8, w tym w 3 szkołach było żywnienie cateringowe)
- stołówki w przedszkolach (20, w tym w 8 placówkach było żywnienie cateringowe)
- stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych (2)
- zakład usług cateringowych (1)
- inne zakłady żywienia (6).

Skontrolowano 28 zakładów, w których przeprowadzono 32 kontrole. Decyzji administracyjnych nie wydawano. Zgodnie z obowiązującymi arkuszami oceniono 25 obiektów, wszystkie uznano za zgodne z wymaganiami. Zatwierdzono 3 nowe obiekty. Zakłady prowadziły kontrolę wewnętrzną zgodnie z GMP/GHP oraz rozpoczęły wdrażanie systemu HACCP. W czasie kontroli zwracano także uwagę na sposób dystrybucji posiłków oraz temperaturę dostarczanych posiłków, a w przypadku żywienia cateringowego dodatkowo na rodzaj i stan opakowań transportowych. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad żywieniem dzieci i młodzieży kontrolowano przestrzeganie wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016r. poz. 1154). W ww. zakresie skontrolowano 16 stołówek przedszkolnych, 4 stołówki szkolne, 2 stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych oraz 1 sklepik szkolny. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Trzy szkoły na terenie powiatu brały udział w programach dożywiania dzieci w różnych grupach wiekowych, oferując bezpłatnie mleko lub owoce i warzywa. Były to europejskie programy: „Szkłanka mleka” dla klas od 1-6 oraz „Owoce i warzywa w szkole” dla klas od 1-3.

W roku 2017r. na terenie powiatu chodzieskiego oceniono teoretycznie 24 jadłospisy:

- 16 jadłospisów w stołówkach przedszkolnych
- 4 jadłospisy w stołówkach szkolnych
- 2 jadłospisy w zakładach specjalnych i wychowawczych
- 1 jadłospis w domu pomocy społecznej
- 1 jadłospis w innym zakładzie żywienia.

Oceniając jadłospisy sprawdzano czy wymieniono w nich zgodnie z obowiązującymi przepisami dokładny skład potraw oraz alergeny występujące w poszczególnych składnikach. Wszystkie zakłady żywienia uwzględniły alergeny w serwowanych potrawach, ale nie wszystkie skrupulatnie podawały wykaz składników potraw. Tym wszystkim, którzy mało dokładnie informowali konsumentów, w protokole z kontroli wpisywano uwagę o konieczności uzupełnienia jadłospisów.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sposobu żywienia pacjentów szpitala, pensjonariuszy dziennego domu pomocy społecznej oraz dzieci w szkołach, przedszkolach i w klubie malucha.

Uwzględniając w ocenach tylko jakość i dobór składników do przygotowania potraw, żywnienie w placówkach żywienia zbiorowego można uznać za prawidłowe. W przedłożonych jadłospisach proponowano potrawy lekkostrawne. Personel ww. placówek układając jadłospisy starał się dostosować je do potrzeb grup żywieniowych. Niektóre placówki przedszkolne i szkolne wysłały personel kuchni na szkolenia układania jadłospisów oraz dostosowania przygotowywanych potraw do wieku i stanu zdrowia dzieci. Potwierdzają to oceniane jadłospisy i rodzaje podawanych potraw, w których stwierdzono wprowadzanie do menu nowych, dietetycznych potraw. Coraz częściej podawane były surówki oraz świeże soki i pieczywo razowe.

Jednocześnie należy stwierdzić, że stan techniczny obiektów i ich wyposażenie, dzięki wcześniej wydawanym decyzjom administracyjnym, staraniom właścicieli placówek a także programom unijnym, ulegają systematycznej poprawie. Również procedury wewnętrznej kontroli jakości

zdrowotnej żywności zgodnie z GMP/GHP, które wymusiły modernizację pionów kuchennych, wzmocniły bezpieczeństwo żywienia. Niestety placówki służby zdrowia nadal borykają się z kłopotami finansowymi, co ogranicza fundusze na żywnienie.

Stan sanitarny środków transportu

W 2017 roku w ewidencji było 70 środków transportu żywności były to: samochody do działalności cateringowej przewożące posiłki do klientów, samochody ze skrzynią ładunkową do przewozu opakowanych jednostkowo artykułów spożywczych wymagających warunków chłodniczych, przyczepy i naczepy do przewozu artykułów nie wymagających warunków chłodniczych w tym ziaren zbóż, mąki i cukru luzem. Przeprowadzono 25 kontroli sanitarnych. Zatwierdzono 70 środków transportu żywności. 70 środków transportu prowadziło kontrolę wewnętrzną zgodnie z zasadami GMP/GHP. Podczas kontroli sprawdzano stan techniczny skrzyni ładunkowej, stan sanitarny pojazdu, rejestr mycia i dezynfekcji oraz monitoring temperatury. Kontrolowano także czy kierowcy posiadają odzież roboczą oraz aktualne książeczki zdrowia do celów sanitarno-epidemiologicznych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Czterdzieści środków transportu było oznakowanych w sposób trwały na zewnątrz pojazdu, natomiast 5 posiadało jedynie informację o przewozie żywności umieszczoną za przednią szybą.

W powiecie chodzieskim była firma transportowa posiadająca samochody cysterny do przewozu art. spożywczych sypkich nie wymagających warunków chłodniczych. Na zewnętrznych ścianach cystern było umieszczone logo i adres zakładu. Zakład prowadził kontrolę wewnętrzną zgodnie z GMP/GHP oraz wdrożył system HACCP. Firma posiadała własną myjnię ze specjalnym wyposażeniem do mycia zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych części cystern.

Jedna z firm transportowych działających na terenie powiatu chodzieskiego zgłosiła do zatwierdzenia w grudniu 2016r. ponad 40 samochodów ze skrzyniami ładunkowymi do przewozu głównie artykułów opakowanych nie wymagających warunków chłodniczych. Samochody zostały skontrolowane a decyzje zatwierdzające zostały wydane w styczniu 2017r.

Tytułów wykonawczych i postanowień nie wydawano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do WPWIS. Mandatów karnych nie nałożono. Nie wysłano zawiadomień do prokuratury.

Nadzór nad przedmiotami użytku

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdował się zakład produkujący osłonki do wędlin z tworzyw sztucznych (Podanfol Spółka Akcyjna w Podaninie). Zakład prowadził kontrolę wewnętrzną zgodnie z dobrą praktyką produkcyjną i dobrą praktyką higieniczną oraz wprowadził system HACCP. Systemy jakości były audytowane przez firmy zewnętrzne raz w roku. Zakład posiadał również certyfikat na produkcję i eksport wyrobów koszernych.

W 2017 roku w związku ze złożonymi wnioskami o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej przeprowadzono 7 kontroli, oceniono 30 partii materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, sporządzono 7 protokołów z kontroli granicznych oraz wydano 7 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez materiały lub wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością przekraczające granice. Za wykonanie ww. czynności wydano 9 decyzji opłat.

Podczas kontroli sprawdzano czy zakład posiadał atesty dla poszczególnych komponentów do produkcji osłonek oraz aktualne wyniki badań produktów finalnych. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Zgodnie z obowiązującymi przepisami do każdej partii sprzedawanego towaru dołączana była deklaracja zgodności, a na żądanie klienta udostępniano aktualne wyniki badań laboratoryjnych produktu.

Na terenie powiatu chodzieskiego działało 10 zakładów produkujących przedmioty użytku. W tym 8 produkowało porcelanę użytkową a 2 materiały opakowaniowe do kontaktu z żywnością. Większość z nich były to małe zakłady rodzinne produkujące wyłącznie na zamówienie klienta. Zakłady te kupowały porcelanę białą i zdobiły ją zgodnie z życzeniem klientów. Duży zakład to Polskie Fabryki Porcelany „Ćmielów” i „Chodzież” Spółka Akcyjna, ul. Kasprzaka, 64-800 Chodzież produkujące porcelanę użytkową i ozdobną od podstaw.

Kontrolując zakłady produkujące materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz pobierając próbki porcelany do badań laboratoryjnych sprawdzano magazyny, w których przechowywana była porcelana. Kontrolowano czy zakłady wprowadzają zasady dobrej praktyki produkcyjnej oraz czy dołączają deklaracje zgodności do swoich wyrobów. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Pobrano do badań 1 próbkę wyrobów porcelanowych krajowych bezpośrednio od producenta. Próbkę zbadano w WSSE w Poznaniu w kierunku migracji ołowiu i kadmu. Próbkę nie kwestionowano.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdowały się również 1 hurtownia i 10 sklepów handlujących przedmiotami użytku. Do badań laboratoryjnych pobrano 5 próbek: 1 próbkę wyrobów porcelanowych i 4 próbki wyrobów szklanych importowanych znajdujących się w obrocie w kierunku migracji ołowiu i kadmu. W ramach nadzoru nad produkcją i obrotem przedmiotami użytku przeprowadzono 12 kontroli, skontrolowano 6 obiektów. Pracownicy Stacji kontrolowali oznakowanie przedmiotów użytku, również naczyń jednorazowego użytku, znajdujących się w handlu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w znakowaniu i podanym składzie wyrobów. Razem pobrano 6 próbek przedmiotów użytku. Pomimo, że próbek nie kwestionowano, stały nadzór nad produkcją, pobór próbek przedmiotów do kontaktu z żywnością z porcelany i szkła, zwłaszcza importowanych, jest nadal konieczny.

Mandatów karnych nie nałożono. Tytułów wykonawczych i postanowień nie wydawano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do WPWIS. Nie wysłano zawiadomień do prokuratury.

RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt)

W 2017r. w ramach systemu RASFF PSSE w Chodzieży otrzymała od Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 8 powiadomień dotyczących żywności i 1 powiadomienie dotyczące przedmiotów użytku nie spełniających wymagań zdrowotnych, które mogły znajdować się w obrocie. Było to 8 powiadomień alarmowych dotyczących:

- produktu pn. „Żurek Pałucki”
- suplementu diety pn. „NoxPump Tuba”
- produktu pn. „Rodzynki Kresto”, pochodzącego z Turcji
- suplementu diety pn. „Chlorella” sproszkowana alga słodkowodna, pochodzącego z Chin
- produktu pn. „Ustronianka Biała Niskosodowa niegazowana naturalna woda mineralna”
- produktu pn. „Ekologiczny Imbir Ekologiczne Przyprawy Dary Natury”
- produktu pn. „Rodzynki sułtańskie”
- produktu pn. Smoczek kauczukowy Canpol Babies pochodzącego z Polski

oraz 1 powiadomienie informacyjne dotyczące suplementu diety pn. „Spirulina” sproszkowana alga morska, pochodzącego z Chin.

W związku z ww. powiadomieniami przeprowadzano kontrole sanitarne w obiektach handlowych, które znajdowały się na listach dystrybucyjnych i podejmowano działania zgodne z kompetencjami. O podjętych działaniach poinformowano WSSE w Poznaniu.

Dotychczasowe działania w ramach systemu RASFF można ocenić jako dobre. Na podstawie otrzymanych powiadomień właściwie identyfikowano i szacowano zagrożenia nie spełniających wymagań zdrowotnych wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz żywności.

Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolującymi oraz środkami masowego przekazu

W 2017 roku w ramach współpracy z:

1. Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w Chodzieży
 - wymieniano informacje dotyczące działających na terenie powiatu chodzieskiego targowisk
 - ustalono terminy spotkań na 2018 rok

2. Starostwem Powiatowym w Chodzieży, a także z urzędami miast i gmin w powiecie chodzieskim
 - wymieniano informacje dotyczące rejestracji podmiotów produkcji pierwotnej
3. Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Chodzieży
 - w ramach nadzoru nad produkcją pierwotną przeprowadzono wspólną kontrolę na Farmie Owocowej w Studzieńcu
4. Wojewódzkim Inspektoratem Inspekcji Handlowej w Poznaniu Delegaturą w Pile
 - wymieniono informacje o nieprawidłowościach w kontrolowanych obiektach powiatu chodzieskiego
5. Wielkopolską Izbą Rolniczą - Biurem Powiatowym w Chodzieży
 - wymieniano informacje dotyczące rolniczego handlu detalicznego w powiecie chodzieskim
6. Własnymi jednostkami:
 - do PPIS w Wadowicach, jako sprawującemu nadzór nad producentem suplementu diety Activemuss Calcium, przekazano informację otrzymaną z laboratorium dotyczącą oznakowania suplementu
 - do PPIS w Warszawie, jako sprawującym nadzór nad producentem mleka następnego BE-BIKO 2 i suszonych moreli, przekazano informacje otrzymane z laboratorium dotyczące oznakowania.

Ponadto:

1. na stronie internetowej PSSE w Chodzieży umieszczano następujące artykuły i materiały informacyjne:
 - zestaw zaleceń i ostrzeżeń dotyczących żywności dla konsumentów indywidualnych
 - informacje dotyczące tzw. „Diety pudełkowej”
 - informację „Sezon na zatrucia pokarmowe”
 - artykuł z „Gazety dla Pacjenta” dotyczący zatrucia grzybami
 - ulotkę GRZYBY.

WNIOSKI

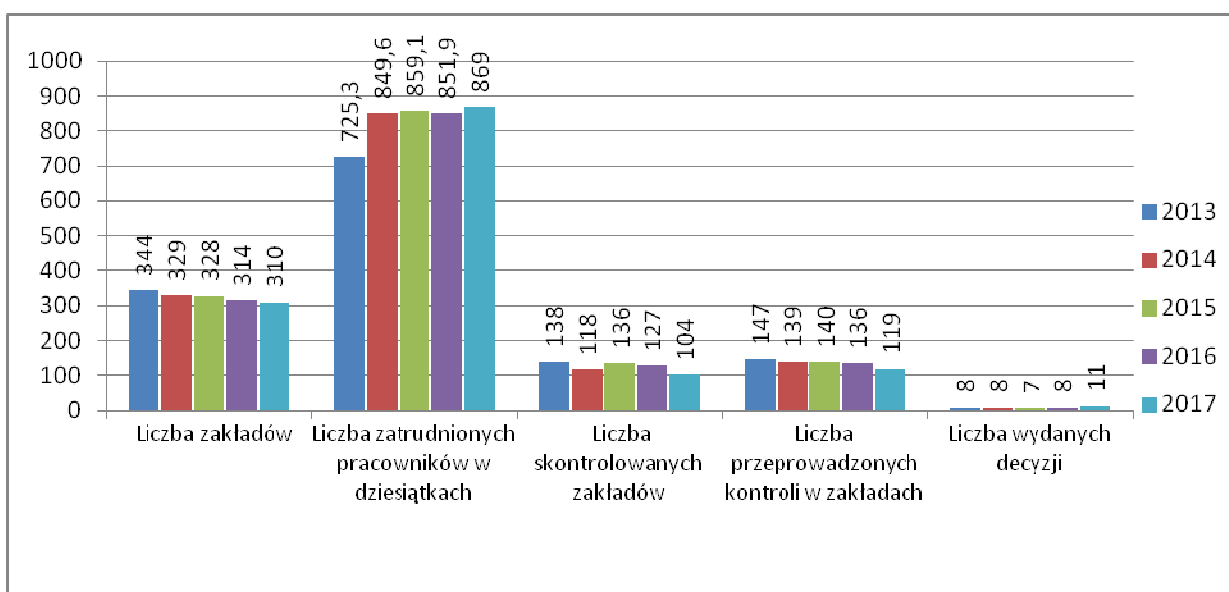
1. Należy kontynuować współpracę ze wszystkimi inspekcjami zajmującymi się zagadnieniem bezpieczeństwa żywności, a w szczególności z WIS.
2. Na trasach turystycznych powstały nowe obiekty, należy zwiększyć ilość kontroli w dni wolne od pracy.
3. Szkolić pracowników HŻ w zakresie zagadnień związanych z nadzorem nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi.
4. Ze względu na pojawiające się w wynikach badań uwagi dotyczące oznakowania środków spożywczych nadal podczas bieżących kontroli sanitarnych powinno się prowadzić nadzór nad oznakowaniem artykułów spożywczych.

VIII Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

W ewidencji zakładów pozostających pod nadzorem higieny pracy na dzień 31 grudnia 2017r. wpisanych było 310 zakładów, zatrudniających łącznie 8 690 pracowników.

Działalność nadzorowa	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba zakładów	344	329	328	314	310
Liczba zatrudnionych pracowników	7253	8496	8591	8519	8690
Liczba skontrolowanych zakładów	138	118	136	127	104
Liczba przeprowadzonych kontroli w zakładach	147	139	140	136	119
Liczba wydanych decyzji	8	8	7	8	11

Tabela nr 7. Porównanie działalności nadzorczej w zakresie higieny pracy w latach 2013 – 2017

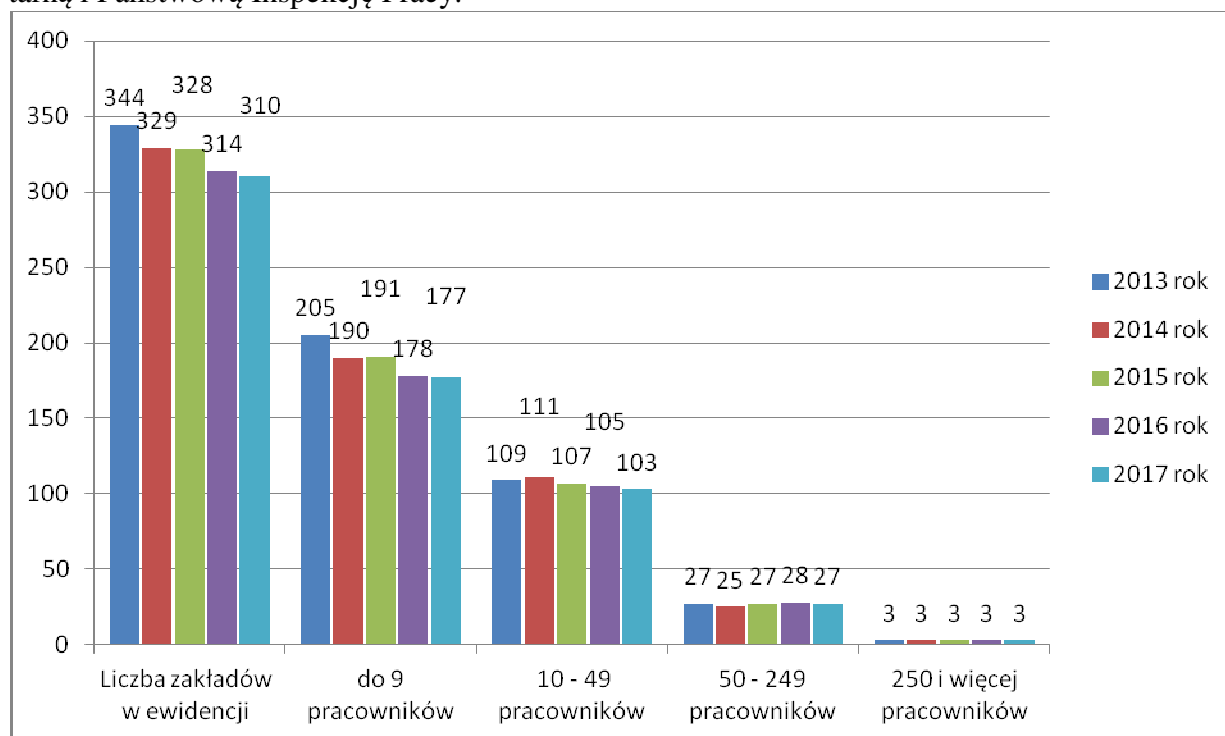

Wykres 16. Działalność nadzorcza w zakresie higieny pracy w latach 2013 – 2017

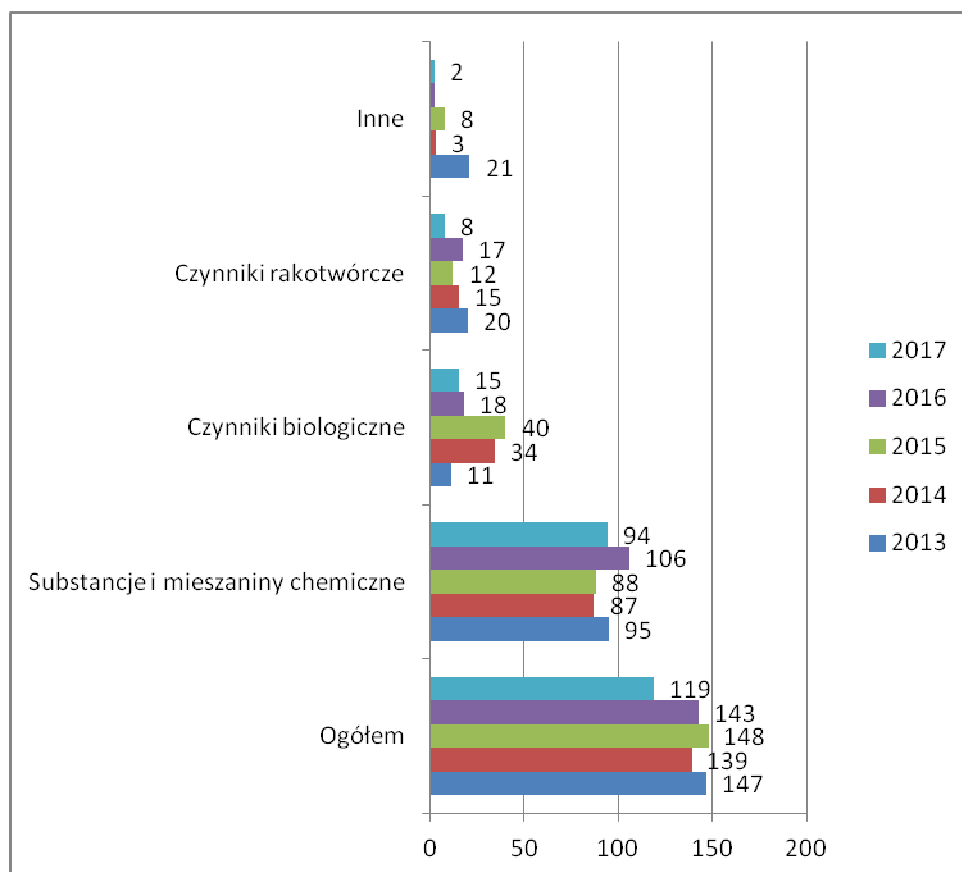
W porównaniu z rokiem 2016 liczba podmiotów w ewidencji zmniejszyła się o 4 a w porównaniu do roku 2013 - o 34. Od 2014 roku liczba zatrudnionych utrzymywała się na tym samym poziomie. Natomiast w porównaniu do 2013r. liczba zatrudnionych wzrosła o 1437 osób. Zmniejszyła się nieznacznie liczba jednoosobowych firm, w których działalność prowadził tylko właściciel, nie podlegających przepisom Kodeksu pracy. W pozostałych zakładach podlegających kontroli liczba zatrudnionych pracowników utrzymywała się od kilku lat prawie na tym samym poziomie.

Przeważały zakłady zatrudniające do 9 pracowników (57,1% ogółu). Duże zakłady zatrudniające powyżej 250 pracowników (zakład produkujący dętki, zakład produkujący meble tapicerowane oraz zakład produkujący porcelanę stołową) stanowiły 0,96% ogółu zakładów. W 2017 roku przeprowadzono 119 kontroli sanitarnych u 104 przedsiębiorców (w roku ubiegłym 143 w 127 zakładach). Nadzorem sanitarnym objęto 33,5% zewidencjonowanych obiektów (w 2016 roku – 40,4%). Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie szkodliwych czynników biologicznych, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, stosowanie i przechowy-

wanie substancji i mieszanin chemicznych oraz produktów biobójczych, a także wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej szczególnie tam, gdzie występowały czynniki szkodliwe i rakotwórcze oraz na realizację nakazów wydanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Państwową Inspekcję Pracy.

Wykres nr 17. Struktura zatrudnienia w nadzorowanych zakładach pracy w latach 2013 – 2017

Wykres nr 18. Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w latach 2013 – 2017

Najwięcej kontroli przeprowadzono w zakresie stosowania i wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin. Przeprowadzono 7 kontroli warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w przemyśle tworzyw sztucznych – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W czasie pozostałych kontroli stwierdzono, że następuje systematyczna poprawa warunków pracy poprzez wymianę starych maszyn i urządzeń na nowe między innymi dzięki działalności informacyjnej i edukacyjnej prowadzonej przez PSSE w Chodzieży skierowanej do właścicieli zakładów.

Postępowanie administracyjne w higienie pracy

W 2017 roku wydano 5 decyzji merytorycznych, z czego:

- 3 decyzje dotyczyły wykonania pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy – decyzje zostały wykonane
- 1 decyzja dotyczyła umorzenia postępowania administracyjnego
- 1 decyzja dotyczyła przedłużenia terminu wykonania nakazu dotyczącego doprowadzenia do właściwego stanu technicznego pomieszczeń sanitarnohigienicznych dla pracowników – decyzja została wykonana w 2017 roku.

1 decyzja wydana w 2010r., której termin wykonania ostatniego nakazu dotyczący doprowadzenia do właściwego stanu technicznego hali produkcyjnej wyznaczony do 30.12.2017 roku nie został wykonany w 2017 roku i został przedłużony do października 2018 roku.

Upomnień, tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia w 2017 roku nie wydawano. Mandatów karnych nie nałożono.

Narażenie na czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia

Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 64 zewidencjonowanych obiektach (64 było w roku poprzednim).

W warunkach narażenia na czynniki szkodliwe, przy przekroczeniach normatywów higienicznych pracowały 543 osoby, co stanowi 6,25% ogółu zatrudnionych. W warunkach przekroczeniach NDS i NDN najwięcej pracowników narażonych było na:

- hałas - 464 osób (85,4% ogółu narażonych)
- pyły przemysłowe – 93 osoby (17,1% ogółu narażonych)
- czynniki chemiczne - 102 osoby (18,8% ogółu narażonych).

Jednocześnie pracujących w warunkach przekroczenia dwóch czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy było:

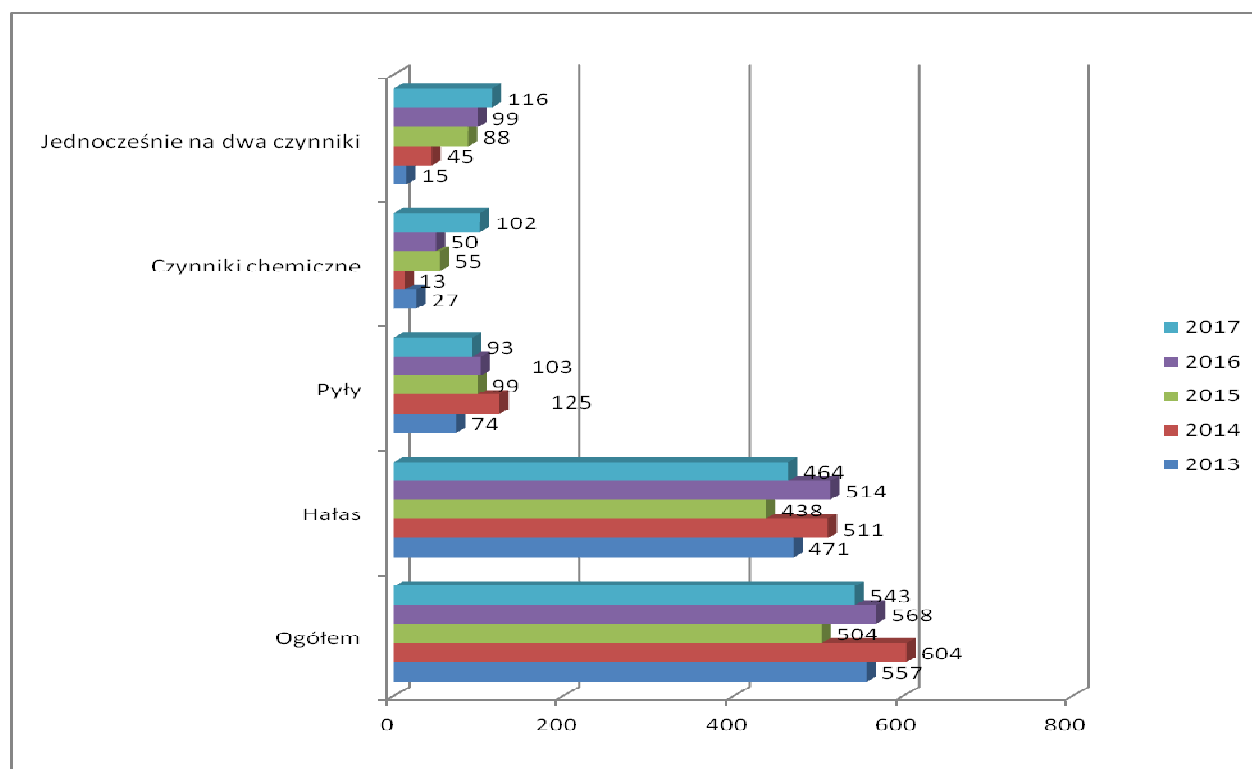
- 116 pracowników (21,4% ogółu narażonych).

Na terenie powiatu działało dużo zakładów obróbki metalu i przerobu drewna. W związku z powyższym czynnikami szkodliwymi były głównie i hałas pyły drewna.

W warunkach narażenia na czynniki uciążliwe pracowało:

- przy niespełnieniu norm mikroklimatu umiarkowanego – 75 osób (0,9% ogółu zatrudnionych)
- przy niezgodnym z normą oświetleniu pracowały 274 osoby (3,2% ogółu zatrudnionych).

Ogólna liczba pracowników pracujących w warunkach przekroczenia zmniejszyła się o 25 osób w związku z widocznymi w zakładach pracy zmianach w zakresie unowocześnienia parku maszynowego. W wielu zakładach pracy systematycznie prowadzone były modernizacje parków maszynowych, wprowadzana była automatyzacja i hermetyzacja procesów produkcyjnych, stosowane były w coraz to większym stopniu centra obróbcze, które w procesie technologicznym wyeliminowały konieczność prowadzenia obróbki na starych zużytych maszynach oraz stosowane były nowe systemy ochrony zbiorowych (tj. wentylacja lub odciagi). Zakłady zaopatrywały również pracowników w atestowane i odpowiednio dobrane środki ochrony indywidualnej (np. ochronniki słuchu, rękawice, maski).

Wykres nr 19. Liczba osób pracujących w przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w latach 2013 – 2017.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy

W ewidencji stacji sanitarno-epidemiologicznej znajdowało się 30 zakładów, w których występowały substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Najliczniejszą grupę stanowiły zakłady zajmujące się:

- produkcją wyrobów z drewna (pył drewna twardego)
- stacje paliw (benzen będący składnikiem paliw).

Największym zakładem był zakład produkujący opony i dętki (benzen, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne występujące w sadzy oraz olejach używanych jako zmiękczaczy).

W 2017 roku przeprowadzono kontrole sanitarne w 8 zakładach (w roku 2016 w 17 obiektach), w których w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym pracowało 576 osób (w tym 186 kobiet). Zwracano uwagę na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, wyposażenie w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze, jak również posiadanie oceny ryzyka zawodowego oraz odpowiednich zezwoleń, decyzji, zatwierdzonych programów gospodarowania odpadami niebezpiecznymi i odpowiednich procedur.

W zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi nie stwierdzono uchybień.

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było zakładów, w których wykorzystywane były w produkcji czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 3 lub 4.

W wyniku oceny ryzyka zawodowego stwierdzono możliwość występowania szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 2 i 3 w 84 zakładach:

- zajmujących się produkcją żywności - 37
- zajmujących się gospodarką odpadami, gospodarką leśną oraz w podmiotach leczniczych – 18
- pozostałych - 29.

W 33 skontrolowanych zakładach potencjalnie narażonych na działanie czynników biologicznych było 699 osób. Na działanie szkodliwych czynników biologicznych narażeni byli pracownicy zatrudnieni przy produkcji żywności, mleka, hodowli zwierząt, produkcji pasz, hodowli drobiu, produkcji wyrobów masarskich, produkcji pieczywa, wyrobów cukierniczych, prowadzeniu analiz materiału pobranego od pacjentów, przy leczeniu oraz pielęgnacji pacjentów, podczas prac związanych ze zbiórką odpadów komunalnych, oczyszczaniu ścieków, prowadzeniu gospodarki leśnej.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy podejmowali szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników, m.in. zapewnili środki ochrony indywidualnej, środki do odkażania skóry, opracowali procedury i instrukcje bezpiecznego postępowania z szkodliwymi czynnikami biologicznymi oraz proponowali pracownikom profilaktyczne szczepienia ochronne (np. przeciw WZW typu B).

Nadzór nad substancjami i preparatami niebezpiecznymi, prekursorami narkotyków

W ramach bieżącego nadzoru nad substancjami i ich mieszaninami przeprowadzono 97 kontroli w podmiotach zajmujących się produkcją, wprowadzaniem do obrotu, stosowaniem oraz dystrybucją substancji i mieszanin chemicznych, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, produktów biobójczych, środków ochrony roślin oraz detergentów.

Zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 143) oraz rozporządzeń wykonawczych do ww. ustawy. Egzekwowano obowiązek posiadania spisu stosowanych i produkowanych substancji i mieszanin chemicznych oraz aktualnych kart charakterystyki, wprowadzania do obrotu prawidłowo oznakowanych produktów, prawidłowego oznakowania magazynów, rurociągów i miejsc przechowywania chemikaliów. Informowano i przypominano również o przestrzeganiu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) oraz rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP).

W skontrolowanych zakładach znajdujących się w ewidencji HP zatrudnionych było 4810 pracowników. W kontakcie z substancjami i preparatami chemicznymi na stanowiskach pracy, na których przeprowadzono pomiary pracowało 311 pracowników. W warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń pracowały 62 osoby. 29 osób pracowało przy stężeniu substancji toksycznych od 0,5 – 1x NDS, 52 osoby pracowały przy stężeniu substancji toksycznych od 0,1 - 0,5xNDS oraz 168 osób pracowało przy stężeniach substancji toksycznych poniżej 0,1xNDS.

W skontrolowanych zakładach w 2017 roku pomiary stężenia substancji chemicznych wykazały przekroczenia NDS w 6 zakładach. W warunkach przekroczenia:

- stężenia ołowiu pracowało 48 osób
- stężenia 4-metylopentanu i cykloheksanu pracowały 2 osoby
- stężenia tlenku azotu (IV) pracowała 1 osoba
- stężenia manganu i jego związków pracowało 11 osób.

Nie były wydawane decyzje administracyjne dotyczące substancji i mieszanin chemicznych.

Tematyka kontroli	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.
Substancje i preparaty chemiczne (wprowadzający do obrotu i stosujący)	95	87	102	109	97
Prekursory kategorii 2 i 3	4	12	11	13	6
Produkty biobójcze	10	16	23	7	14
Ogółem	109	115	136	129	117

Tabela nr 8 . Kontrole w zakresie nadzoru nad chemikaliami

Rok	Ogółem	Producenci	Importerzy	Dalsi użytkownicy – formulatorzy (producenci mieszanin)	Dystrybutorzy
2013	57	4	0	3	50
2014	53	2	0	5	46
2015	32	3	0	4	25
2016	57	2	0	7	48
2017	55	3	0	5	47

Tabela nr 9. Liczba wprowadzających do obrotu substancje i preparaty chemiczne

Systematycznie poprawia się znajomość prawa wśród podmiotów wprowadzających do obrotu i stosujących chemikalia, czego wynikiem jest zmniejszenie liczby stwierdzonych uchybień oraz lepsza jakość powstających dokumentów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin. Na terenie powiatu chodzieskiego nie było producentów produktów biobójczych. PPIS w Chodzieży nie posiadał informacji dotyczących sprzedaży internetowej produktów biobójczych przez podmioty gospodarcze lub osoby prywatne mające swoją siedzibę na terenie powiatu chodzieskiego.

Na terenie nadzorowanym przez PSSE w Chodzieży nie było producentów ani importerów prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. W 2017 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obrotu prekursorami narkotyków.

Substancja	Legalny cel użycia	Ilość	Jednostka	Kategoria prekursorów narkotyków
nadmanganian potasu	dezynfekcja	185	kilogram	2
metyletyloketon	inne	348	litr	3
kwask siarkowy	analizy chemiczne	102	litr	3
kwask siarkowy	procesy galwaniczne	450	litr	3
kwask siarkowy	inne	4 957 158	litr	3
Aceton	analizy laboratoryjne	78	litr	3
Aceton	handel	145	litr	3
Aceton	stosowany jako rozpuszczalnik do farb oraz do mycia pistoletów stosowanych do malowania natryskowego	347	litr	3
kwask solny	mycie, czyszczenie	4 000	litr	3
kwask solny	procesy galwaniczne	1 698	litr	3
kwask solny	analizy laboratoryjne	11	litr	3

Tabela nr 10. Zużycie prekursorów narkotyków w 2017r.

Choroby zawodowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży w 2017r. otrzymał 5 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych, w tym:

- 3 zgłoszenia choroby zawodowej wymienionej w poz. 15.3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: niedowładu mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią

- 2 zgłoszenia choroby zawodowej wymienionej w poz. 3.1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367) tj. pylice płuc, pylicę krzemową

W 2017r. zostało wydanych 6 prawomocnych decyzji administracyjnych, w tym 1 decyzję o umorzeniu postępowania:

- 1 decyzję dotyczącą choroby zawodowej tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: guzków głosowych twardych
- 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej chorób tj. przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: niedowładu mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią
- 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej tj. pylic płuc, pylicy krzemowej
- 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej tj. astmy oskrzelowej
- 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej tj. przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy: zespołu cieśni w obrębie nadgarstka
- 1 decyzję o umorzeniu postępowania, które zostało wszczęte w 2016 roku po zgłoszeniu podejrzenia choroby zawodowej tj. choroby zakaźnej – boreliozy z Lyme w związku z zgonem pacjenta, który otrzymał skierowanie na badania do Wielkopolskiego Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu i nie zgłosił się na takie badania.

Numer wykazu	Rodzaj choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych chorób zawodowych				
		2013	2014	2015	2016	2017
15	Przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym	1	0	1	2	1
6	Astma oskrzelowa	0	0	1	0	0
3	Pylica krzemowa płuc	0	1	1	2	0
26	Choroba zakaźna – borelioza z Lyme	0	0	1	0	0
Razem		2	1	4	4	1

Tabela nr11. Liczba i rodzaj stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2013 – 2017

W 2017 roku wydano 13 postanowień, z czego 1 dotyczyło podjęcia postępowania oraz 12 dotyczyło przedłużenia terminu załatwienia sprawy w związku z oczekiwaniem na orzeczenia lekarskie stwierdzające choroby zawodowe lub brak podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych.

WNIOSKI

1. Wzrosła liczba decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, co związane było z wydawaniem orzeczeń lekarskich o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej przez lekarzy uprawnionych. Wzrosła też liczba zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych.
2. Zwiększyła się ogólna liczba pracowników pracujących w warunkach przekroczenia NDS i NDN w narażeniu na czynniki chemiczne oraz liczba osób pracujących w warunkach przekroczenia jednocześnie dwóch czynników szkodliwych. Wzrost liczby osób pracujących w warunkach przekroczenia spowodowany był zwiększeniem produkcji.
3. Systematycznie zwiększa się ilość zakładów rozszerzających lub przenoszących produkcję w nowowytwarzanych hal produkcyjnych, co pociąga za sobą poprawę warunków pracy, wymianę starego parku maszynowego na nowy, automatyzację i hermetyzację niektórych etapów procesu technologicznego, szczególnie tych bardzo trudnych i uciążliwych dla pracowników.

IX Obiekty nauczania i wychowania oraz całodobowego pobytu dzieci i młodzieży

W 2017 roku na terenie powiatu chodzieskiego nadzorem objęto 83 placówki nauczania i wychowania, w tym: przedszkola, szkoły wszystkich typów, warsztaty szkolne, internaty, placówki z pobytem dziennym i całodobowym oraz 50 turnusów letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Lp.	Rodzaj stałej placówki nauczania i wychowania	Liczba placówek w 2017r.
1.	Kluby dziecięce	2
2.	Przedszkola	26
3.	Szkoły podstawowe	16
4.	Gimnazja	1
5.	Szkoły specjalne	1
6.	Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe	2
7.	Zespoły szkół	4
8.	Warsztaty szkolne	1
9.	Internaty	3
10.	Ośrodki szkolno-wychowawcze OHP	2
11.	Placówki specjalistyczne (Warsztaty Terapii Zajęciowej,	1
12.	Schroniska młodzieżowe	1
13.	Placówki działalności edukacyjnej (świetlice - 17, placówki szkoleniowe - 4, szkoła języków obcych - 1, centrum zabaw-1)	23

Tabela 12. Liczba i rodzaj stałych placówek nauczania i wychowania

Łącznie w 2017r. przeprowadzono 145 kontroli, podczas których sprawdzano stan techniczny i sanitarno-porządkowy. W dwóch placówkach przedszkolnych i w jednej placówce szkolnej zmierzono ogółem 224 stanowiska pracy dziecka/ucznia, w jednej placówce szkolnej przeprowadzono 26 ocen tygodniowego planu lekcji, w 53 placówkach nauczania i wychowania (tj. 64%) przeprowadzono analizę pomiarów natężenia sztucznego oświetlenia. Po przeprowa-

dzonych kontrolach nie wydano decyzji dotyczących poprawy stanu technicznego. Wydano 1 decyzję przedłużającą termin wykonania.

Od maja 2017r. uruchomiony został drugi na terenie powiatu klub dziecięcy. Jedna z placówek przedszkolnych zakończyła rozbudowę i od grudnia 2017r. uruchomiła dwa dodatkowe oddziały przedszkolne. Do nowopowstałych oddziałów przyjęto 48 dzieci. W wyniku reformy oświaty od 1 września 2017r. zmianie uległa liczba szkół. Zlikwidowano 4 gimnazja, 3 zespoły szkół zostały przekształcone w szkoły podstawowe oraz utworzono 7 nowych szkół podstawowych. Jedna z szkół podstawowych została uruchomiona bez zgody/opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży.

W sierpniu 2017r. do siedziby Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży wpłynęła skarga na zły stan techniczny budynku i pokoi Szkolnego Schroniska Młodzieżowego „Gontyniec” w Chodzieży. Przeprowadzona przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży kontrola potwierdziła większość zarzutów. Wobec schroniska „Gontyniec” Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chodzieży prowadzi odpowiednio od roku 2015 i 2016 dwa niezależne postępowania administracyjne mające na celu doprowadzenie budynku jak i pokoi mieszkalnych do właściwego stanu technicznego.

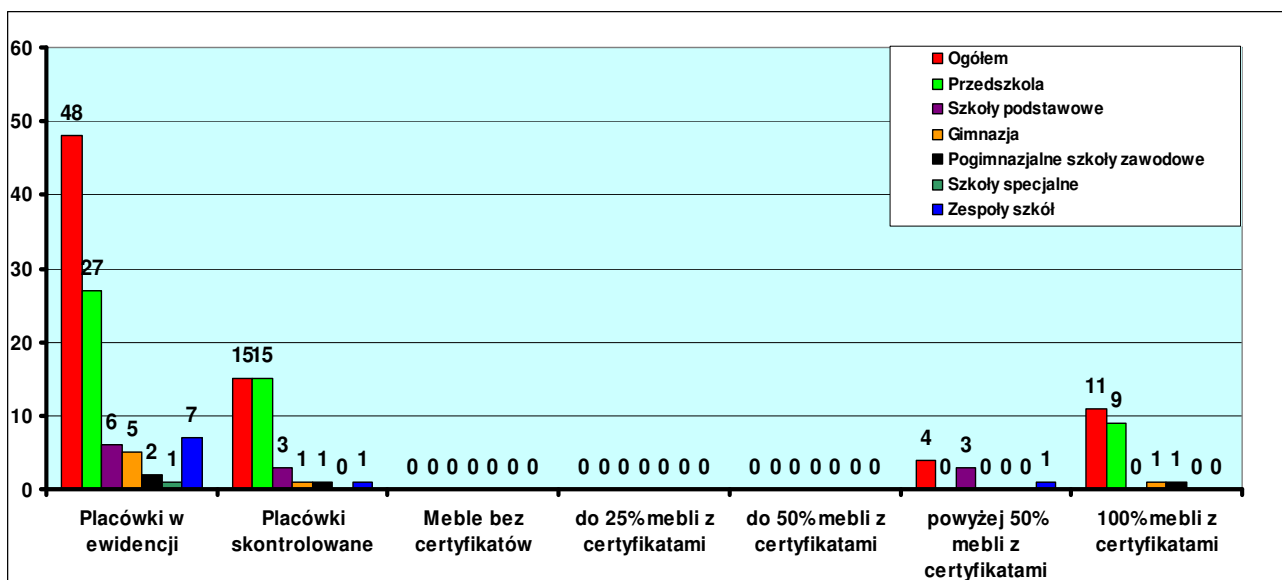
Higiena procesu nauczania

Na terenie powiatu chodzieskiego nie było placówek posiadających ubikacje zewnętrzne.

Liczebność klas

W żadnej ze szkół nie występowało zjawisko zagęszczenia w oddziałach klasowych. Jednak w szkołach typu miejskiego (w dwóch działających samodzielnie szkołach podstawowych), z uwagi na oszczędności ograniczono liczbę oddziałów klasowych klas starszych kosztem ich większej liczebności, która wynosiła 25-30 uczniów. Nie dotyczyło to klas nauczania początkowego. W szkołach tych od wielu już lat realizowany był dwuzmianowy system nauczania, ponieważ liczba oddziałów klasowych była wyższa od liczby pomieszczeń do nauki.

Meble edukacyjne

Wykres nr.20. Liczba placówek w ewidencji, skontrolowanych oraz zaopatrzenie tych placówek w meble (krzesła i stoliki) certyfikowane w 2017r.

W stosunku do roku poprzedniego sytuacja w zakresie wyposażenia placówek w meble edukacyjne (stoliki i krzesła) nie uległa zmianie. Po przeprowadzonej ocenie dostosowania 80 stanowisk w dwóch placówkach przedszkolnych do zasad ergonomii stwierdzono, że wszystkie dzieci korzystające z tych stanowisk siedziały prawidłowo. Ocena dostosowania mebli do zasad

ergonomii przeprowadzona w jednej szkole ponadgimnazjalnej wykazała, że 106 uczniów tj. 74% objętych oceną zajmowało prawidłowe stanowiska pracy. Meble edukacyjne stanowiące wyposażenie sal zabaw i sal lekcyjnych w placówce objętych oceną posiadały certyfikaty jakości. W roku kalendarzowym 2017 w meble edukacyjne nie doposażono żadnej placówki. Szkoły podstawowe i gimnazja w dalszym ciągu powinny dokonywać zakupów nowych stolików i krzesełek. Uporządkowanie i odpowiednie wykorzystanie mebli istniejących oraz stały monitoring zajmowanych przez uczniów miejsc prowadzony przez nauczycieli nie poprawi sytuacji.

Miejsca na podręczniki w szkołach

16 szkół (tj. 80,0%) zapewniło miejsce na pozostawianie podręczników przez uczniów w szkołach, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6 poz. 69 z późn. zm.). W 13 szkołach (tj. 81%) są to wydzielone w salach lekcyjnych szuflady lub szafki. W 4 szkołach (tj. 19%) wyposażone są w indywidualne, zamykane szafki dla uczniów.

W 4 szkołach (tj. 20%) nie zapewniono miejsca na pozostawianie podręczników przez uczniów. W jednej ze szkół (szkole ponadgimnazjalnej) dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii uczniów nie widział takiej potrzeby. Uczniowie przychodzili do szkoły wyłącznie z niezbędnymi podręcznikami i przyborami, a waga plecaków uczniów nie stanowiła zagrożenia dla ich prawidłowej postawy. Nie wydzielono miejsca na podręczniki również w 2 szkołach gimnazjalnych i 1 szkole zawodowej, które działały w budynkach środowiskowych hufców pracy. Uczniami tych szkół byli wyłącznie wychowankowie mieszkający w budynkach hufców.

Dowozy uczniów

Nie budziły zastrzeżeń dowozy uczniów do szkół. Szkoły wypracowały sobie systemy dowozu pozwalające rozpocząć zajęcia szkolne o stałej godzinie, a czas oczekiwania na powrót do domu ograniczyć do jednej godziny lekcyjnej.

Analiza oświetlenia sztucznego

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży przeprowadziła analizę natężenia oświetlenia sztucznego. Analizę przeprowadzono ogółem w 53 (tj. 64%) placówkach szkolnych i przedszkolnych. We wszystkich placówkach natężenie oświetlenia sztucznego było zgodne z wymogami Polskiej Normy.

Opieka nad uczniami przed i po lekcjach

Na przestrzeni całego roku podczas kontroli placówek szkolnych dodatkowo oceniano warunki sanitarnohigieniczne w świetlicach szkolnych. Skontrolowano wszystkie świetlice szkolne działające na terenie powiatu. Świetlice szkolne funkcjonowały w 12 szkołach (tj. w 57% szkół). 4 z tych szkół dysponowały wydzielonymi pomieszczeniami świetlic, w 8 pozostałych opiekę nad dziećmi zapewniono w ramach tzw. godzin świetlicowych w wolnych salach lekcyjnych. W pozostałych 9 szkołach nie było świetlic. Uczniowie bezpośrednio po zakończonych lekcjach wracali do domu. Dyrektorzy tych szkół wyjaśnili, że rodzice nie zgłosili potrzeby uruchomienia tej formy opieki nad dziećmi.

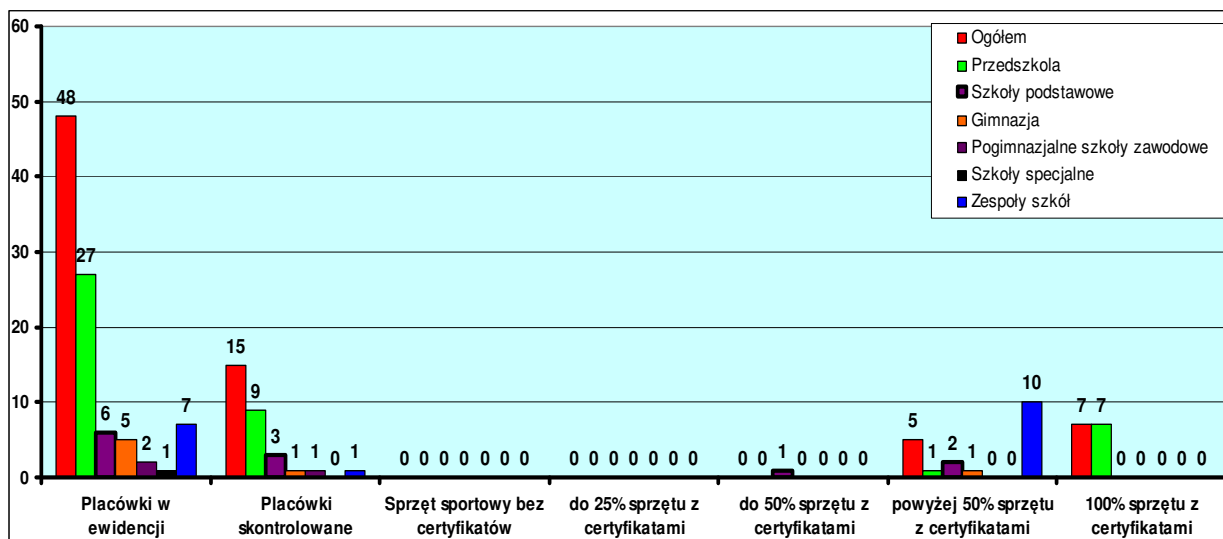
Opieka zdrowotna

Tylko w 8 (tj. 38,0%) na 21 placówek nauczania funkcjonował gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w pozostałych placówkach dochodząca raz na dwa tygodnie pielęgniarka posiadała tylko wyznaczone miejsce do pracy, którym najczęściej był pokój nauczycielski. Opieki tej brak było we wszystkich przedszkolach funkcjonujących na terenie powiatu chodzieskiego.

Częstym problemem była wszawica. Z informacji uzyskanych od dyrektorów szkół wynikało, że wszawica występowała w znanych dobrze szkole środowiskach rodzinnych. Dyrektorzy placówek chcąc postępować zgodnie z literą prawa byli w tej sprawie bezradni. Szukali pomocy w ośrodkach pomocy społecznej, z różnym skutkiem. Problem kończył się zwykle dopiero z chwilą opuszczenia szkoły przez ostatnie dziecko z danej rodziny.

Warunki do uprawiania aktywności fizycznej

Wybudowane w latach poprzednich hale sportowe umożliwiały prowadzenie lekcji na trzech boiskach równocześnie. Rozwiązanie to zabezpieczało w 100% potrzeby poszczególnych szkół.

Wykres nr 21. Liczba placówek w ewidencji, skontrolowanych oraz zaopatrzenie tych placówek w urządzenia i sprzęt sportowy z certyfikatami w 2017r.

4 szkoły (tj.18%) lekcje wychowania fizycznego realizowały poza obiektem szkoły. 2 z nich (Zespół Prywatnych Szkół Ponadgimnazjalnych w Chodzieży i Zespół Placówek Oświatowych w Chodzieży) w okresie jesieni i wiosny zajęcia realizowały na pływalni „Delfin” i boisku „Orlik”, w okresie zimy na pływalni „Delfin” i w wynajmowanych halach sportowych usytuowanych przy chodzieskich szkołach.

W sześciu szkołach wyposażenie boisk szkolnych było stare i nie posiadało certyfikatów jakości.

Dostosowanie szkół dla uczniów niepełnosprawnych

Tylko dwie szkoły można było określić mianem szkół w pełni dostosowanych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych, ponieważ obie posiadały możliwości swobodnego przemieszczania się wewnątrz budynku, dostęp z zewnątrz budynku oraz przystosowane ubikacje. Były to: Zespół Szkół w Szamocinie i Zespół Szkół w Margoninie.

Wszystkie szkoły podstawowe i gimnazja posiadały wejścia do budynku dostosowane dla uczniów niepełnosprawnych za pomocą podjazdów lub wejście było na parterze, bez barier architektonicznych. W szkołach tych istniały jednak ograniczenia wewnątrz budynku w postaci braku możliwości swobodnego przemieszczania się uczniów na wózkach między kondygnacjami i braku przystosowanych ubikacji.

Na 21 placówek szkolnych:

- w 6 szkołach przystosowane ubikacje były wyłącznie przy halach sportowych/salach gimnastycznych, w 1 szkole ubikacja usytuowana była na piętrze budynku, w 1 szkole na parterze budynku (obydwa budynki piętrowe i bez windy), w 13 szkołach brak było dostosowanej ubikacji.
- 4 szkoły funkcjonowały w budynkach parterowych, w 1 szkole była możliwość wejścia do szkoły przez halę sportową i przy pomocy podnośnika przedostania się wyłącznie na parter bu-

dynku dydaktycznego szkoły (Margonin), w 1 szkole była możliwość swobodnego przemieszczania się uczniów niepełnosprawnych pomiędzy kondygnacjami (Szamocin), w 1 szkole był schodolaz, w pozostałych 14 szkołach brak było schodolazów, podnośników lub wind.

Dożywianie

Najlepiej sytuacja w zakresie dożywiania wyglądała w mieście i gminie Margonin. Wszystkie chętne oraz objęte pomocą socjalną dzieci i uczniowie uczęszczający do przedszkoli i szkół na terenie Miasta i Gminy Margonin objęte były dożywianiem w formie obiadu. Posiłki przygotowywane były w Szkole Podstawowej i w Samorządowym Przedszkolu w Margoninie. Transport posiłków zabezpieczał organ prowadzący samochodem posiadającym zgodę Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży. Wszyscy chętni uczniowie tych szkół otrzymywali również herbatę.

Poprawa sytuacji wskazana byłaby w szkołach w Chodzieży, gdzie w wyniku zmian dokonanych przez organ prowadzący, polegających na przekształceniu kuchni szkolnych w działalność prywatną, w 2 szkołach na terenie miasta Chodzieży znacznie zmniejszyła się liczba uczniów korzystających z obiadów z powodu korzystania z zewnętrznych firm cateringowych i drastycznej podwyżce ceny obiadów. Uczniowie tych szkół przez cały pobyt w szkole nie mieli możliwości skorzystania z ciepłego napoju. Ciepły napój podczas kilkugodzinnego pobytu w szkole ważny jest zwłaszcza dla uczniów szkół podstawowych.

W szkołach prywatnych brak posiłków wynikał z braku zainteresowania dożywianiem ze strony rodziców. Uczniowie OHP w Szamocinie i Próchnowie korzystali z wyżywienia w budynku zamieszkania, w którym mieściły się również szkoły.

Placówka	Zakres dożywiania	w tym	Liczba	%	Wyszczególnienie
Placówki wydające obiad i herbatę/obiad, przygotowywane w kuchniach szkolnych/dowożonych w systemie cateringowym	tylko obiad	5	15	71,4 %	- Szkoły Podstawowe: nr 1 w Chodzieży, nr 3 w Chodzieży - Gimnazjum Miejskie w Chodzieży - Społeczne Gimnazjum w Chodzieży - Gminne Gimnazjum w Budzynie
	obiad i herbatę	10			- Szkoły Podstawowe: Budzyń, Wyszyny, Lipiny, Radwanki, Oleśnica, Stróżewo, Strzelce - Zespoły Szkół: Margonin, Szamocin - Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna w Chodzieży
	Razem				
Placówki wydające	herbatę i kanapkę		1	4,8%	- Zespół Szkół Lipia Góra
Placówki wydające	tylko herbatę		1	4,8%	- Prywatny Zespół Placówek Oświatowych w Chodzieży, ul. Siejaka
Placówki nie prowadzące dożywiania	-		4	19,0%	- Zespół Prywatnych Szkół Ponadgimnazjalnych Chodzież, ul. Mickiewicza - OHP: Niepubliczne Gimnazjum w Szamocinie, Niepubliczne Gimnazjum w Próchnowie, Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Próchnowie
Ogółem			21	100%	

Tabela nr 13. Liczba szkół w zależności od miejsca przygotowywania, wydawania posiłków i zakresu dożywiania

Współpraca z innymi instytucjami

Wspólnie z funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży przeprowadzono kontrole dwóch turnusów wypoczynku letniego. Funkcjonariusz Policji przeprowadził poga-

danek na temat bezpiecznych wakacji, natomiast pracownik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży przeprowadził kontrole obejmującą stan techniczny i sanitarny pomieszczeń, wyposażenia i otoczenia miejsca wypoczynku oraz kontrolę dokumentacji: zdrowotnej dla celów sanitarno-epidemiologicznych, zaświadczeń o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, dokumentów potwierdzających kwalifikacje do udzielania pomocy przedlekarskiej, instrukcji udzielania pomocy przedlekarskiej, kart kwalifikacyjnych dzieci, potwierdzenia zgłoszenia placówki wypoczynku do elektronicznej bazy danych.

WNIOSKI

1. Należałoby zapewnić uczniom szkół podstawowych z dwuzmianowym systemem pracy i pobytem uczniów w świetlicy możliwość skorzystania z ciepłego napoju z uwagi na czas przebywania uczniów w szkole.
2. Boiska szkolne należy wyposażyć w urządzenia i sprzęt sportowy posiadający certyfikaty jakości.
3. Należy kontynuować dostosowywanie placówek nauczania do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
4. Pilnego rozwiązania (kapitalnego remontu lub likwidacji) wymaga sprawa Szkolnego Schroniska GONTYNIEC, z uwagi na bardzo zły stan techniczny obiektu.

X Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W roku sprawozdawczym w nadzorze zapobiegawczym ogółem wydano:

1. postanowień – 3, dotyczących sprostowań opinii wydanych na wniosek stron na podstawie ustawy z 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 1261);
2. decyzji płatniczych – 27;
3. opinii sanitarnych - 86, w tym dotyczących:
 - 1) uzgodnienia pod względem wymagań sanitarno-higienicznych projektów - 6, w tym:
 - uzgodnienie projektu pralni odzieży i bielizny szpitalnej i odzieży klientów indywidualnych - 1
 - uzgodnienie projektu oddziału paliatywnego - 1
 - uzgodnienie projektu modernizacji pomieszczeń przeznaczonych dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - 1
 - uzgodnienie projektu zakładów fryzjerskich - 2
 - uzgodnienie projektu przychodni lekarskiej - 1

Rozpatrzone negatywnie wnioski dotyczący spełnienia warunków sanitarnych i higienicznych projektu lokalu przeznaczonego na małą gastronomię, z powodu nie przedłożenia przez wnioskodawcę dokumentacji uzupełniającej umożliwiającej zajęcie stanowiska przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (nie wydano opinii);

- 2) spełnienia warunków sanitarnych i higienicznych (opinie wydane na wniosek stron) - 3, w tym dotyczących:
 - pomieszczeń pralni odzieży i bielizny szpitalnej oraz odzieży klientów indywidualnych - 1
 - pomieszczeń przeznaczonych na klub malucha - 1
 - pomieszczeń pralni odzieży i bielizny szpitalnej oraz odzieży klientów indywidualnych - ponowna opinia wydana została na wniosek strony po zrealizowaniu zaleceń

wynikających z warunkowo wydanej opinii dopuszczającej ww. obiekt do użytkowania – 1

- 3) uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko sporządzonej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania - 18;
- 4) zaopiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie art. 54 ust.1, w związku z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późniejszymi zmianami), art. 3 pkt 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1261) – 7
- 5) uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie art.17 pkt 6 lit. b tiret 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1073 z późniejszymi zmianami), w powiązaniu z art.58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późniejszymi zmianami) - 4;
- 6) zaopiniowania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na podstawie art. 54 ust.1, w związku z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późniejszymi zmianami) - 3;
- 7) stwierdzenia braku potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późniejszymi zmianami) – 14
- 8) uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, wydanych na podstawie prognozy oddziaływania na środowisko oraz potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2003r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późniejszymi zmianami) - 5;
- 9) spełnienia wymagań przez pomieszczenia i urządzenia podmiotów prowadzących działalność leczniczą - 2;
- 10) dopuszczających do użytkowania obiekty - 24, w tym:
 - obiektów produkcyjnych, socjalno-biurowych przy obiektach produkcyjnych - 3
 - zespołu gabinetów lekarskich -1
 - pralnię -1
 - przedszkola 2
 - obiekt przeznaczony na dom dziecka - 1
 - internat -1
 - hospicjum -1
 - lokal małej gastronomii - 1
 - zakład kosmetyczny - 1
 - salonów fryzjerskich – 3
 - gabinetów masażu i odnowy biologicznej - 2
 - klub fitness - 1
 - obiektów usługowo-handlowych - 5
 - kostnicę – 1.

Rozpatrzono negatywnie wniosek (nie wydano opinii) dotyczący dostosowania istniejących pomieszczeń na rozlewnię miodu, z powodu nie przedłożenia przez wnioskodawcę do-

kumentacji uzupełniającej, umożliwiającej zajęcie stanowiska przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (tekst jednolity z 2017r. poz. 1332 z późniejszymi zmianami) i ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity z 2017r. poz. 1261) oraz biorąc pod uwagę rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 1422 z późniejszymi zmianami) i przepisy szczegółowe, zależnie od rodzaju obiektu, wydano opinii – 11 (wszystkie pozytywne).

Na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 1261) oraz przepisów szczegółowych, zależnie od rodzaju obiektu, wydano opinii – 13 (wszystkie pozytywne);

Opinie wydane zostały po dokonaniu oględzin obiektów przed dopuszczeniem ich do użytkowania. Oględziny prowadzone były przez pracownika zapobiegawczego nadzoru przy współudziale pracownika nadzoru bieżącego, któremu odbierany obiekt miał podlegać po uzyskaniu zgody na jego użytkowanie.

O zgodę na użytkowanie wnioskodawcy, zgodnie z Prawem budowlanym, występowali również do innych organów: do Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej, Państwowej Inspekcji Pracy, Inspekcji Ochrony Środowiska.

4. wizji i kontroli w terenie obiektów wymagających uzyskania pozytywnych opinii dotyczących spełnienia wymagań sanitarnych i higienicznych przez obiekty przed przystąpieniem do ich użytkowania wykonano -29.

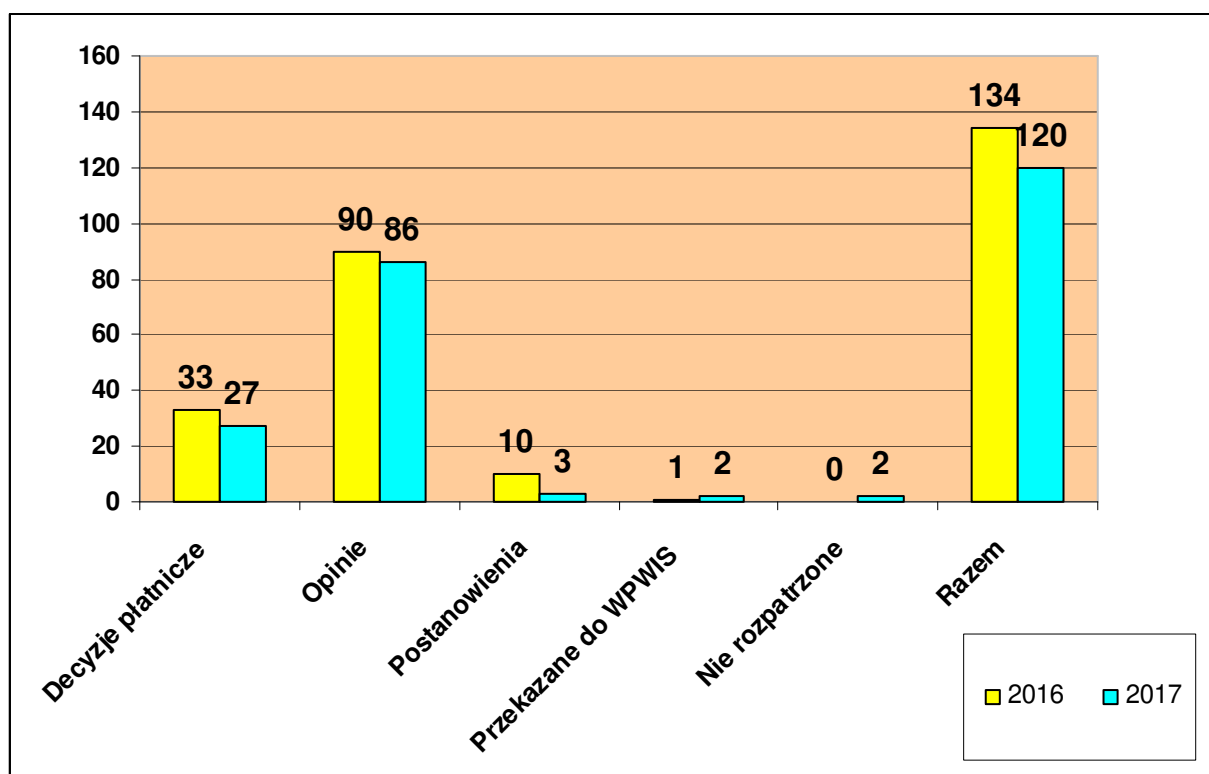
Czynności kontrolne przed dopuszczenie obiektów do użytkowania przeprowadzone były na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (tekst jednolity z 2016r. poz. 290 z późniejszymi zmianami) w ustawowym terminie 14 dni od daty zawiadomienia. W trakcie oględzin obiektów przed rozpoczęciem ich użytkowania, zwracano uwagę na zgodność wykonania obiektów z zatwierdzonym do realizacji projektem, warunkami pozwolenia na budowę, przepisami i obowiązującymi normami. Większość projektów, na podstawie których wykonane zostały obiekty podlegające oględzinom, była uzgodniona pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przez rzeczoznawcę ds. sanitarno-higienicznych lub przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Uzgodnienia były wykonywane przed rozpoczęciem realizacji inwestycji szczególną wagę przywiązywali do warunków sanitarno-higienicznych oraz do funkcjonalności zakładów.

5. wniosków do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego do rozpatrzenia, zgodnie z kompetencjami przekazano:

- wniosek dotyczący wydania opinii czy dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na przebudowie istniejącej stacji elektroenergetycznej 110/15 kV zachodzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko - 1
- wniosek dotyczący zaopiniowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla przebiegu dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV Piła Krzewina - Plewiska na terenie gminy Chodzież -1.

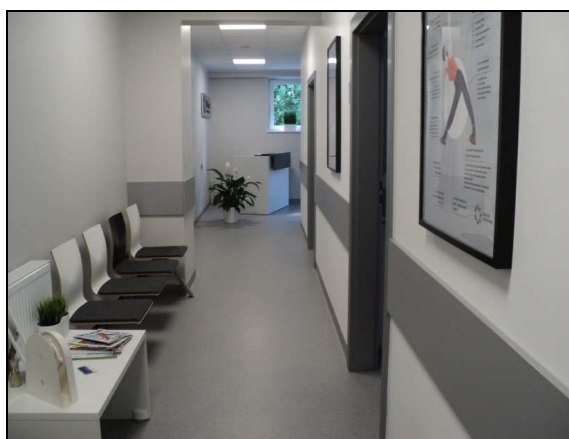
WYSZCZEGÓLNIENIE SPRAW			2016 r.	2017r.
I	Ogółem uzgodniono, rozpatrzone i zaopiniowano w drodze decyzji, postanowień, pism i opinii sanitarnych		134	120
1.	w tym w drodze decyzji	Decyzje płatnicze	33	27
2.	W tym w drodze opinii sanitarnych	Opinie dotyczące uzgodnienia dokumentacji projektowych	2	6
		Opinie dotyczące spełnienia warunków sanitarnych i higienicznych przez placówki opiekuńczo wychowawcze i podobne (wydane na wniosek stron)	4	1
		Opinie wydawane w związku z uczestnictwem w czynnościach związanych z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych	25	26
		Opinie dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania	16	18
		Zaopiniowanie miejscowych planów zagospodarowania	1	7
		Uzgodnienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	0	4
		Zaopiniowanie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	0	3
		Opinie dotyczące konieczności wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i określenie jego zakresu	38	14
		Uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia na podstawie prognozy oddziaływania inwestycji na środowisko	4	5
		Opinie o spełnieniu wymagań przez pomieszczenia i urządzenia podmiotów prowadzących działalność leczniczą	0	2
		Postanowienia prostujące wydane opinie	0	3
3.	W drodze postanowień	Uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania	1	0
		Zaopiniowanie miejscowych planów zagospodarowania	0	0
		Uzgodnienie miejscowych planów zagospodarowania	7	0
		Opinie o spełnieniu wymagań przez pomieszczenia i urządzenia podmiotów prowadzących działalność leczniczą	2	0
		Postanowienia prostujące wydane opinie	0	3
4.	Sprawy pozostające bez wydania opinii z powodu nie przedłożenia przez wnioskodawcę dokumentacji (pomimo wezwania o uzupełnienie) umożliwiającej zajęcie stanowiska przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego		0	2
II	Sprawy przekazane do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego		1	2

Tabela nr14. Porównanie liczby spraw uzgodnionych i zaopiniowanych w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny w roku 2016 i 2017

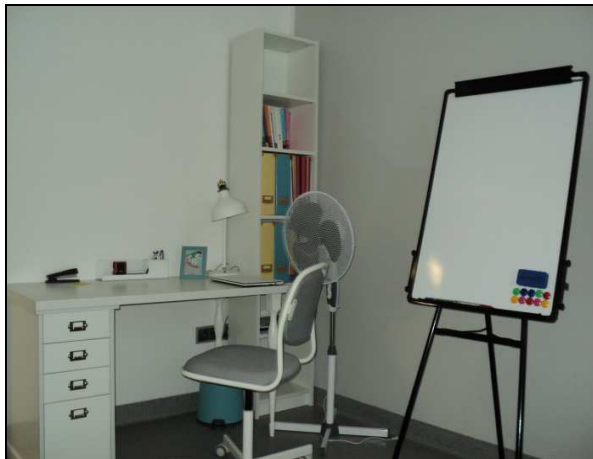

Wykres nr 22. Porównanie liczby spraw uzgodnionych i zaopiniowanych w drodze decyzji, postanowień i opinii sanitarnych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny w roku 2016 i 2017

Zdjęcia wybranych obiektów oddanych do użytku w 2017r.

Zdjęcia nr 7 i 8. Zespół Gabinetów Lekarzy Prywatnych w Szamocinie: poczekalnia i gabinet lekarski konsultacyjny

Zdjęcia nr 9 i 10. ZESPÓŁ GABINETÓW LEKARZY PRYWATNYCH w Szamocinie: gabinet zabiegowy i gabinet psychologa

Zdjęcia nr 11 i 12. DOM DZIECKA w Sudzicach: budynek i pokój dzienny dla wychowanków

WNIOSKI

1. Dobrze przebiegała współpraca z komórkami bieżącego nadzoru sanitarnego PSSE oraz administracją samorządową.
2. Nadal nie zostały określone w ustawach i w rozporządzeniach wymagania sanitarne i higieniczne dla zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej; przepisy branżowe nie zawierały wyraźnych odnośników o konieczności dostosowania obiektów, w których planowane jest rozpoczęcie działalności, do wymogów wynikających z prawa budowlanego i rozporządzeń z prawem budowlanym współpracujących (np. rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie).
3. W dalszym ciągu brak jest w ustawach zasad jednoznacznie określających kompetencje poszczególnych organów (powiatowych, wojewódzkich) inspekcji sanitarnej przy opiniowaniu i uzgadnianiu miejscowych planów zagospodarowania.

XI Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Ogół przedsięwzięć prozdrowotnych w powiecie chodzieskim realizowano na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (WSSE) w Poznaniu. W związku z tym realizowano głównie programy ogólnopolskie i wojewódzkie. Wzorem lat ubiegłych, w 2017 roku najwięcej działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia skupiało się wokół *Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu*. Poza tym, w 2017 roku, ze względu na nasilenie używania zwłaszcza wśród młodych ludzi tzw. dopalaczy i wzrostu zatruc spowodowanych tymi substancjami, realizowano w szerszym niż zazwyczaj zakresie profilaktyczne działania mające przeciwdziałać temu niebezpiecznemu zjawisku.

W dalszej kolejności realizowano programy lokalne i akcje profilaktyczne, organizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną (PSSE) w Chodzieży lub współorganizowane z innymi instytucjami z terenu powiatu, w oparciu o potrzeby środowiska lokalnego.

Programy ogólnopolskie:

1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

W 2017 roku na całokształt programu składały się następujące działania:

- **Program „Czyste Powietrze Wokół Nas”** zrealizowany w 10 przedszkolach i 8 oddziałach przedszkolnych powiatu. W tych placówkach nauczyciele przeprowadzali zajęcia dla najstarszych dzieci i ich rodziców zgodnie ze scenariuszami zajęć, które otrzymali z PSSE. Realizatorzy programu w placówkach niejednokrotnie tworzyli także własne scenariusze zajęć na podstawie zasobów własnych. Odbywały się pogadanki, prelekcje i zajęcia integracyjne z rodzicami, wykonywano ekspozycje i prace plastyczne, organizowano wycieczki. Wszystkie te działania miały spowodować wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy są narażone na przebywanie w otoczeniu osób palących, zarówno papierosy tradycyjne, jak również e-papierosy.

Zdjęcia nr 13 i 14. Wykład dla rodziców/opiekunów w ramach programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” w Przedszkolu Zespole Szkolno – Przedszkolnego w Stróżewie (po lewej). Zajęcia przeprowadzone z pielęgniarką – P. Sylwią Kowalewską w ramach programu: Czyste Powietrze Wokół Nas w Przedszkolu Samorządowym w Margoninie (po prawej).

• **Program: „Nie Pal Przy Mnie Proszę”** realizowany do końca pierwszej połowy 2017 roku, skierowany był do uczniów młodszych klas szkół podstawowych tj. klas I – III, realizowany był w 5 szkołach na terenie powiatu chodzieskiego. Oznacza to, iż około 36% szkół podstawowych z powiatu chodzieskiego uczestniczyło w realizacji programu.

• Drugą inicjatywą w ramach profilaktyki tytoniowej, tym razem skierowaną do uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz młodzieży uczęszczającej do gimnazjów był program **„Znajdź Właściwe Rozwiązanie”**. Jego realizacja także została zakończona w czerwcu 2017 roku. Program ten realizowany był osobno w 4 szkołach podstawowych (prawie 29% w grupie szkół podstawowych na terenie powiatu chodzieskiego), oraz 2 szkołach gimnazjalnych (tj. 18% gimnazjów na terenie powiatu chodzieskiego). Celem obu tych programów było zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu. Realizatorami tych programów w szkołach byli pedagodzy, nauczyciele przedmiotowi, pielęgniarki środowiskowo-szkolne oraz inne osoby współpracujące ze szkołą, np. psycholodzy. Niektóre szkoły zostały wyposażone w broszury z gotowymi scenariuszami zajęć na temat profilaktyki tytoniowej oraz plakaty i ulotki.

Zarówno w programie „Nie Pal Przy Mnie Proszę”, jak również „Znajdź Właściwe Rozwiązanie” szkoły podejmowały współpracę z rodzicami.

• **Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po Zdrowie”**

W roku 2017 realizowano pierwszą edycję programu „Bieg po zdrowie”. Program skierowany był do uczniów klas IV szkół podstawowych. Głównym celem programu było zapobieganie paleniu papierosów wśród uczestników zajęć, zarówno obecnie, jak i w przyszłości, w ich dalszym życiu. Celem było także ukazanie atrakcyjności życia wolnego od uzależnienia od tytoniu. Zgodnie z założeniami zajęcia były realizowane przy użyciu zróżnicowanych metod aktywizujących. Dzieci były zachęcane do udziału w dyskusji, dzielenia się własnymi refleksjami, pomysłami. Uczniowie w ramach zajęć profilaktycznych wykonywali zadania domowe, zarówno samodzielnie, jak również w małych grupach.

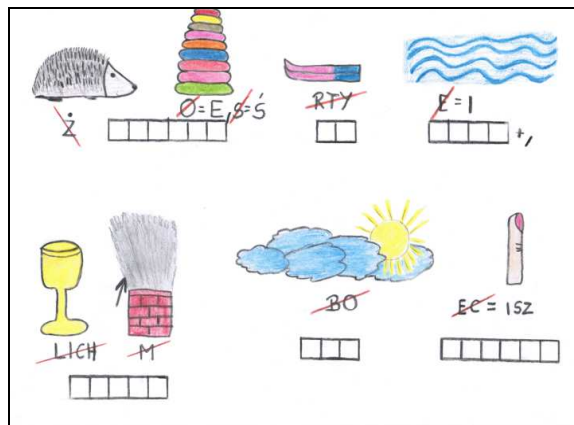
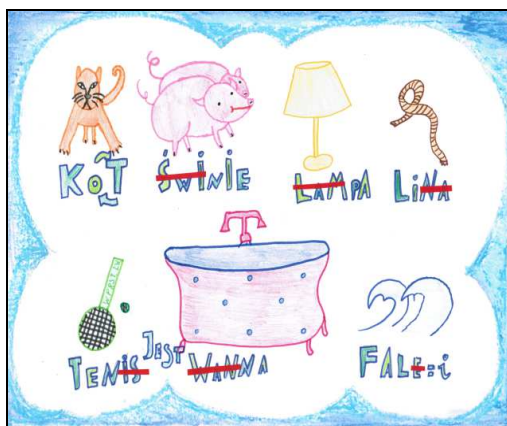
W związku z rozpoczęciem realizacji programu zorganizowano szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu. Szkolenie odbyło się w styczniu 2017 roku. Uczestniczyli w nim wszyscy realizatorzy programu w placówkach.

W roku 2017 program realizowany był w 3 placówkach powiatu chodzieskiego. Działaniami programowymi objętych było 67 uczniów, a także 67 rodziców.

Zdjęcia nr 15 i 16. Szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu „Bieg po Zdrowie”. Szkolenie odbyło się w siedzibie PSSE w Chodzieży, dnia 12.01.2017r.

• **Konkurs „Palić, nie palić - oto jest pytanie?”** organizowany od wielu lat z inicjatywy WSSE w Poznaniu. Jego adresatami byli uczniowie klas V szkół podstawowych. W tym roku zadaniem uczestników konkursu było wykonanie pracy plastycznej – rebusu, którego rozwiązaniem było hasło o tematyce promującej niepalenie. Na etap powiatowy wpłynęło 8 prac konkursowych z 8 szkół. Laureatom konkursu wręczono dyplomy i nagrody, ufundowane przez PPIS w Chodzieży. Pracę, która zajęła I miejsce przesłano do WSSE w Poznaniu na etap wojewódzki. Laureat konkursu został zaproszony przez WSSE na finał wojewódzki konkursu do Multikina w Poznaniu.

Zdjęcia nr 17 i 18. Najlepsze prace biorące udział w konkursie „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, edycja - 2017r. Autorzy prac to: Agnieszka Bocheńska ze Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika, znajdującej się w Zespole Szkół w Margoninie – I miejsce (po lewej) i Natalia Kliks ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Lipinach – II miejsce (po prawej).

• **Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”**, realizowany od wielu lat w gimnazjach całej Wielkopolski. Docelowym działaniem w ramach projektu była edukacja rówieśnicza, a poprzedzało ją przeszkolenie niewielkiej, około 20-osobowej wybranej grupy uczniów gimnazjum w zakresie problematyki tytoniowej. W związku z reformą edukacji, w roku 2017 szkolenie przeprowadzono w Szkole Podstawowej w Margoninie, natomiast uczestnikami szkolenia byli uczniowie z klas II i III Oddziałów Gimnazjalnych znajdujących się w placówce. W związku z powyższym w 2017 roku przeszkolono łącznie 24 uczniów z Oddziałów Gimnazjalnych ww. placówki. Wiedzę zdobytą podczas szkolenia uczniowie przekazywali swoim rówieśnikom w szkole i przy okazji spotkań poza szkołą. PSSE w Chodzieży współpracowała z Młodzieżowymi Liderami Zdrowia kontra tytoń m.in. podczas obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia.

Zdjęcie nr 19. „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”, edycja – 2017r. – uczniowie Oddziałów Gimnazjalnych w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Margoninie

- **Akcje profilaktyczne: Światowy Dzień bez Tytoniu - 31 maja i Rzuć Palenie Razem z Nami (Światowy Dzień Rzucania Palenia) - 17 listopada** organizowane corocznie dla ogółu społeczeństwa. W 2017 roku akcje te realizowano w formie wykładów, pogadanek, eventów, happeningów, punktów edukacyjno-profilaktycznych, ekspozycji, artykułów prasowych, poradnictwa i dystrybucji materiałów edukacyjnych oraz konkursów z nagrodami. U osób palących wykonywano pomiar wydychanego CO z płuc przy pomocy smokerlyzera. W akcjach tych uczestniczyli Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń, angażując się w dystrybucję materiałów edukacyjnych powierzonych podczas szkolenia wśród społeczności lokalnej. Poza tym do współpracy włączono szkoły, podmioty lecznicze, zakłady pracy, media lokalne oraz instytucje publiczne.

Zdjęcia nr 20 i 21. Działania zorganizowane przez PSSE w Chodzieży: po lewej- Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu – happening, w którym uczestniczyli MLZ kontra Tytoń z 2016 roku; po prawej – Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w Urzędzie Pocztowym, ul. Kościuszki w Chodzieży.

• Edukacja zdrowotna w zakładzie pracy

Przeprowadzono 1 wykład na temat szkodliwości palenia tytoniu i ustawodawstwa w zakresie palenia tytoniu dla 31 osób – pracowników Palarni Kawy – Jacobs Douwe Egberts w Sułaszewie, gm. Margonin.

Zdjęcie nr 22. Wykład dla pracowników Przedszkola Samorządowego w Margoninie na temat szkodliwości palenia tytoniu i przepisów prawnych w zakresie ograniczania używania tytoniu w Polsce, przeprowadzony przez pracowników PSSE w Chodzieży.

2. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych (SWISS CONTRIBUTION)

Program był współfinansowany przez Szwajcarię w ramach Szwajcarskiego Programu Współpracy z Nowymi Krajami Członkowskimi Unii Europejskiej. Głównym celem programu było ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia. Działania profilaktyczne kierowano do ogółu społeczeństwa za pośrednictwem informacji umieszczanych na stronie internetowej PSSE oraz lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych. Edukacją prozdrowotną objęto również młodzież z 3 szkół ponadgimnazjalnych powiatu poprzez realizację projektu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Projekt ten prowadzili w szkołach pedagodzy szkolni, przeszkoleni wcześniej przez przedstawicieli Inspekcji Sanitarnej.

W ramach lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych zorganizowano 7 eventów, podczas których pracownicy PSSE w Chodzieży prowadzili: wykłady, zajęcia z wykorzystaniem gadżetów projektowych, poradnictwo w zakresie programu, dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących profilaktyki tytoniowej, pomiar ciśnienia tętniczego i tętna, pomiar wydychanego CO przy pomocy smokerlyzera oraz konkurs z nagrodami przekazanymi z WSSE.

Zdjęcia nr 23 i 24. Eventy, przeprowadzone w ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych: po lewej – spotkanie z członkiniami Koła Gospodyń Wiejskich w Nowym Brzeźnie, w Sali Wiejskiej w Nowym Brzeźnie 25, w dniu 14.03.2017r. po prawej- Punkt informacyjno-edukacyjny w pasażu sklepu Intermarche w Chodzieży, ul. Prymasa S. Wyszyńskiego 1a w Chodzieży, w dniu 22.08.2017r.

3. „Trzymaj Formę!”

Program realizowało 10 szkół podstawowych (tj. 71%) i 5 gimnazjów (45% ogółu gimnazjów w powiecie chodzieskim). Jego celem była edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Tak jak w latach ubiegłych, program realizowali w szkołach nauczyciele, zwłaszcza nauczyciele biologii i wychowania fizycznego oraz pielęgniarki środowiskowo-szkolne. W ramach programu, najczęściej i najchętniej młodzież uczestniczyła w zajęciach kulinarnych, na których przygotowywano zdrowe posiłki (kanapki, surówki i sałatki owocowo-warzywne), a następnie odbywała się wspólna degustacja tych potraw. Ww. działania wspierali rzeczowo i finansowo dyrektorzy szkół, rodzice, władze gminne lub osoby prywatne. W realizacji programu brali także udział pracownicy HŻŻiPU PSSE w Chodzieży. Partnerem programu było Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności”.

Program „Trzymaj Formę!” i inne podobne tematycznie programy należy realizować systematycznie, gdyż w dalszym ciągu wiedza na temat racjonalnego odżywiania i wpływu aktywności fizycznej na zdrowie, tylko w minimalnym stopniu ma odzwierciedlenie w pozytywnych trendach żywieniowych.

Zdjęcia nr 25 i 26. Efekty prowadzonych zajęć w ramach programu „Trzymaj Formę!” po lewej stronie w Szkole Podstawowej Nr 3 w Chodzieży, po prawej stronie w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Stróżewie.

Zdjęcie nr 27. Zajęcia zorganizowane w ramach programu „Trzymaj Formę!” w Zespole Szkół w Maragoninie, wśród uczniów I i II klas Gimnazjum, dnia 10 kwietnia 2017r.

4. Profilaktyka HIV/AIDS

W tym zakresie przeprowadzono następujące działania:

- Realizowany od wielu lat projekt wielkopolski „**Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV**”, w ramach którego przeprowadzono szkolenie z zakresu profilaktyki HIV/AIDS dla 12 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Projekt polegał na edukacji rówieśniczej na temat HIV/AIDS. Wiedzę zdobytą za pośrednictwem szkolenia, młodzież przekazywała swoim rówieśnikom w szkole, w domu, na prywatkach i innych spotkaniach. Liderzy Zdrowia zorganizowali również obchody Światowego Dnia AIDS. Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV” cieszył się dużym zainteresowaniem młodzieży.

Zdjęcie nr 28. Szkolenie „Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV”. Edycja – 2017r.

- Akcja wojewódzka **Bezpieczne Walentynki**, organizowana dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z okazji *Dnia Zakochanych* – 14 lutego. Przy okazji imprez walentynkowych w szkołach ponadgimnazjalnych, we współpracy z Młodzieżowymi Liderami Zdrowia kontra HIV prowadzono edukację z zakresu problematyki HIV/AIDS, połączoną z dystrybucją ulotek i zakładerek przygotowanych specjalnie na tę akcję.

Zdjęcie nr 29 i 30. Działania zrealizowane w ramach akcji „Bezpieczne walentynki”:- po lewej stronie: spotkanie w Zespole Szkół Licealno – Gimnazjalnych im. J. Wybickiego w Ratajach, dnia 14.02.2017r. - po prawej stronie akcja zorganizowana przez szkolnego promotora zdrowia wraz z Młodzieżowymi Liderami Zdrowia kontra HIV oraz przedstawicielem PSSE w Chodzieży, dnia 14.02.2017r.

- Wzorem lat ubiegłych, z inicjatywy WSSE w Poznaniu zaproponowano placówkom oświatowym powiatu chodzieskiego uczestnictwo w **konkursie „Nie daj szansy AIDS”**. Celem konkursu było przede wszystkim uświadomienie, że zakażenie HIV może dotyczyć każdego człowieka. Adresatami tej inicjatywy byli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a ich zadaniem było stworzenie krótkiego filmu pod tytułem **„Krótka historia o HIV”**, który propagował wiedzę o zakażeniach HIV, a także innych zakażeniach przenoszonych drogą płciową. Niestety, na etap powiatowy nie wpłynęła żadna praca. W związku z zaistniałą sytuacją etap powiatowy konkursu nie odbył się.

- W ramach **Obchodów Światowego Dnia AIDS** – W dniu 1 grudnia przedstawiciel PSSE w Chodzieży został zaproszony na obchody Światowego Dnia AIDS do Zespołu Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży. Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV z ww. szkoły zorganizowali obchody Światowego Dnia AIDS dla społeczności szkoły. W spotkaniu uczestniczył przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży. Po wszystkich wystąpieniach wyemitowano film edukacyjny a na zakończenie zorganizowano konkurs wiedzy na temat HIV i AIDS.

Szkoła Podstawowa Nr 3 w Chodzieży także czynnie brała udział w obchodach Światowego Dnia AIDS.). 1 grudnia każdy uczeń, na znak solidarności z chorymi, przyszedł do szkoły z przypiętą do szkolnego mundurka czerwoną wstążką. Na długiej przerwie odbył się krótki happening, podczas którego uczniowie klas siódmych rozdawali swoim koleżankom i kolegom ulotki informacyjne, książeczki dotyczące profilaktyki HIV/AIDS (materiały przekazane z PSSE w Chodzieży). Jednym z ważniejszych punktów obchodów były pogadanki profilaktyczne połączone z projekcją filmu, które zostały przeprowadzone tego samego dnia wśród uczniów klas siódmych na lekcjach biologii.

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Stróżewie również podjął działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS z okazji obchodów Światowego Dnia AIDS. Tutaj obchody Światowego Dnia AIDS połączono z zabawą andrzejkową oraz rozmową nauczyciela z uczniami na temat profilaktyki HIV/AIDS. Z okazji Światowego Dnia AIDS szkoła przygotowała gazetki, gdzie zarówno młodzież jak i rodzice mogli poszerzyć swoją wiedzę.

Dnia 13.12.2017r. przedstawiciel PPIS w Chodzieży udał się do Szkoły Podstawowej w Margoninie, gdzie przeprowadził zajęcia z uczniami klas VIB na temat profilaktyki HIV/AIDS. Podczas spotkania zostały poruszone podstawowe kwestie związane z zakażeniami HIV i zachorowaniami na AIDS. Dodatkowo podczas zajęć rozdysponowano materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki HIV/AIDS.

Ponadto w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych odnoszących się do ww. tematyki. Materiały rozdystrybuowano w wielu szkołach podstawowych, przedszkolach, zakładach opieki zdrowotnej na terenie powiatu chodzieskiego.

5. Światowy Dzień Zdrowia – 7 kwietnia

W 2017 roku Światowy Dzień Zdrowia przebiegał pod hasłem „Depresja – porozmawiajmy o niej.” Wszystkie działania podczas Światowego Dnia Zdrowia miały doprowadzić do zwiększenia wiedzy o rosnącym problemie depresji i jej poważnych następstwach. Ogólnym celem kampanii realizowanej w ramach Światowego Dnia Zdrowia, było uświadomienie konieczności szukania pomocy przez osoby chorujące na depresję.

Na stronie internetowej PSSE w Chodzieży zamieszczono artykuł poświęcony temu zagadnieniu. Pakiet informacji na temat depresji przesłano drogą elektroniczną do: podmiotów leczniczych, starostwa chodzieskiego, urzędów miast i gmin powiatu chodzieskiego. Ponadto przeprowadzono jeden wykład dla członkiń Koła Gospodyń Miejskich w Chodzieży oraz uczniów Niepublicznego Gimnazjum w Szamocinie. Wszystkie spotkania realizowano przy współpracy z przedstawicielem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Chodzieży.

Zdjęcie nr 31. Zajęcia dla uczniów Niepublicznego Gimnazjum w Szamocinie, dnia 7 kwietnia 2017r., w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia.

Zdjęcie nr 32. Wykład dla członkiń Koła Gospodyń Miejskich w Chodzieży, dnia 11 kwietnia 2017r., w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia.

6. Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Celem programu była edukacja w zakresie występowania raka szyjki macicy i umiarkowości na tę chorobę, a jego adresatami była młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych oraz jej rodzice.

Program realizowano przy współpracy WSSE w 3 szkołach ponadgimnazjalnych powiatu. Programem objęto 220 uczniów oraz 3 pielęgniarki (koordynatorki programu w szkołach). Działania edukacyjne prowadziły pielęgniarki szkolne przy pomocy materiałów edukacyjnych przekazanych z PSSE.

Akcje ogólnopolskie

1. Profilaktyka chorób odkleszczowych

Na stronie internetowej PSSE w Chodzieży w miesiącu czerwcu opublikowano broszurę zawierającą podstawowe informacje na temat chorób odkleszczowych, zamieszczono ją także na tablicy informacyjnej w siedzibie PSSE.

2. Kampania „Lekki Tornister”

Konkurs skierowany był do uczniów klas 0-III szkół podstawowych. Celem konkursu była ochrona i promocja zdrowia w zakresie profilaktyki wad postawy oraz zwrócenie uwagi na-

uczycieli, rodziców i opiekunów na kwestię ciężkich plecaków uczniów szkół podstawowych. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu zdjęcia promującego profilaktykę wad postawy w sposób nawiązujący do założeń projektu „Lekki Tornister”. Dodatkowo na stronie internetowej PSSE w Chodzieży zamieszczono informację na temat konkursu.

3. Profilaktyka grypy – Społeczna Kampania Informacyjna Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Grypy

W związku z trwającym sezonem zachorowań na grypę wśród społeczeństwa powiatu chodzieskiego przeprowadzono następujące działania informacyjne: do wszystkich placówek oświatowych oraz podmiotów leczniczych powiatu przesłano w formie elektronicznej materiały informacyjno-edukacyjne. Ponadto przekazano tradycyjne ulotki do wielu instytucji. Wszystkie działania miały na celu edukację społeczności lokalnej na temat grypy, przeziębień a także szczepień ochronnych. Dodatkowo informacje takie umieszczono na stronie internetowej Stacji. Przekazano również kilkakrotnie do prasy (Gazeta Chodzieżanin) informacje na temat profilaktyki grypy oraz sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu chodzieskiego.

4. Profilaktyka wszawicy

W związku z wciąż aktualnym zjawiskiem występowania ognisk wszawicy w placówkach oświatowo-wychowawczych, do licznej grupy placówek oświatowo-wychowawczych powiatu chodzieskiego przesłano broszurę, plakat i ulotkę na temat profilaktyki wszawicy.

Programy i akcje wojewódzkie

1. Program „Moje Dziecko Idzie do Szkoły”

Program ten cieszył się dużym powodzeniem wśród pedagogów i rodziców od wielu już lat.

Zdjęcie nr 33 i 34. Po lewej stronie zajęcia praktyczne dla dzieci rozwijające prawidłowe nawyki żywieniowe. Niepubliczne Przedszkole Czerwona Ciuchcia w Chodzieży. Po prawej stronie odczyt bajki edukacyjnej w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Stróżowie.

Objęto nim 765 dzieci z grup „0” oraz grup mieszanych (tj. 46% wszystkich dzieci) wraz z rodzicami, w 23 placówkach przedszkolnych (tj. 76% wszystkich przedszkoli powiatu). Głównym celem programu była poprawa stanu zdrowia dzieci rozpoczynających naukę w szkole.

Nauczyciele, przy użyciu bardzo różnorodnych form edukacji realizowali wśród dzieci i rodziców bloki tematyczne dotyczące m. in.: racjonalnego odżywiania; profilaktyki zatruc pokarmowych.

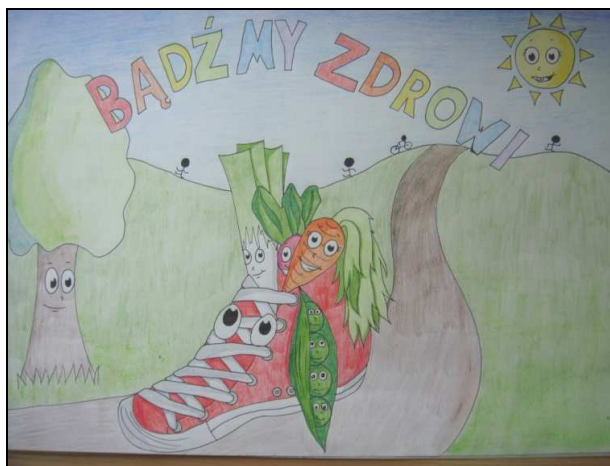
wych; higieny jamy ustnej i profilaktyki próchnicy zębów; przeciwdziałania wadom postawy; ochrony wzroku; wczesnej interwencji logopedycznej oraz bezpiecznej drogi do szkoły i domu. PSSE wyposażała wszystkie dzieci, rodziców oraz nauczycieli w materiały edukacyjne dotyczące programu. Podczas realizacji programu przedszkola współpracowały najczęściej z Komendą Powiatową Policji, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chodzieży, Nadleśnictwami, Strażą Pożarną, a także przedstawicielami służby zdrowia.

2. Projekt „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”

Działaniami objęto dzieci 5 i 6-letnie wraz z rodzicami w 18 przedszkolach. Projekt realizowany był także wśród starszej grupy odbiorców (uczniów w wieku gimnazjalnym). Od stycznia do czerwca w realizacji projektu wzięli udział uczniowie oraz rodzice z 3 szkół gimnazjalnych. Natomiast od września do grudnia (po reformie edukacji) realizację treści projektowych podjęło jedno gimnazjum, a także 3 placówki zrzeszające Oddziały Gimnazjalne w Szkołach Podstawowych. Bezpośrednim celem projektu było zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży narażonych na nadwagę, otyłość i choroby dietozależne.

Zdjęcia nr 35 i 36. Festyny prozdrowotne przeprowadzone w ramach Projektu „Bądźmy zdrowi–wiemy, więc działamy”: Po lewej stronie: W Miejskim Przedszkolu Nr 5 Pod Żaglami Piątki w Chodzieży, w dniu 21.11.2017r. Po prawej stronie: W Przedszkolu Samorządowym im. Koziołka Matołka w Wyszynach, w dniu 12.12.2017r.

Zdjęcie nr 37. Praca plastyczna Nikoli Cieślik ze Szkoły Podstawowej w Margoninie - zdobyła I miejsce w etapie powiatowym konkursu „Bądźmy Zdrowi”.

W ramach realizacji projektu przeprowadzono następujące działania:

- szkolenia dla młodzieży gimnazjalnej na temat racjonalnego odżywiania i aktywności fizycznej
- festyny prozdrowotne w przedszkolach dla łącznej grupy około 105 dzieci
- konkurs plastyczny dla uczniów w wieku gimnazjalnym pod hasłem *Bądźmy Zdrowi*.

3. Projekt „Wiem. Nie borę! Jestem bezpieczny”

Projekt edukacyjny skierowany był do młodzieży, rodziców i nauczycieli ze szkół podstawowych (najstarsze klasy), oddziałów gimnazjalnych i placówek ponadgimnazjalnych, a jego celem było zapobieganie zażywaniu przez młodzież nowych substancji psychoaktywnych, czyli tzw. dopalaczy. Projekt realizowano we współpracy z Wojewódzką i Powiatową Komendą Policji. Do projektu przystąpiło 16 placówek czyli 61,5%.

W październiku 2017 roku, pracownik OZ PSSE w Chodzieży wspólnie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Chodzieży przeprowadzili zajęcia dla uczniów szkoły ponadgimnazjalnej dotyczące profilaktyki stosowania dopalaczy. Przeprowadzono dwie jednostki zajęciowe z dwoma różnymi grupami młodzieży. Formy pracy były to: wykład, dyskusja i projekcja filmów. Dodatkowo po każdym przeprowadzonym spotkaniu zostały przekazane materiały edukacyjne w formie ulotek i broszur na temat dopalaczy.

Zdjęcia nr 38 i 39. Wykład dla uczniów Zespołu Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży, który odbył się dnia 25.11.2017r.

Pracownicy PSSE w Chodzieży niejednokrotnie przeprowadzali również szkolenia z zakresu przeciwdziałania stosowaniu dopalaczy, dla grupy najstarszych uczniów szkoły podstawowej, młodzieży uczęszczającej do oddziałów gimnazjalnych, oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Informacje odnosiły się do szeroko pojmowanej profilaktyki środków zastępczych. Podczas szkolenia omawiano także wpływ nowych substancji psychoaktywnych na zdrowie i życie, jak również inne zagrożenia wynikające z stosowania dopalaczy.

W ciągu roku na stronie PSSE w Chodzieży zamieszczano artykuły dotyczące profilaktyki stosowania dopalaczy.

Równocześnie z realizowanymi inicjatywami z zakresu profilaktyki dopalaczy prowadzono także dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych zarówno skierowanych do młodzieży, jak również dla rodziców/opiekunów.

Zdjęcia nr 40 i 41. Szkolenie grupy najstarszych uczniów szkoły podstawowej i młodzieży uczęszczającej do oddziałów gimnazjalnych z Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Szamocinie, ul. Szkolna 11, 64-820 Szamocin, dnia 9.11.2017r.

Zdjęcia nr 42 i 43. Szkolenie uczniów najstarszej klasy uczęszczającej do oddziału gimnazjalnego w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Próchnowie oraz wszystkich klas Szkoły Branżowej I Stopnia w Próchnowie 26, 64-830 Margonin, dnia 5.12.2017r.

Programy i akcje lokalne oraz inne przedsięwzięcia

1. Akcja „Bezpieczne Ferie”

Podczas realizacji akcji „Bezpieczne Ferie” pracownik OZ współpracował z pracownikiem HD w zakresie dystrybucji materiałów edukacyjnych na temat zdrowego trybu życia, higieny osobistej (w tym jamy ustnej), higieny wypoczynku, profilaktyki chorób zakaźnych i racjonalnego odżywiania. Ponadto do gazety Chodzieżanin przesłano artykuł podsumowujący działania PSSE w Chodzieży podczas ferii zimowych.

2. Akcja „Bezpieczne Lato”

W 2017 roku pracownik OZ wielokrotnie przeprowadzał zajęcia warsztatowe wśród uczestników półkolonii. Tematyka zajęć dotyczyła pojęcia zdrowia, a także zagadnień związanych z bezpiecznymi wakacjami. Zajęcia warsztatowe zostały przeprowadzone na podstawie scenariusza zajęć opublikowanego w czasopiśmie specjalistycznym pod tytułem „Wychowanie

fizyczne z edukacją zdrowotną”. Przeprowadzane ćwiczenia, a także treści prezentowane w poszczególnych grupach dostosowane były odpowiednio do wieku uczestników.

Dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących szeroko pojmowanego zdrowia prowadzono także wśród uczestników innych półkolonii na terenie powiatu chodzieskiego.

Podczas wakacji zorganizowano także 3 punkty informacyjno-edukacyjne. Jeden punkt nakierowany był tematycznie na profilaktykę stosowania dopalaczy, natomiast na dwóch pozostałych stoiskach prowadzono profilaktykę tytoniową, tzn.: poradnictwo oraz dystrybucję ulotek, broszur, itp. Realizowano także edukację zdrowotną z zakresu promocji zdrowia matki i dziecka, profilaktyki chorób układu krążenia, profilaktyki chorób nowotworowych. Dodatkowo w ramach tych akcji wykonywane były bezpłatnie chętnym osobom pomiary ciśnienia tętniczego i tętna.

3. Badania mammograficzne w mammobusie

W 2017 roku przeprowadzono badania 9-krotnie. Badania mammograficzne nagłaśniano na stronach internetowych PSSE i władz lokalnych oraz za pośrednictwem afiszy informacyjnych rozmieszczonych na terenie powiatu.

Badania mammograficzne wykonało łącznie 118 kobiet, głównie w wieku 50-69 lat. Trzy z przebadanych kobiet zostały skierowane do dalszej diagnostyki.

4. Konkurs w ramach projektu profilaktycznego pt. „Dwie strony sieci” na komiks i spot

W związku z organizacją przez Komendę Wojewódzką Policji w Poznaniu ww. konkursu PSSE w Chodzieży została poproszona o współpracę podczas obrad komisji konkursowej, a także wsparcie w ufundowaniu nagród dla laureatów konkursu. PSSE w Chodzieży podjęło współpracę podczas realizacji tej inicjatywy.

5. „Tydzień Bezpieczeństwa” w Zespole Szkół w Lipiej Górze

Na wcześniejsze zaproszenie pedagoga szkolnego, pracownik OZ aktywnie uczestniczył podczas obchodów corocznej szkolnej inicjatywy pod nazwą „Tydzień Bezpieczeństwa”. Pracownik OZ przeprowadził zajęcia z trzema grupami uczniów. Pierwszą grupę stanowili uczniowie klas I – III szkoły podstawowej. Drugą jednostkę zajęciową poprowadzono wśród uczniów klas IV – VI. Natomiast uczestnikami ostatnich zajęć byli uczniowie klas I – III gimnazjum.

Podczas zajęć prowadzonych wśród najmłodszej grupy odbiorców wykorzystano elementy pogadanki oraz stworzono karty pracy w celu utrwalenia zdobytej wiedzy. Tematyka zajęć dotyczyła pojęcia zdrowia. Celem przeprowadzonych zajęć było pokazanie dzieciom zalet bycia zdrowym człowiekiem, jak również kształtowania umiejętności rozpoznawania zachowań sprzyjających zdrowiu, a także takich, które mogą mu szkodzić. Uczestnicy zajęć rozwiązywali rebusy, a także brali udział w quizie dotyczącym zachowań prozdrowotnych. Podczas zajęć poruszone zostały takie kwestie jak: higiena osobista (w tym jamy ustnej), higiena wypoczynku, profilaktyka chorób zakaźnych i racjonalnego odżywiania.

Uczniowie klas IV – VI uczestniczyli w zajęciach dotyczących uzależnień. Podczas tych zajęć skupiono się na przedstawieniu młodzieży różnych typów uzależnień, przyczyn oraz skutków zachowań nałogowych. Wyemitowano także materiały filmowe będące podsumowaniem treści przedstawionych na zajęciach.

Ostatnią grupą odbiorców byli uczniowie klas I – III gimnazjum. Zajęcia wśród tej grupy uczniów dotyczyły profilaktyki stosowania dopalaczy. Podczas zajęć z młodzieżą wykorzystano następujące formy pracy: wykład, dyskusja, projekcja filmów. Na zakończenie zajęć rozdystry-

buowano uczestnikom ulotki przestrzegające przed zażywaniem współczesnych narkotyków „dopalaczy”.

6. Zajęcia dotyczące nowych środków psychoaktywnych tzw. dopalaczy

W 2017 roku przeprowadzono spotkania dotyczące profilaktyki stosowania dopalaczy. Zajęcia przeprowadzono w siedmiu klasach Szkoły Podstawowej w Margoninie. Podczas zajęć z młodzieżą wykorzystano następujące formy pracy: wykład, dyskusja, projekcja filmów. Na zakończenie zajęć wśród uczniów rozdano gazety pt. MOCARZ wydane w ramach akcji „STOP DOPALACZOM”.

7. Zajęcia dotyczące profilaktyki zatruc grzybami

Zajęcia prowadzone w Szkole Podstawowej w Oleśnicy oparte były o prezentację multimedialną na temat bezpiecznego grzybobrania. Na lekcji omówiono takie zagadnienia jak: kalendarz grzybobrania, najważniejsze zasady bezpiecznego zbierania grzybów. Główną uwagę skupiono na objawach zatrucia trującymi i niejadalnymi grzybami, przestrzegając tym samym przed nierozsądnym, niekompetentnym zbieraniem runa leśnego. Na zakończenie wykładu wyemitowano film pt. „Poznaj grzyby unikniesz zatrucia”. Po zakończonych zajęciach wśród uczestników spotkania rozdano broszury ulotki dotyczące bezpiecznego grzybobrania.

8. Uczestnictwo w Akcji „Śniadanie Daje Moc”

Na zaproszenie pedagoga szkolnego Szkoły podstawowej w Margoninie pracownice OZ i HŻ przeprowadziły pogadanki dla uczniów klas czwartych. Zajęcia prowadzone były w oparciu o prezentacje multimedialne na temat racjonalnego odżywiania. Na lekcjach omówiono takie zagadnienia jak: ogólne zasady racjonalnego odżywiania, talerz zdrowia, szkodliwy wpływ napojów energetycznych na organizm dziecka. Podczas zajęć prowadzący zachęcali uczniów do samodzielnego tworzenia posiłków. Proponowali zdrowe zamienniki niezdrowych przekąsek. Omawiane zajęcia były wzbogacone o emisje filmów dotyczących zdrowego odżywiania oraz piramidy pokarmowej. Po zakończonych zajęciach uczniowie otrzymali materiały promujące spożywanie zdrowych posiłków, zdrowych przekąsek.

9. Instruktaż dotyczące nauki samobadania piersi

Pracownik OZ zorganizował spotkanie na temat profilaktyki nowotworowej dla członkiń Koła Gospodyń w Nowym Brzeźnie, podczas którego kobiety miały okazję uczestniczyć w instruktażu samobadania piersi. Kobiety otrzymały fantomy piersi, ćwicząc w ten sposób technikę samobadania. Podczas instruktażu zostały także rozdane ulotki w formie zawieszek, a także broszury, na których znajdowały się podstawowe informacje dotyczące techniki samobadania. Prowadzono także dystrybucję takich materiałów edukacyjnych w sklepach odzieżowych, poradniach dla kobiet, zakładach kosmetycznych oraz salonach fryzjerskich na terenie powiatu chodzieskiego.

Zdjęcie nr 44. Instruktaż samobadania piersi w Kole Gospodyń Wiejskich w Nowym Brzeźnie w dniu 14.03.2017r.

WNIOSKI

1. Największym powodzeniem cieszyły się programy profilaktyczne realizowane w przedszkolach.
2. Programy profilaktyczne były akceptowane, przyjmowane i realizowane z większym zaangażowaniem przez realizatorów, zwłaszcza w szkołach i przedszkolach, jeśli wsparte były dostateczną ilością różnorodnych materiałów edukacyjnych. Niestety, ich ilość nie jest wystarczająca.
3. W dalszym ciągu brakowało materiałów edukacyjnych takich, jak filmy edukacyjne i literatura. Oferty w tym zakresie przekazywane przez różne firmy czy dystrybutorów były zbyt kosztowne, natomiast filmy edukacyjne znajdujące się w zasobach PSSE były już bardzo zużyte, a ich treści nieaktualne. Większe nakłady finansowe oraz większa ilość materiałów edukacyjnych znacznie ułatwiłyby realizację zadań z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.
4. Pożądane są programy profilaktyczne kierowane do osób dorosłych w zakresie zapobiegania chorobom cywilizacyjnym (np. cukrzycy czy nadciśnieniu tętniczemu). Równie istotnym wydaje się być stworzenie programu profilaktyki próchnicy dla najmłodszej grupy odbiorców (tj. dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich opiekunów).

Zdjęcia lub pliki komputerowe z zeskanowanym obrazem wykorzystane w opracowaniu:

Zdjęcie lub plik komputerowy z zeskanowanym obrazem nr	Tytuł	Autor/źródło
1.	<i>Bar garmazeryjny „Królewskie Jadło” w Chodzieży.</i>	<i>Julia Wekwert</i>
2.	<i>Cukiernia-Kawiarnia „Królewska” w Chodzieży.</i>	<i>Julia Wekwert</i>
3.	<i>Cukiernia-Kawiarnia „Królewska” w Chodzieży.</i>	<i>Julia Wekwert</i>
4.	<i>Restauracja Rybna PRZYSTAŃ w Chodzieży przy ul. Czechowskiego 6.</i>	<i>Roksana Białecka</i>
5.	<i>Restauracja Rybna PRZYSTAŃ w Chodzieży przy ul. Czechowskiego 6.</i>	<i>Roksana Białecka</i>
6.	<i>Restauracja Rybna PRZYSTAŃ w Chodzieży przy ul. Czechowskiego 6.</i>	<i>Roksana Białecka</i>
7.	<i>Zespół Gabinetów Lekarzy Prywatnych w Szamocinie: poczekalnia</i>	<i>H.Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
8.	<i>Zespół Gabinetów Lekarzy Prywatnych w Szamocinie: gabinet lekarski konsultacyjny</i>	<i>H.Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
9.	<i>ZESPÓŁ GABINETÓW LEKARZY PRYWATNYCH w Szamocinie: gabinet zabiegowy</i>	<i>H.Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
10.	<i>ZESPÓŁ GABINETÓW LEKARZY PRYWATNYCH w Szamocinie: gabinet psychologa</i>	<i>H.Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
11.	<i>DOM DZIECKA w Sudzicach: budynek</i>	<i>H.Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
12.	<i>DOM DZIECKA w Sudzicach: pokój dzienny dla wychowanków</i>	<i>H.Skwierzyńska PSSE w Chodzieży</i>
13.	<i>Wykład dla rodziców/opiekunów w ramach programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” w Przedszkolu Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Stróżewie.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
14.	<i>Zajęcia przeprowadzone z pielęgniarką – P. Sylwią Kowalewską w ramach programu: Czyste Powietrze Wokół Nas w Przedszkolu Samorządowym w Margoninie.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
15.	<i>Szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu „Bieg po Zdrowie”. Szkolenie odbyło się w siedzibie PSSE w Chodzieży, dnia 12.01.2017r.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
16.	<i>Szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu „Bieg po Zdrowie”. Szkolenie odbyło się w siedzibie PSSE w Chodzieży, dnia 12.01.2017r.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
17.	<i>Najlepsze prace biorące udział w konkursie pt. „ Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, edycja - 2017r.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
18.	<i>Najlepsze prace biorące udział w konkursie pt. „ Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, edycja - 2017r.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
19.	<i>„Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”, edycja – 2017r. – uczniowie Oddziałów Gimnazjalnych w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Margonini.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
20.	<i>Działania zorganizowane przez PSSE w Chodzieży: Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu – happening, w którym uczestniczyli MLZ kontra Tytoń z 2016 roku.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>

21.	<i>Działania zorganizowane przez PSSE w Chodzieży: Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w Urzędzie Pocztowym, ul. Kościuszki w Chodzieży.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
22.	<i>Wykład dla pracowników Przedszkola Samorządowego w Margoninie na temat szkodliwości palenia tytoniu i systemu legislacyjnego w zakresie ograniczania używania tytoniu w Polsce, przeprowadzony przez pracowników PSSE w Chodzieży.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
23.	<i>Eventy, przeprowadzone w ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych: spotkanie z członkami Koła Gospodyń Wiejskich w Nowym Brzeźnie, w Sali Wiejskiej w Nowym Brzeźnie 25, w dniu 14.03.2017r.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
24.	<i>Eventy, przeprowadzone w ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych: Punkt informacyjno – edukacyjny w pasażu sklepu Intermarche w Chodzieży, ul. Prymasa S. Wyszyńskiego 1a w Chodzieży, w dniu 22.08.2017r.</i>	<i>M.Ferfet – PSSE w Chodzieży</i>
25.	<i>Efekty prowadzonych zajęć w ramach programu „Trzymaj Formę!” w Szkole Podstawowej Nr 3 w Chodzieży.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
26.	<i>Efekty prowadzonych zajęć w ramach programu „Trzymaj Formę!” w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Stróżewie.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
27.	<i>Zajęcia zorganizowane w ramach programu „Trzymaj Formę!” w Zespole Szkół w Margoninie, wśród uczniów I i II klas Gimnazjum, dnia 10 kwietnia 2017r.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
28.	<i>Szkolenie „Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra HIV”. Edycja – 2017r.</i>	<i>M.Ferfet – PSSE w Chodzieży</i>
29.	<i>Działania zrealizowane w ramach akcji „Bezpieczne walentynki”: spotkanie w Zespole Szkół Licealno – Gimnazjalnych im. J. Wybickiego w Ratajach, dnia 14.02.2017r.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
30.	<i>Działania zrealizowane w ramach akcji „Bezpieczne walentynki”:- akcja zorganizowana przez szkolnego promotora zdrowia wraz z Młodzieżowymi Liderami Zdrowia kontra HIV oraz przedstawicielem PSSE w Chodzieży, dnia 14.02.2017r.</i>	<i>Szkolny promotor zdrowia: B. Felcyn</i>
31.	<i>Zajęcia dla uczniów Niepublicznego Gimnazjum w Szamocinie, dnia 7 kwietnia 2017r., w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia.</i>	<i>Nauczyciel Niepublicznego Gimnazjum w Szamocinie</i>
32.	<i>Wykład dla członkiń Koła Gospodyń Miejskich w Chodzieży, dnia 11 kwietnia 2017r., w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
33.	<i>Zajęcia praktyczne dla dzieci rozwijające prawidłowe nawyki żywieniowe.- Niepubliczne Przedszkole Czerwona Ciuchcia w Chodzieży.</i>	<i>Nauczyciel przedszkola</i>
34.	<i>Czytanie bajki edukacyjnej w Zespole Szkolno–Przedszkolnym w Stróżowie.</i>	<i>Nauczyciel przedszkola</i>
35.	<i>Festyn prozdrowotny w ramach Projektu „Bądźmy zdrowi– wiemy, więc działamy” w Miejskim Przedszkolu Nr 5 Pod Żaglami Piątki w Chodzieży, w dniu 21.11.2017r.</i>	<i>Wychowawca Miejskiego Przedszkola Nr 5 Pod Żaglami Piątki w Chodzieży.</i>

36.	<i>Festyn prozdrowotny w ramach Projektu „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy” w Przedszkolu Samorządowym im. Koziółka Matołka w Wyszynach, w dniu 12.12.2017r.</i>	<i>Wychowawca Przedszkola Samorządowego im. Koziółka Matołka w Wyszynach.</i>
37.	<i>Praca plastyczna Nikoli Cieślik ze Szkoły Podstawowej w Margoninie - zdobyła I miejsce w etapie powiatowym konkursu „Bądźmy Zdrowi”.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
38.	<i>Wykład dla uczniów Zespołu Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży, który odbył się dnia 25.11.2017r.</i>	<i>Nauczyciel Zespołu Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży,</i>
39.	<i>Wykład dla uczniów Zespołu Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży, który odbył się dnia 25.11.2017r.</i>	<i>Nauczyciel Zespołu Szkół im. H. Cegielskiego w Chodzieży,</i>
40.	<i>Szkolenie grupy najstarszych uczniów szkoły podstawowej i młodzieży uczęszczającej do oddziałów gimnazjalnych z Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Szamocinie, ul. Szkolna 11, 64-820 Szamocin, dnia 9.11.2017r.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
41.	<i>Szkolenie grupy najstarszych uczniów szkoły podstawowej i młodzieży uczęszczającej do oddziałów gimnazjalnych z Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Szamocinie, ul. Szkolna 11, 64-820 Szamocin, dnia 9.11.2017r.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>
42.	<i>Szkolenie uczniów najstarszej klasy uczęszczającej do oddziału gimnazjalnego w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Próchnowie oraz wszystkich klas Szkoły Branżowej I Stopnia w Próchnowie 26, 64-830 Margonin, dnia 5.12.2017r.</i>	<i>Nauczyciel Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Próchnowie.</i>
43.	<i>Szkolenie uczniów najstarszej klasy uczęszczającej do oddziału gimnazjalnego w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Próchnowie oraz wszystkich klas Szkoły Branżowej I Stopnia w Próchnowie 26, 64-830 Margonin, dnia 5.12.2017r.</i>	<i>Nauczyciel Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Próchnowie.</i>
44.	<i>Instruktaż samobadania piersi w Kole Gospodyń Wiejskich w Nowym Brzeźnie w dniu 14.03.2017r.</i>	<i>K.Pieniążek – PSSE w Chodzieży</i>

Ocenę opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży..